

INFORMACIJA O PRIPREMI JAVNOG OGLASA ZA DOSTAVLJANJE PONUDA ZA DODJELU UGOVORA O KONCESIJI ZA DETALJNA GEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA I EKSPLOATACIJU RUDE CRVENOG BOKSITA NA LEŽIŠTIMA „BLOK BR. 4“, OPŠTINA NIKŠIĆ

❖ **Uvod**

U skladu sa Zakonom o koncesijama („Službeni list CG”, broj 08/09) Ministarstvo ekonomije je pripremilo Koncesioni akt o rudi crvenog boksita na ležištima „Blok br. 4“, opština Nikšić (u daljem tekstu: Koncesioni akt). Cilj izrade Koncesionog akta je pokretanje postupka javnog nadmetanja za izbor najpovoljnije ponude za dodjelu Ugovora o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksplotaciju rude crvenog boksita na ležištima „Blok br. 4“, opština Nikšić.

Izrada Koncesionog akta izvršena je na osnovu Plana koncesija za 2016. godinu koji je Vlada Crne Gore donijela na sjednici od 21. aprila 2016. godine.

Koncesioni akt je uradilo Ministarstvo ekonomije preko Radne grupe za izradu Koncesionog akta o rudi crvenog boksita na ležištima „Blok br. 4“, opština Nikšić i na osnovu geoloških podloga koje je uradila JU Zavod za geološka istraživanja – Podgorica.

❖ **Koncesioni akt**

Koncesioni akt o rudi crvenog boksita na ležištima „Blok br. 4“, opština Nikšić (u daljem tekstu: Koncesioni akt) je osnovni dokument, na osnovu kojeg se pokreće postupak dodjele koncesije. Koncesioni akt definiše, odnosno sadrži: predmet koncesije, tehnički izvještaj o ležištima „Blok br. 4“, rok trajanja koncesije, osnovne parametre za ocjenu opravdanosti investicije, mjere za zaštitu životne sredine, opis postupka rekultivacije, unaprjeđenje eneregetske efikasnosti, minimalni početni iznos koncesione naknade, kriterijume za izbor najpovoljnije ponude, spisak potrebne tehničke dokumentacije sa uslovima za njenu izradu, osnovne elemente tenderske dokumentacije i spisak propisa koji su primjenjuju u postupku davanja koncesije i vršenja koncesione djelatnosti.

Sastavni dio Koncesionog akta je i Nacrt ugovora o koncesiji, kao i Uputstvo za podnošenje ponuda.

❖ **Opravdanost ostvarivanja javnog interesa davanjem koncesije**

U skladu sa članom 2 st. 1 i 2 Zakona o koncesijama, koncesije se daju pod jednakim, transparentnim i nediskriminatornim uslovima za korišćenje prirodnih bogatstava, dobara u opštoj upotrebi i drugih dobara od opšteg interesa, obavljanje djelatnosti od javnog interesa i obezbjeđenja razvoja i funkcionisanja infrastrukture. Koncesije se daju radi racionalnog, ekonomičnog, pravilnog i efikasnog korišćenja prirodnih bogatstava, dobara u opštoj upotrebi i drugih dobara od opšteg interesa.

Koncesioni akt definiše aktivnosti i obaveze ponuđača za vrijeme trajanja javnog nadmetanja, kao i uslove i obaveze koje treba da ispunjava Koncesionar za vrijeme obavljanja koncesione djelatnosti.

Primjenom zakonskih i drugih propisa, pristup u sprovođenju procedure davanja koncesija zasniva se na jednakim, transparentnim i nediskriminatorskim uslovima, uz nadoknadu koja je adekvatna valorizaciji prirodnog bogatstva, kako bi se na optimalan način koristio mineralni resurs.

Koncesije se daju na osnovu Javnog oglasa putem javnog nadmetanja u otvorenom postupku.

Cilj javnog nadmetanja je uspostavljanje ravnopravnosti svih zainteresovanih subjekata, odnosno učesnika u postupku davanja predmetne koncesije, izbor kvalitetnog ponuđača, kao i stvaranje uslova za rješavanje otvorenih pitanja od značaja za ostvarivanje prava na koncesiju.

Za davanje koncesija za geološka istraživanja i eksplotaciju mineralnih sirovina u ključne faktore spadaju:

- rezerve i kvalitet mineralne sirovine,

- pristup lokaciji,
- pristup zemljištu,
- investicije i operativni troškovi,
- zakonski okvir,
- pristup stručnoj radnoj snazi,
- istraživanje i inovacije,
- zaštita zdravlja i sigurnosti ljudi.

Uzimaju se u obzir sljedeće specifičnosti mineralnih sirovina:

- mineralne sirovine su iscrpljive i neobnovljive,
- neravnomjerno su raspoređene na teritorije naše zemlje,
- imaju veliki ekonomski, politički, socijalni i strateški značaj.

Dalje, treba imati u vidu da upravljanje mineralnim resursom obuhvata niz međusobno povezanih aktivnosti koje se moraju oslanjati na zakonsku regulativu. Te aktivnosti su:

- ocjena potencijalnosti,
- naučna istraživanja u oblasti geologije, rudarstva i tehnologije (posebno u oblastima novih materijala), monitoring, primjena principa održivog razvoja.

Eksplotacija mineralnih resursa ima izuzetan značaj za održivi razvoj – uravnotežen odnos ekologije i privrede kako bi se prirodno bogatstvo i zdrava životna sredina sačuvali za buduće generacije.

Osnovni principi na kojima Ministarstvo ekonomije zasniva razvoj oblasti mineralnih sirovina su princip održivog razvoja, održiva geološka istraživanja, rudarska proizvodnja i potrošnja mineralnih sirovina i dr. Ministarstvo ekonomije u najvažnije od svojih prioriteta stavlja održivi razvoj rudarske djelatnosti i upravljanja mineralnim sirovinama, koji podrazumijeva uravnoteženi odnos ekonomske, ekološke i sociološke komponente.

Najznačajnija metalična mineralna sirovina u Crnoj Gori su crveni boksi, a zajedno sa ugljem, najznačajnija mineralna sirovina uopšte za uravnotežen razvoj Crne Gore, sada i u bližoj budućnosti.

Boksitonski (istražno-eksplotacioni prostor) „Blok br. 4“ administrativno pripada Opštini Nikšić. Na osnovu do sada izvedenih geoloških i metalogenetsko-prognoznih istraživanja prostor „Blok br. 4“, ocijenjen je kao najperspektivniji u okviru rudnog rejona Vojnik-Maganik, odnosno na širem prostoru Nikšićke Župe.

Rudni rejon Vojnik-Maganik, odnosno boksitonski prostor Nikšićke Župe zahvata, relativno, širok prostor istočno od Nikšića sa kojim je najuže povezan, kako u administrativnom, tako i u društveno-ekonomskom pogledu. Prostire se od Nikšićkog polja na zapadu do planina Maganika i Žurimova na istoku i od zaravnji Krnova i Konjska na sjeveru, do planina Prekornice i Ostroških greda na jugu.

Istražno-eksplotacioni prostor, koji je predmet Koncesionog akta, označen je kao "Blok br. 4" iz razloga što je perspektivni boksitonski rejon Nikšićke Župe izdijeljen u više blokova, te je samim tim oznaka sa brojem najpogodniji način za njegovu prostornu identifikaciju.

Prostor "Blok br. 4" nalazi se u centralnom dijelu boksitonsne zone sjeveroistočnog krila antiklinale Nikšićke Župe. Obuhvata kontaktne djelove podinskih i povlatnih geoloških formacija crvenih jurskih boksa. Podinske stijene zauzimaju južni a povlatne sjeverni dio bloka.

Podaci o imovinsko-pravnim odnosima

Na osnovu dostavljenih podataka od strane Uprave za nekretnine, Područna jedinica Nikšić, br. 958-103-567/18, od 07.05.2018. godine, eksplotacioni prostori Kutskog brda i Podplaninika nalaze se u KO Kuta II (detaljno prikazano u Koncesionom aktu).

Na osnovu dostavljenih podataka Uprave za nekretnine, Područna jedinica Nikšić, najveći dio zemljišta, na kojima se nalaze eksplotacioni prostori Kutsko brdo i Podplaninik je u vlasništvu države Crne Gore (87,67%), dok je manji dio u vlasništvu DOO "Uniprom Metali" – Nikšić (11,80%) i u privatnom vlasništvu (0,52%).

Imajući u vidu pomenute periode u realizaciji predmetne koncesije (tačka 3.1 Koncesionog akta), imovinsko-pravni odnosi rješavaće se u skladu sa članom 44 Zakona o koncesijama (1) Ako se u vezi sa korišćenjem koncesije mora izvršiti eksproprijacija nepokretnosti, odnosno uređenje građevinskog zemljišta, troškovi, način i rokovi plaćanja naknade za eksproprijaciju nepokretnosti, odnosno uređenja građevinskog zemljišta, utvrđuju se i sprovode u skladu sa zakonom. (2) Ukoliko je vlasnik zemljišta iz stava 1 ovog člana Koncedent, ne vrši se eksproprijacija već se smatra da je Koncesionar dobijanjem koncesije dobio saglasnost za njegovo korišćenje), kao i u skladu sa odredbama Zakona o državnoj imovini ("Sl. list CG", br. 21/09 i 40/11).

Podaci iz prostorno–urbanističke dokumentacije

Na osnovu izvoda (grafički i tekstualni) iz Prostorno-urbanističkog plana Opštine Nikšić („Sl.list CG – opštinski propisi, br. 16/15), koji je dostavio Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine Opštine Nikšić, UP/Io broj: 07-350-711, od 28. 09. 2016. godine, namjena prostora, na kojem se nalaze ležišta „Bloka br. 4“, su nalazišta crvenih/bijelih boksita. U tekstualnom dijelu Plana navedeno je da ruda crvenog boksita, na ležištima Podplaninik i Kutsko brdo, spada među najkvalitetnije u Crnoj Gori.

U aktu Ministarstva održivog razvoja i turizma, br. 101-1880/3 od 02.12.2016. godine, navedeno je da se lokacije crvenog boksita na ležištima „Bloka br. 4“ i „Đurakov do I“, opština Nikšić ne nalaze u obuhvatu državnih planskih dokumenata, kao što su Prostorni plan posebne namjene, Detaljni prostorni plan i Državne studije lokacije. Namjena ovih prostora definisana je kroz lokalnu plansku dokumentaciju, za čije su tumačenje nadležne lokalne samouprave.

Mišljenje Uprave za zaštitu kulturnih dobara

Mišljenje Uprave za zaštitu kulturnih dobara, akt br. 03-479/2016-2, od 27.10.2016. godine: „.... utvrđeno je da na eksplotacionom prostoru, kao i na udaljenosti od 500 m od granice istog, ne postoje evidentirana pojedinačna kulturna dobra.“

U aktu Uprave za zaštitu kulturnih dobara, br. 01-511/2017-1, od 20.12.2017. godine, napominje se da je u svim fazama planske, projektne i tehničke dokumentacije, obavezno unijeti odredbe čl. 87 i 88 Zakona o zaštiti kulturnih dobara („Sl.list CG“, br. 49/10, 40/11 i 44/17), koje se odnose na slučajna otkrića – nalaza od arheološkog značaja. Ukoliko se prilikom izvođenja geoloških i rudarskih radova nađe na arheološke ostatke, sve radove treba obustaviti i o tome obavijestiti Ministarstvo kulture i Uprava za zaštitu kulturnih dobara, kako bi se preduzele sve neophodne mjere za njihovu zaštitu.

Na osnovu akta Uprave za zaštitu kulturnih dobara, br. 03-224/2018-1, od 25.07.2018. godine, s obzirom da u predmetnom zahvatu nema zakonom zaštićenih kulturnih dobara, ni dobara sa potencijalnim kulturnim vrijednostima i arheoloških lokaliteta, sa aspekta zaštite kulturnih dobara, Uprava je mišljenja da se može nastaviti dalji rad na dokumentaciji, uz obavezu da se unesu odredbe date ovim mišljenjem.

Rezerve i kvalitet crvenih boksita i perspektivnost "Bloka br. 4"

Zbog različitog stepena istraženosti nije moguće na jedinstven način tretirati potencijalnost istražno-exploatacionog prostora bloka br. 4. Naime, u dijelu ovog bloka postoje ranijim istraživanjima dokazana manja ležišta ili boksitna tijela sa utvrđenim rezervama i kvalitetom boksite (a); jedan manji dio ovog bloka

istraživan je kroz osnovna geološka istraživanja sa struktURNIM bušenjem gdje su u pojedinim buštinama dokazani boksi (b) i najveći dio perspektivne površine obog bloka nije istraživan struktURNIM bušenjem, te se ovaj teren može tretirati kao neistraživani teren (c).

a) Tereni sa dokazanim ležištima crvenih boksi

„Blok br. 4“ obuhvata prostore ležišta crvenih boksi: „Kutsko brdo“, „Podplaninik I“ i „Podplaninik II“.

Iz ležišta „Kutsko brdo“ otkopano je 1.869.532 tone boksi. Procjenjuje se da su ukupne rezerve boksi Kutskog brda iznosile oko 3 miliona tona kvalitetnog boksi, sa srednjim sadržajem SiO_2 ispod 5%.

Podplaninik obuhvata teren između ležišta „Kutsko brdo“ i „Đurakov do“. Na ovom prostoru do 2000. godine pronađena su dva mala ležišta boksi „Podplaninik I“ i „Podplaninik II“. Na ležištu „Podplaninik I“ se odvijala eksploatacija, dok ležište „Podplaninik II“, sa geološkim rezervama od oko 200.000 tona, nije eksploatisano.

Procjena je da se u neposrednoj okolini Kutskog brda, na prostoru Kutskog tmora i širem prostoru ležišta Podplaninik I i Podplaninik II, na površini od oko 3 km^2 , pored naprijed navedenih rezervi, može očekivati pronalazak novih ležišta boksi sa rezervama od oko 4 miliona tona kvalitetnog crvenog boksi.

b) Teren između ležišta „Zagrad“ i „Kutsko brdo“ – teren Zavraca

Sa jugoistočne strane ovaj boksitonski prostor ograničen je velikim gravitacionim rasjedom Dugih dola čije je sjeverozapadno krilo spušteno za više od 300 m. Upravo, taj spušteni blok predstavlja potencijalni boksitonski teren. Za njegovu sjevernu „granicu“ označen je morenski greben pod nazivom Bilo, koji se od Kutskog brda spušta do Zagrade. Ovako ograničen bokositonski prostor nazvan je teren Zavraca, po imenu katuna lociranom u njegovom središnjem dijelu. Teren Zavraca je padina koja se prema zapadu spušta od 1 350 m.n.m. do 1 000 m.n.m.. Nalazi se u ataru ležišta „Zagrad“. Ograničen prostor Zavraca površine je oko 1 km^2 .

Na osnovu dosadašnjih geoloških istraživanja, može se zaključiti da je teren Zavraca, bez sumnje, boksitonsan. Stepen koncentracije boksi u terenu od Liverovića na zapadu do Štitova II na istoku, u prosjeku iznosi oko 3,5 miliona tona boksi/ km^2 . Osim toga, teren Zavraca se nalazi između „Zagrade“ i „Kutskog brda“ – dva velika ležišta sa vrlo kvalitetnim boksimima.

Na osnovu navedenog, sa velikom vjerovatnoćom može se očekivati pronalazak ležišta, odnosno više boksitnih tijela, sa ukupnim rezervama od oko 3 miliona tona.

c) Neistraženi teren „Bloka br. 4“

Sjeverni dio „Bloka br. 4“ (sjeverno od ležišta „Kutsko brdo“ i „Podplaninik II“, kao i sjeverno od terena Zavraca), obuhvata prostor Raspuća, Stojage, Pandurice i Planinika površine oko 5 km^2 , pripada neistraženom dijelu „Bloka br. 4“. Ovdje se pod pojmom neistraženosti podrazumijeva nedostatak istražnih bušenja sa kojim se, za sada, može dokazati bokositonsnost određenog terena. Sa druge strane, za ovaj teren su urađene kvalitetne geološke i metalogenetsko-prognozne podloge, koje, svakako, daju informacije o geološkoj i geotektonskoj evoluciji ovog prostora.

Sjeverni neistraženi dio „Bloka br. 4“, u suštini predstavlja direktni nastavak terena sa ležištima „Zagrad“, „Kutsko brdo“ i „Podplaninik II“ i u prostornom i u geološkom pogledu. Prema tome, logično je prepostavljati da je i ovaj dio terena boksitonsan. Na osnovu svih raspoloživih podataka, možemo procijeniti da se na ovom prostoru može očekivati pronalazak oko 2 miliona tona boksi.

Na osnovu naprijed navedenog, **stanje dokazanih i procijenjenih perspektivnih geoloških rezervi crvenih boksita na prostoru "Bloka br. 4" je: ukupno: 9.000.000 tona.**

Rok trajanja koncesije

Rok trajanja eksploatacije mineralne sirovine (vijek eksploatacije) zavisi od utvrđenih rezervi istih, godišnjeg kapaciteta eksploatacije. U skladu sa članom 8 Zakona o koncesijama, rok na koji se daje koncesija određuje se u zavisnosti od javnog interesa, predmeta koncesije, vremena potrebnog za povrat investicije i ostvarivanja primjerene dobiti po osnovu koncesione djelatnosti. Rok ne može biti duži od 30 godina kada odluku o davanju koncesije donosi Vlada. Rok trajanja koncesije može se produžiti nakon isteka prvočitnog ugovorenog roka i to najduže za polovinu roka koji je propisan ugovorom o koncesiji. Ovim Koncesionim aktom daje se rok koncesije za geološka istraživanja perspektivnih boksitonosnih terena i eksploataciju rude crvenog boksita na prostoru „Bloka br. 4“.

Koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju rude crvenog boksita na prostoru "Bloka br. 4" može se dati na maksimalni period od 30 godina.

Dinamika realizacije koncesionih aktivnosti

Plniranje i projektovanje osnovnih i detaljnih geoloških istraživanja predmetnog boksitonosnog prostora uz primjenu metode istražnog bušenja, neophodno je uraditi u skladu sa principima postupnosti, potpunosti i ekonomičnosti kroz sljedeće periode (koji su detaljno opisani u poglavljju 3.1 Koncesionog akta):

A. PRVI PERIOD

Prvi period koncesije obuhvata izradu Projekta osnovnih geoloških istraživanja "Bloka br. 4" i izvođenje projektovanih istražnih radova na prostoru Podplaninika u široj okolini ležišta "Podplaninik II". U zavisnosti od rezultata istraživanja, dokazanih rezervi boksita i njihovog kvaliteta, koncesione aktivnosti bi dalje isle u pravcu rudarskog projektovanja, dobijanja zakonima definisanih dozvola i odobrenja i eksploatacije novopranađenih ležišta boksita (3 godine od dana zaključivanja Ugovora o koncesiji).

B. DRUGI PERIOD

Drugi period koncesije obuhvata izvođenje projektovanih istražnih radova na širem prostoru lokaliteta "Kutsko brdo" i na prostoru Kutskog tmora. U zavisnosti od rezultata istraživanja, dokazanih rezervi boksita i njihovog kvaliteta, koncesione aktivnosti bi dalje obuhvatale rudarsko projektovanje, dobijanje dozvola i odobrenja i eksploataciju novopranađenih ležišta boksita (5 godina od dana završetka prvog perioda).

C. TREĆI PERIOD

Treći period koncesije obuhvata izvođenje projektovanih istražnih radova na širem prostoru "Zavraca". U zavisnosti od rezultata istraživanja, dokazanih rezervi boksita i njihovog kvaliteta, koncesione aktivnosti bi dalje isle u pravcu ocjene opravdanosti eksploatacije, rudarskog projektovanja i eksploatacije novopranađenih ležišta boksita (6 godina od dana završetka drugog perioda).

D. ČETVRTI PERIOD

Četvrti period koncesije obuhvata izvođenje osnovnih geoloških istraživanja sjevernog dijela „Bloka br. 4“ (dvije godine od završetka trećeg perioda).

Prema naučno-stručnim kriterijumima, „Blok br. 4“ je najperspektivniji prostor za otkrivanje novih ležišta kvalitetnih crvenih boksita u području Nikšićke Župe i vrlo je vjerovatan pronalazak prognoziranih ležišta sa rezervama od oko 9 miliona tona.

U slučaju dokazivanja prognoznih rezervi na ovom nivou, imajući u vidu kapacitete eksploatacije i mogućnosti plasmana boksita, može se pretpostaviti da se na prostoru „Blok br. 4“ može organizovati eksploatacija boksita u trajanju od 20 do 30 godina.

Ukupan koncesioni period, koji obuhvata sve gore navedene periode i faze istraživanja, kao i eksploataciju mineralnih sirovina, ne može da prelazi zakonom definisan rok trajanja koncesije od 30 godina.

Periodi i faze procesa geoloških istraživanja „Bloka br. 4“ mogu biti kraći, odnosno dinamika izvođenja geoloških istraživanja i priprememnih radova za eksploataciju pojedinih ležišta se mogu ubrzati.

Rokovi izrade geološke, rudarske i zakonom propisane ostale tehničke dokumentacije i pripremnih radova ne mogu biti duži od rokova definisanih ovim Koncesionim aktom.

Minimalni – početni iznos koncesione naknade

S obzirom da su dokazane samo rezerve C₁ kategorije u ležištu „Podplaninik II“ koje je potrebno doistražiti i time dokazati najmanje rezerve B kategorije i njihov kvalitet na osnovu kojih se izrađuje Rudarski projekat eksploatacije, ne može se u ovom trenutku dati minimalni-početni iznos koncesione naknade. Nakon izvedenih geoloških istraživanja u prvom periodu realizacije koncesije, Aneksom Ugovora utvrđice se pripadnost grupi ležišta, minimalna godišnja proizvodnja Mineralne sirovine i minimalni-početni iznos koncesione naknade, u skladu sa važećom Uredbom o kriterijumima i načinu obračuna iznosa minimalne koncesione naknade za ustupanje prava na istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina („Sl. list CG“, br. 37/11).

Osnovni parametri za ocjenu ekonomske opravdanosti investicije

Činjenice koje su relevantne za ocjenu ekonomske opravdanosti investicije su da investitor ima stabilnu tržišnu poziciju kada je u pitanju postojeća djelatnost eksploatacije mineralne sirovine a koja mu omogućava da projektuje razvoj proizvodnih kapaciteta i širenje tržišnog potencijala sa ostvarivanjem sopstvene akumulacije i uz korišćenje povoljnih kreditnih sredstava, kao i da ima potencijala za poziciju na tržištu mineralnih sirovina u zemlji i inostranstvu.

Korišćenje mineralnih sirovina ima višestruki značaj za privredu lokalne samouprave kao i države, koja se ogleda u otvaranju novih radnih mesta i smanjenje nezaposlenosti, većem izvozu, prihodu budžeta po osnovu poreza i koncesionih naknada.

Ocjena mogućnosti korišćenja mineralne sirovine

U poglavlju 2.8.1 Koncesionog akata dati su podaci o dokazanim i perspektivnim rezervama crvenih boksita na prostoru „Blok br. 4“. Crveni boksit, shodno svojim kvalitativnim svojstvima, prvenstveno, predstavlja metaluršku sirovinu za proizvodnju glinice, odnosno aluminijuma. Pored navedenog, postoji niz drugih mogućnosti primjene boksita, i to: u hemijskoj industriji, u proizvodnji visokoaluminatnog cementa i portland cementa, u vatrostalnoj industriji, za proizvodnju abraziva, u industriji čelika, za podvodno zavarivanje, u naftnoj industriji i dr. Posebno su interesantne na prospeksijskom nivou utvrđene povišene koncentracije pojedinih mikroelemenata i elemenata rijetkih zemalja u crvenim jurskim boksimima, čijem je ispitivanju u boksimima „Blok br. 4“ potrebno posvetiti posebnu pažnju.

❖ **Javna rasprava**

U skladu sa članom 18 stav 3 Zakona o koncesijama, Ministarstvo ekonomije je objavilo Javnu raspravu o Nacrtu koncesionog akta.

U cilju uključivanja stručne i zainteresovane javnosti Ministarstvo ekonomije je omogućilo dostupnost Koncesionog akta tokom trajanja Javne rasprave, a sve primjedbe, sugestije i komentari mogli su se dostavljati na adresu Ministarstva, putem telefona/faksa i elektronske pošte.

Ministarstvo ekonomije je sprovedo Javnu raspravu o Koncesionim aktu u Podgorici, u prostorijama Ministarstva, 19. jula 2018. godine sa početkom u 12,00 sati po lokalnom vremenu. Izvještaj sa Javne rasprave je u prilogu ove Informacije.

❖ **Tenderska dokumentacija**

Priloženu Tendersku dokumentaciju za potrebe javnog nadmetanja za izbor najpovoljnije ponude za dodjelu Ugovora o koncesiji čine: Javni oglas, Koncesioni akt, Uputstvo za podnošenje ponuda, Nacrt ugovora o koncesiji, sa svim pripadajućim prilozima i obrascima.

❖ **Zaključci**

- 1. Vlada Crne Gore je razmotrila i usvojila Informaciju o pripremi Javnog oglasa za dostavljanje ponuda za dodjelu Ugovora o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju rude crvenog boksita na ležištima „Blok br. 4“, opština Nikšić.**
- 2. Vlada Crne Gore je razmotrila i usvojila Koncesioni akt o rudi crvenog boksita na ležištima „Blok br. 4“, opština Nikšić.**
- 3. Zadužuje se Ministarstvo ekonomije da sproveđe neophodne aktivnosti za objavljivanje Javnog oglasa iz tačke 1 ovih zaključaka.**

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

Podgorica, 26.07.2018. godine

Broj: 970-40/2018-4

**IZVJEŠTAJ SA JAVNE RASPRAVE O KONCESINOM AKTU O RUDI CRVENOG BOKSITA NA
LEŽIŠTIMA „BLOK BR. 4“, OPŠTINA NIKŠIĆ**

Na osnovu člana 17 stav 1 Zakona o koncesijama (Sl. List RCG, br. 8/09), Ministarstvo ekonomije, kao nadležni organ, pripremilo je Koncesioni akt o rudi crvenog boksita na ležištima „Blok br. 4“, opština Nikšić (u daljem tekstu: Koncesioni akt).

Shodno Zakonu o koncesijama Koncesioni akt sadrži sljedeće: tehnički izvještaj o mineralnoj sirovini, uslove i način obavljanja koncesione djelatnosti, osnovne parametre za ocjenu ekonomske opravdanosti investicije, rekultivaciju istražno-eksploatacionog prostora, unaprjeđenje energetske efikasnosti, uslove koje je dužan da ispunjava Koncesionar u pogledu tehničke opremljenosti, finansijske sposobnosti i ostale reference i dokaze o ispunjavanju tih uslova, minimalni početni iznos koncesione naknade, spisak potrebne tehničke dokumentacije sa uslovima za njenu izradu, odobrenja, saglasnosti i mišljenja za obavljanje koncesione djelatnosti, osnovne elemente tenderske dokumentacije, kriterijume za izbor najpovoljnije ponude (vrednovanje), opis postupka dodjele koncesije, hronologiju izrade tehničke dokumentacije i pribavljanja odobrenja i saglasnosti za obavljanje koncesione djelatnosti, nacrt ugovora o koncesiji i priloge.

U skladu sa članom 18 Zakona o koncesijama Ministarstvo ekonomije je organizovalo Javnu raspravu o Koncesionom aktu.

U cilju uključivanja stručne i zainteresovane javnosti Ministarstvo ekonomije je omogućilo dostupnost Koncesionog akta tokom trajanja Javne rasprave, a sve primjedbe, sugestije i komentari mogli su se dostavljati na adresu Ministarstva, putem telefona/faksa i elektronske pošte.

Ministarstvo ekonomije je sprovedlo Javnu raspravu o Koncesionom aktu u Podgorici, u prostorijama Ministarstva, sa početkom u 12,00 sati po lokalnom vremenu dana 19. jula 2018. godine.

Javna rasprava o koncesionim aktima za mineralne sirovine trajala je od 11. do 25. jula 2018. godine.

Nakon završene Javne rasprave, u Ministarstvu ekonomije je urađen Izvještaj sa javne rasprave.

Koncesioni akt sa Izvještajem sa javne rasprave, u skladu sa članom 18 stav 3 Zakona o koncesijama, upućuje se Vladi na usvajanje.

JAVNA RASPRAVA O KONCESIONOM AKTU

Javna rasprava imala je za cilj pružanje potrebnih informacija o koncesionim aktima a učesnici iste da iskažu svoju zainteresovanost za predmetne koncesije i istovremeno iznesu sugestije, komentare i pitanja putem elektronske pošte i faksa.

Javna rasprava je održana dana 19.jula 2018. godine za ležišta „Bloka br. 4“, opština Nikšić, na Javnoj raspravi prisustvovali su Ivan Ivanović u svojstvu izvršnog direktora „Rapax“ d.o.o- Nikšić. i dr Vladimir Vukmirović, dipl. inž. rudarstva u penziji. Ispred Ministarstva ekonomije, odnosno Direktorata za rudarstvo i geološka istraživanja, prisustvovali su: Nebojša Koprivica, dipl. inž. geologije, Ljiljana Maksimović, dipl. Inž. rudarstva, Vesna Velašević, dipl. ecc i Emilia Otašević, dipl. pravnica.

Gospodin Ivan Ivanović nije imao suštinske primjedbe, nego je samo sugerisao na štamparsku grešku u Uputstvu za podnošenje ponuda, dijelu teksta za Bankarsku garanciju za obezbjeđenje ponude, gdje umjesto 5.000 €, treba da stoji 50.000 €, što je odmah ispravljeno. Postavio je i pitanje ko ima pravo na traženje informacija tokom trajanja Javnog oglasa. Odgovoren mu je da pravo na informacije imaju oni koji otkupe tendersku dokumentaciju.

Gospodin Vladimir Vukmirović je imao sljedeće primjedbe i sugestije:

-strana 7 u dijelu Uvoda, zašto se treba posebno naglašavati da su mineralne sirovine iscrpljujuće i neobnovljive, da su neravnomjerno raspoređene na teritorije naše zemlje i da imaju veliki ekonomski značaj?

Odgovor: U Koncesionom aktu je istaknuto koji su ključni faktori za davanje koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploraciju mineralnih sirovina. Naime, osnovni principi na kojima Ministarstvo ekonomije zasniva razvoj oblasti mineralnih sirovina su princip održivog razvoja, održiva geološka istraživanja, rudarska proizvodnja i potrošnja mineralnih sirovina i dr.

Ministarstvo ekonomije u najvažnije od svojih prioriteta stavlja održivi razvoj rudarske djelatnosti i upravljanja mineralnim sirovinama, koji podrazumijeva uravnoteženi odnos ekonomske, ekološke i sociološke komponente, u skladu sa tim da su mineralne sirovine iscrpljujuće i neobnovljive i da su neravnomjerno raspoređene na teritorije naše zemlje.

-Gospodin Vladimir Vukmirović smatra da je najznačajnija mineralna sirovinu u Crnoj Gori voda.

Odgovor: Članom 3 Zakona o rudarstvu („Sl.list CG“, br. 65/08) definisano je da se rudnim bogatstvom, u smislu ovog zakona, smatraju sve organske i neorganske mineralne sirovine u čvrstom, tečnom i gasovitom stanju koje se nalaze u primarnom ležištu, u nanosima, odlagalištima, kao i tehnogene mineralne sirovine nastale procesom eksploracije. U ovom slučaju, mislilo se na čvrste mineralne sirovine, odnosno na metalične, gdje crveni boksi sa ugljem, ipak, predstavljaju najznačajnije mineralne sirovine uopšte za uravnotežen razvoj Crne Gore, sada i u bližoj budućnosti. Voda, kao mineralna sirovinu u tečnom stanju, svakako da je jedna od najznačajnijih mineralnih sirovina uopšte u Crnoj Gori.

-strana 8 u dijelu poglavlja 2.2 Položaj i opis istražno-eksploatacionog prostora treba dodati da je navedena udaljenost „Bloka br. 4“ i Nikšića vazdušnom linijom.

Odgovor: dodato je vazdušnim putem.

-strane 9, 10 i 11, poglavlje 2.3 Geološke karakteristike, da li ih je bilo potrebno detaljno obraditi, s osvrtom da je geneza nastanka boksite nedovoljno objašnjena i da li detaljan opis geoloških karakteristika doprinosi tome?

Odgovor: Za potrebe izrade Koncesionog akta potrebno je detaljno obraditi geološke karakteristike, s obzirom da se nudi mineralna sirovina koja je sa geološkog aspekta perspektivna za davanje na korišćenje. Geneza – nastanak mineralne sirovine ne treba detaljno opisivati za potrebe ovakvog dokumenta, već je to za potrebe izrade geološke dokumentacije kao što su projekti i elaborati o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi mineralne sirovine.

-strana 12 i 13, poglavlje 2.4.3 Klimatske karakteristike, date su za Nikšić i nikako ne mogu da se odnose na „Blok br. 4“ i da treba uzeti u obzir podatke sa mjerne stanice Kutsko brdo, pa će se vidjeti da snježnih dana ima preko 130 sa mečavama i da je znatno manje sunčanih dana. Smatra da su svi ovi podaci značajni zbog režima rada tokom godine.

Odgovor: Za potrebe izrade Koncesionog akta daju se klimatske karakteristike za Opština na čijoj teritoriji se nalazi istražno-eksploatacioni prostor. Za uže lokalnosti daju se podaci tokom izrade projektne dokumentacije.

-strana 14, poglavlje 2.7 Infrastrukturni objekti, smatra da vodovod ne odgovara stvarnom stanju.

Odgovor: U Koncesionom aktu navedeno je da vodovod postoji, odnosno da je za potrebe bivšeg rudnika "Kutsko brdo" izgrađen vodovod kojim se slobodnim padom dovodi pitka voda sa Lukavice do rezervoara na koti 1 440 m.n.m., odakle se vodovodom transportuje za "Đurakov do" i "Biočki stan".

Poglavlje 2.8 Dosadašnja geološka istraživanja, pita šta je to istraživano 90-tih godina prošlog vijeka?

Odgovor: Započeti višegodišnji projekti 80-tih godina prošlog vijeka nastavljeni su i tokom 90-tih. Među njima je i projekat Metalogenetsko-prognozna karta boksitnog rejona između Morače i Nikšićkog polja (1989-2009), 1:50 000, koji je realizovala JU Zavod za geološka istraživanja – Podgorica. Rezultati ovog projekta u značajnoj mjeri koristili su se za izradu Koncesionog akta. Inače, rezultati ovog projekta predstavljaju naučno-stručni doprinos istraživanjima i proučavanjima karstnih boksa ne samo u Dinaridima. Ova konstatacija je dodata u poglavlje 2.8. Koncesionog akta.

-strana 15, konstatacija da je iz ležišta „Kutsko brdo“ eksploatisano 1.869.532 t ne odgovara stvarnom stanju, te treba da stoji 2.328.756 t. Smatra da je ovo važno, jer se dalje u tekstu izvode zaključci o potencijalnim količinama boksa.

Odgovor: Podaci o eksploataciji rude iz ležišta „Kutsko brdo“ uzeti su iz knjige Mineralne sirovine i rudarska proizvodnja u Crnoj Gori autora dr M. Gomilanovića, 1999. godina.

-Data je primjedba da posljednje količine boksa nijesu eksploatisane u 1979. već u 1974. godini.

Odgovor: U knjizi Mineralne sirovine i rudarska proizvodnja u Crnoj Gori autora dr M. Gomilanovića, 1999. godina, navedeno je da je eksploatacija počela odmah nakon Drugog svjetskog rata, 1951. godine, i trajala je do 1979. godine.

-Smatra da za procijenjene rezerve od 3 miliona tona nema opipljivih dokaza i da treba dodatno objašnjenje.

Odgovor: U Koncesionom aktu je navedeno da na osnovu dosadašnjih geoloških istraživanja - rezultata strukturnog bušenja i najnovijih saznanja do kojih se došlo kroz izradu Metalogenetsko-prognozne karte boksitonosnog rejona Vojnik-Maganik, može se zaključiti da je teren Zavraca bez sumnje boksitonosan. Stepen koncentracije boksa u terenu od Liverovića na zapadu do Štitova II na istoku, u prosjeku iznosi oko 3,5 miliona tona boksa/km². Osim toga, teren Zavraca se nalazi između "Zagrada" i "Kutskog brda" – dva velika ležišta sa vrlo kvalitetnim boksitima.

Na osnovu navedenog, sa velikom vjerovatnoćom može se očekivati pronađak ležišta, odnosno više boksitnih tijela, sa ukupnim rezervama od oko 3 miliona tona.

-Smatra da je neuobičajeno da se kvalitet boksita iskazuje po komponenti SiO_2 gdje je za „Kutsko brdo“ 57% i da treba, prije svega, da se navede kolika je komponenta Al_2O_3 .

Odgovor: U stručnoj literaturi nije neuobičajeno i da se kvalitet boksita iskazuje i kroz komponentu SiO_2 koja umanjuje njegov kvalitet.

-Za ležište „Podplaninik II“ navedene su rezerve C₁ kategorije od 200.000 t. Kako je došlo da eksploatacione rezerve iznose 160.000 t (ki 80%)? Ako se eksploatacija istih vrši površinskim kopom, onda treba da budu veće. Ako je podzemna eksploatacija, rezerve bi bile znatno manje.

Odgovor: Uzete su srednje vrijednosti u odnosu na iskorišćenje u podzemnoj i površinskoj eksploataciji.

Strana 16: Za teren Zavraca navode se rezerve od 3 miliona tona. Smatra da je ovo vrlo interesantna procjena, odnosno da se navedenom metodologijom dolazi do ovih količina. To se odnosi i na ostala ležišta. Smatra da treba više naučno potkrijepiti, jer su ovi podaci fundamentalni za čitav projekat i za potencijalne koncesionare.

Odgovor: Identičan odgovor je kao i na konstataciju da za procijenjene rezerve od 3 miliona tona nema oplipljivih dokaza i da treba dodatno objašnjenje.

Strane 17, 18 i 19: smatra da dinamika realizacije koncesionih aktivnosti kroz određene periode je veoma usporena i da nije ohrabrujuća.

Odgovor: U Koncesionom aktu, navedeno je da periodi i faze procesa geoloških istraživanja „Bloka br. 4“ mogu biti kraći, odnosno dinamika izvođenja geoloških istraživanja i pripremnenih radova za eksploataciju pojedinih ležišta se mogu ubrzati. Shodno tome, sve dalje koncesione aktivnosti, kao što je eksploatacija, kroz određene periode, mogu se započeti prije rokova utvrđenih dinamikom istih.

Strana 21: Smatra da je isuviše slobodna ocjena da se godišnjom dinamikom bušenja 3.000 do 4.000 m bušotina može pronaći oko 4 miliona tona rude u prva dva perioda (za tri godine). Treba što više ubjedljivijih dokaza i da treba dopuniti tekst oko razgraničenja površinske i podzemne eksploatacije.

Odgovor: U Koncesionom aktu navedena je procjena-prognoza da, ukoliko bi godišnja dinamika istraživanja bila 3.000 do 4.000 m dužnih bušenja, pretpostavlja se da bi se, u prva dva perioda istraživanja, na prostoru Planinika i u neposrednoj okolini Kutskog brda moglo pronaći oko 4 miliona tona rude. Prepostavljene rezerve podlježu detaljnim geološkim istraživanjima. Buduća projektna rješenja će dati uslove izbora metode eksploatacije.

Strana 22: Smatra da sljedeće zahtijeva dodatna objašnjenja: „... za dokazivanje rezervi oko 50.000.000 tona boksita u sjevernom dijelu regiona Nikšićke Župe izbušeno je oko 350.000 m dužnih bušotina, što iznosi prosječno 7,0 mm po toni boksita. To znači da je za pronađak i dokazivanje rezervi od jednog miliona tona potrebno, u prosjeku, izbušiti oko 7.000 m dužnih bušotina, ili 35 bušotina dužine po 200 m.“

Ako je prosječna cijena bušenja trenutno, sa svim pratećim aktivnostima i analizama (lociranje bušotina, kartiranje, oprobovanje, hemijske analize, izvještaji), 300 €/m³, potrebna sredstva za dokazivanje 1.000.000 tona rezervi iznose 2.100.000 €.“

Odgovor: Na osnovu statistike i analogije dati su ovi podaci.

Ostalo:

-Da li je bankarska garancija uz ponudu 5.000 ili 50.000 €, jer u materijalu stoje obadvije cifre?

Odgovor: Ista sugestija kao i od prisutnog g-dina Ivana Ivanovića, što je odmah ispravljeno na iznos od 50.000 €.

-Da li uz bankarsku garanciju za dobro izvršenje posla treba i garancija za rekultivaciju? Da li je to dupliranje garancije?

Odgovor: Nije dupliranje bankarskih garancija. Za rekultivaciju, koja je obavezujuća, dostavljaće se bankarska garancija čiji iznos će se utvrditi u trenutku i u skladu sa propisima.

-Smatra da treba dati što kompletniju hemijsku analizu.

Odgovor: Podaci o rezultatima hemijskih analiza, koji su dati u Koncesionom aktu, su sasvim dovoljni za ovakvu vrstu dokumentacije.

-Smatra da treba dati i podatke o mineraloškom sastavu, jer je značajno za kupce.

Odgovor: Geološke karakteristike koje su date u Koncesionom aktu daju informacije i o mineraloškom sastavu koji su dovoljni za ovakvu vrstu dokumentacije.

-Ko određuje visinu bankarske garancije za rekultivaciju?

Odgovor: Određuje Stručna komisija u skladu sa propisima.

-Smatra da treba dati podatke o mikroelementima, jer i to interesuje kupce (pogotovo o cinku).

Odgovor: istraživanja ovih elemenata izvodi JU Zavod za geološka istraživanja – Podgorica u skladu sa Programom geoloških istraživanja u Crnoj Gori, i to po Projektu istraživanja mikroelemenata i elemenata rijetkih zemalja u ležištima karstnih boksita na prostoru zapadne Crne Gore.

-ranije je saopštavano da su rezerve C₁ kategorije na ležištu „Kutsko brdo“ 243.000 t. Koje je sadašnje stanje?

Odgovor: Stanje je isto.

IZVJEŠTAJ SA JAVNE RASPRAVE

U periodu od 11. do 25. jula 2018. godine, koliko je bio otvoren poziv za Javnu raspravu, Ministarstvo ekonomije je dobilo sljedeća mišljenja, primjedbe i sugestije:

Ministarstvo ekonomije je obavijestilo, akt br. 970-40/2018-4, od 12.07.2018. godine, Opštinu Nikšić, kao i Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Agenciju za zaštitu prirode i životne sredine, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvu unutrašnjih poslova, iUpravu za vode, Upravu za šume, Upravu za nekretnine-Područna jedinica Nikšić i Upravu za zaštitu kulturnih dobara o Javnoj raspravi o Nacrtu Koncesionog akta. Imajući u vidu propise koje sprovode i nadležnosti koje proizilaze iz istih, a koji se primjenjuju i na oblast detaljnih geoloških istraživanja i eksploracije mineralnih sirovina, sve sugestije, komentare i primjedbe na koncesione akte trebalo je dostaviti tokom trajanja Javne raspave, tj. do 25. jula 2018. godine. Neophodnost dostavljanja sugestija, komentara i primjedbi je naročito neophodno u slučaju ako su smatrali da ne postoji zakonska mogućnost izdavanja odobrenja, saglasnosti, pozitivnog mišljenja, itd., koja se izdaju shodno propisima za čije sprovođenje su nadležni, a što za posljedicu može imati nemogućnost izdavanja odobrenja za detaljnja

geološka istraživanja mineralne sirovine i/ili odobrenja za izvođenje radova po Glavnom rudarskom projektu eksploatacije mineralne sirovine.

U periodu od 11. do 25. jula 2018. godine, koliko je bio otvoren poziv za Javnu raspravu, Ministarstvo ekonomije je dobilo sljedeća mišljenja, primjedbe i sugestije:

-Opština Nikšić – Presjednik, akt br. 02-031-1230/1, od 27.07.2018. godine, u kojem je navedeno da su dopis od Ministarstva dobili 26.07.2018. godine.

Navedeno je sljedeće: „Na tom prostoru se nalaze nekategorisani putevi, koji se nalaze na 19 katastarskih parcela i to: kp. broj 2 Planinik površine 5459 m², kp. broj 3 Planinik površine 4889 m², kp. broj 57 Kutsko brdo površine 14352 m², kp. broj 58 Kutsko brdo površine 1053 m², kp. broj 59 Kutsko brdo 13653 m², kp. broj 60 Kutsko brdo površine 2199 m², kp. broj 91 Kutsko brdo površine 1751 m², kp. broj 92 Kutsko brdo površine 2547 m², kp. broj 93 Kutsko brdo površine 849 m², kp. 94 Kutsko brdo površine 14547 m², kp. broj 108 Žoranovića brdo površine 2006 m², kp. broj 109 Žotanovića brdo površine 4412 m², kp. broj 110 Kutsko brdo površine 5993 m², kp. broj 133 površine 7518 m², kp. broj 141 Kutsko brdopovršine 1347 m², kp. broj 213 Kutsko brdo površine 3108 m², kp. broj 237 Kutsko brdo površine 1105 m², kp. broj 240 Kutsko brdo površine 49805 m², kp. 241 Kutsko brdo površine 23004 m², koji su upisani u LN broj 36, KO Kuta II. Ovi putevi su shodno Zakonu o državnoj imovini („Sl.list CG“, br. 20/09) upisani kao svojina Države Crne Gore sa pravom raspolažanja Opština Nikšić.

Opština Nikšić je saglasna da budući koncesionar, kojem će na javnom nadmetanju biti dodijeljena eksploatacija mineralne sirovine, nesmetano koristi puteve, koji su upisani u LN broj 36 KO Kuta. Istovremeno Vas ovim putem obavještavamo da će koncesionar biti obavezan da redovno održava i investiciono ulaže u sve nekategorisane puteve upisane u gore navedenom listu, kako bi se saobraćaj nesmetano odvijao. Putevi se ne smiju prekopavati i moraju biti uvijek prohodni i bezbjedni, kako bi stanovništvo sa područja Opštine Nikšić moglo nesmetano koristiti iste. Sva eventualna oštećenja na putu dužan je, u skladu sa normativima za održavanje puteva, otkolniti koncesionar. Ova saglasnost biće dostavljena SO Nikšić, koja je nadležna tza raspolažanje imovinom, radi potvrđivanja iste.“

Komentar: Ministarstvo ekonomije nije nadležno za izgradnju i održavanje puteva. Za dobijanje saobraćajne saglasnosti budući Koncesionar će se obratiti Ministarstvu saobraćaja i pomorstva i lokalnoj samoupravi u zavisnosti od kategorije puteva, odnosno nadležnosti za iste.

Opština Nikšić – Potpredsjednik, akt br. 02-031-1184, od 24.07.2018. godine: „U Koncesionom aktu pod tačkom 2.7 Infrastrukturni objekti navedeno je:

Prostor „Bloka br. 4“ povezan je saobraćajnicama sa zapada, istoka i sjevera. Glavna i najbliža saobraćajnica je Nikšić-Zagrad dužine oko 15 km kojom se transportuje boksit sa ležišta „Zagrad“.

Predmetni put čine put pored Gračanice dužine 2,57 km, dio ul. Vuka Karadžića u dužini od 0,54 km, dio lokalnog puta Rubeže-Miolje polje-Morakovo (dionica Rubeža-Krstovače u dužini od 5,1 km) i lokalni put Krstovače-Oblatno-Zagrad dužine 5,2 km.

Kako su Nacrtom ugovora u članu 6 definisane obaveze koncesionara koji se između ostalog odnose i na održavanje putne infrastrukture koju koristi za potrebe realizacije koncesije, smatramo da bi trebalo precizirati nivo održavanja infrastrukture uz uvažavanje stanja puta prije početka eksploatacije, tako da koncesionar preuzme radove na redovnom i investicionom održavanju.

Takođe, mišljenja smo da budući koncesionar treba da preuzme obavezu rekonstruisanja vodovoda pitke vode sa Lukavice do Đurakovog dola i Biočkog stana.

Opština Nikšić je zainteresovana da se ležišta u okviru „Bloka br. 4“ dodijele jednom koncesionaru, s obzirom na pozitivno iskustvo sa postojećim koncesionarom u dijelu ispunjavanja obaveza po osnovu

naknada za korišćenje rudnog bogatstva i mineralnih sirovina, zapošljavanja radne snage sa teritorije Opštine Nikšić i prepoznavanja javnog interesa stanovnika Župe Nikšićke i Opštine Nikšić.“

Komentar: Ministarstvo ekonomije je, isključivo, nadležno za geološka istraživanja i eksploraciju mineralnih sirovina, izuzev za vode koje su u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja.

-Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za vanredne situacije u aktu 30/2 broj: 050/18-55908/2, od 25.07.2018. godine, navedeno je da nemaju primjedbi na Nacrt Koncesionog akta.

-Ministarstvo finansija je dostavilo Upravi za imovinu Crne Gore akt br. 07-11744/1, od 24.07.2018. godine, u kojem je, između ostalog, navedeno: „Članom 20 stav 2 alineja 2 i 4 Zakona o državnoj imovini („Sl.list CG“, br. 21/09, 40/11) propisano je da se Uprava za imovinu stara o namjenskom korišćenju državne imovine, kao i o poslovima upisa u katastar, parcelacije, razgraničenja, razmjene, pripreme nacrta ugovora i praćenje njihove realizacije, naplate zakupa, kao i drugi poslovi u vezi sa državnom imovinom, dok je Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl.list CG“, br. 80/15) članom 33c Uprava za imovinu, između ostalog, nadležna za poslove vođenja evidencije zaključenih ugovora o sticanju i raspolaaganju nepokretnim i pokretnim stvarima i drugim dobrima veće vrijednosti u državnoj imovini.

Imajući u vidu navedeno, u prilogu dostavljamo dopis Ministarstva ekonomije na dalje postupanje i nadležnost i molimo da nas povratno informišete o preduzetim aktivnostima.“

Komentar: Ministarstvo ekonomije nije dobilo dopis od Uprave za imovinu Crne Gore.

-Uprava za zaštitu kulturnih dobara, akt br. 03-224/2018-1, od 25.07.2018. godine, između ostalog: „Uvidom u dokumentaciju Uprave za zaštitu kulturnih dobara, konstatovano je da na navedenoj lokaciji nema registrovanih kulturnih dobara, dobara sa potencijalnim kulturnim vrijednostima i arheoloških lokaliteta.

Uprava za zaštitu kulturnih dobara napominje da je u svim fazama planske, projektne i tehničke dokumentacije, obavezno unijeti propisane odredbe čl. 87 i 88 Zakona o zaštiti kulturnih dobara („Sl.list CG“, br. 49/10, 40/11 i 44/17), koje se odnose na slučajna otkrića-nalaza od arheološkog značaja. Ukoliko se prilikom arheoloških radova naiđe na arheoloških radova naiđe na arheološke ostatke, sve radove treba obustaviti i o tome obavijestiti Ministarstvo kulture i Upravu za zaštitu kulturnih dobara, kako bi se preduzele sve neophodne mjere za njihovu zaštitu.

S obzirom da u predmetnom zahvatu nema zakonom zaštićenih kulturnih dobara, ni dobara sa potencijalnim kulturnim vrijednostima i arheoloških lokaliteta, sa aspekta zaštite kulturnih dobara, Uprava je mišljenja da se može nastaviti dalji rad na dokumentaciji, uz obavezu da se unesu odredbe date ovim mišljenjem.“

Komentar: Naprijed citirano je navedeno u Koncesionom aktu.

Na poziv se nijesu odazvali Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Agenciju za zaštitu prirode i životne sredine, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Uprava za vode, Uprava za šume, Uprava za imovinu Crne Gore i Uprava za nekretnine-Područna jedinica Nikšić.

ZAKLJUČCI NAKON JAVNE RASPRAVE – REZIME

Na osnovu naprijed iznijetog, proizašli su sljedeći zaključci:

- ✓ Ministarstvo ekonomije se, tokom izrade Koncesionog akta, rukovodilo valorizacijom rude crvenog boksita na području Opštine Nikšić, odnosno gdje postoji perspektivnost za utvrđivanje novih ležišta i njihova buduća eksploatacija.

Ministarstvo ekonomije, u cilju utvrđivanja novih ležišta rude crvenog boksita, kao i korišćenja već utvrđenih ležišta koja nijesu u eksploataciji, planiralo je da se u budućnosti kroz koncesiju nastavi kontinuitet istraživanja i eksploatacije u bokstonosnom rejonu Nikšićke Župe. Izrada Koncesionog akta za ležišta "Bloka br. 4" je prvi korak ka pronalaženju, odnosno utvrđivanju novih ležišta pored postojećih koja su već više decenija u eksploataciji. Bokstonosni rejon Nikšićke Župe do sada je bio obuhvaćen regionalnim, osnovnim i detaljnim geološkim istraživanjima. Detaljna geološka istraživanja izvođena su samo na neposrednom prostoru ležišta crvenih boksita. Za ovaj prostor urađena je i štampana Osnovna geološka karta, 1:100 000, (list "Šavnik", 1970), dok su u okviru osnovnih geoloških istraživanja rađene geološke karte, 1:10 000 i 1:25 000. Bokstonosni rejon ovog područja obuhvaćen je projektom izrade Metalogenetske karte, sa urađenim geološkim kartama, 1:25 000 i 1:50 000. Regionalna i osnovna geološka istraživanja ležišta crvenih boksita vršila je i dalje vrši JU Zavod za geološka istraživanja – Podgorica kroz Program geoloških istraživanja od interesa za Crnu Goru, koji utvrđuje svake godine Ministarstvo ekonomije, a finansira se iz Budžeta Crne Gore, dok su detaljna geološka istraživanja do sada vršili Rudnici boksita – Nikšić.

Pored naprijed navedenog, geološki podaci i podaci o bokstonosnom rejonu Nikšićke Župe, nalaze se i na štampanim kartama: Geološka karta Crne Gore, 1:200 000 (1985) i Metalogenetska karta Crne Gore (1999).

- ✓ Predmetni lokaliteti su bili obuhvaćeni kroz osnovna geološka i detaljna geološka istraživanja i utvrđena je potencijalnost predmetne mineralne sirovine, kao i namjena ovih prostora u Prostorno-urbanističkim planu Opštine Nikšić („Sl.list CG-opštinski propisi, br.16/15).
- ✓ Svakako, treba istaći i mjere zaštite životne sredine, koje se sprovode tokom geoloških istraživanja i eksploatacije, u skladu sa zakonom, a ne prije davanja koncesije. Određene saglasnosti, kao što su, jedan od njih, urbanističko-tehnički uslovi, pribavljaju se na projektnu i tehničku dokumentaciju, a bez kojih Koncesionar ne može dobiti odobrenja za realizaciju detaljnih geoloških istraživanja i eksploatacije mineralne sirovine.
- ✓ Kroz koncesionarstvo dolazimo do optimalnog korišćenja raspoložive mineralno-sirovinske baze i odgovarajućih korekcija na relaciji uvoz-izvoz, povećanja vrijednosti proizvodnje, zaposlenosti, uz poštovanje i rješavanje problema zaštite životne sredine, uticaja naučno-tehnološkog razvoja, kao i do određenih ograničavajućih faktora.
- ✓ Kroz poštovanje zakonskih propisa i struke Država neće trpjeti štete od rudarske djelatnosti, već će samo doprinijeti njenom razvoju.

Na osnovu člana 21 Zakona o koncesijama („Službeni list Crne Gore, broj 08/09), Ministarstvo ekonomije objavljuje

JAVNI OGLAS

ZA DOSTAVLJANJE PONUDA ZA DODJELU UGOVORA O KONCESIJI ZA DETALJNA GEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA I EKSPLOATACIJU RUDE CRVENOG BOKSITA NA LEŽIŠTIMA „BLOK BR. 4”, OPŠTINA NIKŠIĆ

1. Uvod

Ministarstvo ekonomije Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Ministarstvo) poziva zainteresovana lica da se prijave na Javni oglas za dostavljanje ponuda za dodjelu Ugovora o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju rude crvenog boksita na ležištima „Blok br. 4”, opština Nikšić (u daljem tekstu: Javni oglas). Davanje koncesija se sprovodi na osnovu javnog nadmetanja u otvorenom postupku na način definisan Zakonom o koncesijama („Službeni list Crne Gore, broj 08/09) i Uredbom o bližem načinu sprovođenja postupka javnog nadmetanja u otvorenom i dvostepenom postupku davanja koncesija („Službeni list CG”, broj 67/09).

2. Predmet koncesije i opis lokacije

Predmet koncesije su detaljna geološka istraživanja i eksploatacija rude crvenog boksita na ležištima „Blok br. 4”, opština Nikšić.

Koordinate graničnih tačaka i površina istražno-eksploatacionog prostora „Blok br. 4“, dati su u sljedećoj tabeli:

T A Č K E	K O O R D I N A T E		K O T E (m.n.m.)
	X	Y	
C ₄	4 738 500	6 590 000	1 240
C ₅	4 738 500	6 594 400	1 580
D ₃	4 734 580	6 590 000	950
D ₄	4 734620	6 593 500	1 200
D ₅	4 735400	6 593 500	1 460
D ₆	4 735400	6 594 400	1 480
Dužina strana: C ₄ - C ₅ = 4 400 m, C ₄ - D ₃ = 3 920 m, D ₃ - D ₄ = 3 500 m, D ₄ - D ₅ = 800 m, D ₅ - D ₆ = 900 , D ₆ - C ₅ = 3 100 m			
Ukupna površina: 16,4 km ²		Površina perspektivna za istraživanje: 9,8 km ²	

3. Osnovni elementi Koncesionog akta

Koncesioni akt o rudi crvenog boksita na ležištima „Blok br. 4”, opština Nikšić (u daljem tekstu: Koncesioni akt) je osnovni dokument, na osnovu kojeg se pokreće postupak dodjele koncesije, a koji je Vlada Crne Gore usvojila na sjednici od _____ 2018. godine. Koncesioni akt definiše,

odnosno sadrži: predmet koncesije, tehnički izvještaj o ležištima „Blok br. 4“, rok trajanja koncesije, osnovne parametre za ocjenu opravdanosti investicije, mjere za zaštitu životne sredine, opis postupka rekultivacije, unaprjeđenje eneregetske efikasnosti, minimalni početni iznos koncesione naknade, kriterijume za izbor najpovoljnije ponude, spisak potrebne tehničke dokumentacije sa uslovima za njenu izradu, osnovne elemente tenderske dokumentacije i spisak propisa koji su primjenjuju u postupku davanja koncesije i vršenja koncesione djelatnosti.

4. Pravila i kriterijumi za učešće na Javnom oglasu

Postupak javnog nadmetanja u otvorenom postupku je bliže definisan Zakonom o koncesijama, kao i Uredbom o bližem načinu sprovođenja postupka javnog nadmetanja u otvorenom i dvostepenom postupku davanja koncesija („Službeni list CG”, broj 67/09). Takođe, postupak javnog nadmetanja je detaljnije objašnjen i u Uputstvu za podnošenje ponuda (u daljem tekstu: Uputstvo).

Pravo učešća na javnom nadmetanju za dodjelu Ugovora o koncesiji za eksploataciju ima domaće ili strano privredno društvo ili drugo pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice, konzorcijum ili neki drugi oblik poslovnog povezivanja koji ispunjava uslove vezane za podobnost za učešće na javnom nadmetanju u skladu sa Zakonom o koncesijama.

Shodno članu 23 Zakona o koncesijama nepodobni da učestvuju na javnom nadmetanju za dodjelu ugovora o koncesiji su:

- privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici nad kojima je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, osim postupka reorganizacije u skladu sa zakonom kojim je uređena insolventnost privrednih društava;
- privredna društva, druga pravna lica, preduzetnici i fizička lica koja su pravosnažnom presudom osuđena za krivično djelo izvršeno u vršenju profesionalne djelatnosti;
- privredna društva, druga pravna lica, preduzetnici i fizička lica koja imaju neizmirene poreske obaveze i obaveze po osnovu kazni izrečenih u krivičnom ili prekršajnom postupku, u periodu od najmanje tri godine prije objavljivanja javnog oglasa.

5. Kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude

Kriterijumi na osnovu kojih se vrši vrednovanje ponuda su sljedeći:

R.B.	K R I T E R I J U M I	Broj bodova
1	Obim i trajanje perioda geoloških istraživanja	30
2	Reference ponuđača	40
3	Finansijski aspekt-prosječni bruto prihod u posljednje tri godine	10
4	Finansijski aspekt-prosječni profit u posljednje tri godine	10
5	Kvalitet poslovnog plana i efekti na zapošljavanje i ekonomske razvoj	10

6. Tenderska dokumentacija

Tendersku dokumentaciju čine Javni oglas, Koncesioni akt, Uputstvo za podnošenje ponuda, Nacrt ugovora o koncesiji, sa svim pripadajućim prilozima i obrascima.

Tenderska dokumentacija je javno dostupna na internet stranici Ministarstva ekonomije www.mek.gov.me

Ponuđači koji žele učestvovati na javnom nadmetanju moraju prethodno otkupiti Tendersku dokumentaciju od Ministarstva. Cijena, postupak otkupa i preuzimanja tenderske dokumentacije je bliže definisan u Uputstvu.

7. Bankarska garancije ponude

Kao dokaz objezbjeđenja ponude prilaže se bankarska garancija ponude na iznos od 50.000,00 € (slovima: pedeset hiljada eura), plativa na prvi poziv, bez prava prigovora, u formi dатој u Uputstvu.

Bankarska garancija ponude mora imati rok važenja najmanje 4 mjeseca od datuma zatvaranja roka za podnošenje ponuda.

8. Rok za podnošenje ponuda,povlačenje ponuda i javno otvaranje

Rok za podnošenje ponuda po Javnom oglasu je _____ dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, do 12 časova, po lokalnom vremenu.

Ponude moraju biti poslate preporučenom poštom ili lično dostavljene na sljedeću adresu:

Ministarstvo ekonomije

Rimski trg 46

81 000 Podgorica

Crna Gora

Predajom ponude se podrazumijeva fizički prijem iste od strane arhive Ministarstva. Bilo koja ponuda dostavljena drugim sredstvima (kao što su e-mail, faks, itd), koja su drugačija od onih prethodno opisanih neće biti razmatrana.

Za svaku ponudu će se izdati potvrda na kojoj je označen datum i vrijeme podnošenja svake ponude.

Javno otvaranje ponuda će biti izvršeno u prisustvu ovlašćenih predstavnika ponuđača _____ dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, u 13 časova, po lokalnom vremenu, u prostorijama Ministarstva. Ovlašćeni predstavnici ponuđača koji prisustvuju javnom otvaranju ponuda su dužni da prezentuju ovlašćenje za prisustvovanje otvaranju ponuda, kao i lični dokument za identifikaciju.

Sve ponude moraju da imaju važenje najmanje 6 mjeseci od datuma zatvaranja roka za podnošenje ponuda.

Podnešene ponude se mogu povući uz pisani zahtjev ponuđača najkasnije do krajnjeg roka za podnošenje ponuda. Ponuda koja je primljena nakon isteka krajnjeg roka za podnošenje ponuda, smatraće se neblagovremenom. Takođe, zahtjev za povlačenje ponude prispio nakon isteka krajnjeg roka za podnošenje ponuda, smatraće se neblagovremenim. Neblagovremene ponude ili zakašnjeli zahtjevi za povlačenje ponuda neće se razmatrati i biće odbačeni.

9. Komunikacija

Pitanja koja se odnose na tendersku dokumentaciju, zahtjeve za dobijanje dokumenata, plaćanje naknada i druge upite utreba uputiti Ministarstvu na sljedeću adresu:

Ministarstvo ekonomije

Rimski trg 46

81000 Podgorica

Crna Gora

TEL: +382 20 482 xx;

FAX: +382 20 482 300;

Kontakt lice: Vesna Vujačić

E-mail: vesna.vujacic@mek.gov.me

Radno vrijeme: 10:00-15:00 UTC+01

Ministarstvo će na dobijena pitanja u vezi sa tenderskom dokumentacijom odgovoriti u roku od pet radnih dana. Odgovori Ministarstva na pitanja biće dostavljena i drugim licima koja su izvršila otkup tenderske dokumentacije bez navođenja strane koja je postavila pitanje. Ministarstvo neće odgovarati na pitanja koja prispiju pet radnih dana prije krajnjeg roka za podnošenje ponuda ili kraće. Ministarstvo nije u obavezi da odgovori na sva pitanja.

UGOVOR

O

KONCESIJI ZA DETALJNA GEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA I EKSPLOATACIJU RUDE CRVENOG
BOKSITA NA LEŽIŠTIMA "BLOK BR. 4"

UGOVORNE STRANE:

Vlada Crne Gore, koju zastupa ministarka ekonomije Dragica Sekulić (u daljem tekstu: „Koncedent“)

i

_____, koga zastupa _____ (u daljem tekstu: „Koncesionar“),

Koncedent i Koncesionar zajednički Ugovorne strane, a pojedinačno Ugovorna strana

Zaključen _____ 201 __ godine, u Podgorici

Preambula:

S OBZIROM DA Ustav Države Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", broj 1/07 i 38/13), član 58, definiše da su prirodna bogatstva u državnoj imovini,

S OBZIROM DA Zakon o državnoj imovini ("Službeni list Crne Gore", broj 21/09 i 40/11), član 11, definiše da su prirodna bogatstva kojima raspolaže Crna Gora: rude, nafta, gas i druga prirodna bogatstva određena zakonom,

S OBZIROM DA Zakon o rudarstvu ("Službeni list Crne Gore", broj 65/08), član 3, definiše da se rudnim bogatstvima smatraju sve organske i neorganske mineralne sirovine u čvrstom, tečnom i gasovitom stanju koje se nalaze u primarnom ležištu, u nanosima, odlagalištima, kao i tehnogene mineralne sirovine nastale procesom eksploatacije,

S OBZIROM DA Zakon o koncesijama ("Službeni list Crne Gore", br. 08/09), član 6, definiše da predmet koncesije mogu biti istraživanje ili eksploatacija, ili istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina,

S OBZIROM DA Zakon o koncesijama ("Službeni list Crne Gore", br. 08/09), član 9, definiše da odluku o davanju koncesije na predmetu koncesije na kojem svojinska prava i ovlašćenja vrši Crna Gora donosi Vlada Crne Gore, odnosno Skupština,

S OBZIROM DA je Ministarstvo ekonomije Vlade Crne Gore objavilo Javni oglas za dostavljanje ponuda za dodjelu ugovora o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralne sirovine crvenih boksita sa ležišta "Blok broj 4", opština Nikšić („Službeni list Crne Gore“, broj _____),

S OBRZIROM DA je Koncesionar po predmetnom Javnom oglasu dostavio ponudu broj _____,

S OBZIROM DA je Vlada Crne Gore donijela Odluku o dodjeli koncesije za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralne sirovine crvenih boksita sa ležišta "Blok broj 4" , opština Nikšić,

S OBZIROM DA Zakon o koncesijama ("Službeni list Crne Gore", br. 08/09), član 43, definiše da se Ugovor o koncesiji zaključuje se u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, odnosno u roku utvrđenom u odluci o davanju koncesije, u skladu sa tenderskom dokumentacijom, dostavljenom ponudom i odlukom o davanju koncesije,

SADA SE STOGA zaključuje kao što slijedi:

Član 1 Tumačenje i definicije

1 U tumačenju ovog Ugovora, osim u slučaju kada kontekst zahtijeva drugačije, biće primjenjivana sledeća pravila:

- riječi u jednini će podrazumijevati i njihovu množinu, a riječi u množini će podrazumijevati i njihovu jedinu;
- riječi bilo kog roda će podrazumijevati i drugi rod;

- pozivanje na bilo koji zakon i drugi propis, statut, obavještenje ili odluku će obuhvatati i sve njihove buduće izmjene ili druge promjene;
- upućivanje na bilo koji ugovor, protokol, sporazum ili neki drugi dokument će obuhvatati sve njihove amandmane, dopune, izmjene ili druge promjene;
- naslovi članova ovog ugovora unijeti su isključivo radi lakšeg snalaženja i neće ni na koji način uticati na tumačenje ugovora i
- sva obavještenja, saglasnosti i potvrde biće u pisanom obliku.
- definicije predviđene zakonom i drugim propisima će se primjenjivati na ovaj Ugovor i povezane aktivnosti koje se vrše u skladu sa Ugovorom.

2 Pojedini izrazi i pojmovi upotrijebljeni u ovom ugovoru imaju sljedeće značenje:

Bankarska garancija označava bezuslovnu obnovljivu bankarsku garanciju plativu na prvi poziv, bez prava prigovora, izdatu u skladu sa članom 10 Ugovora, na iznos od 500.000,00 € (slovima: pet stotina hiljada eura), u formi i sa sadržinom kao u Prilogu 1 Ugovora, koja se izdaje kao sredstvo obezbjeđenja izvršavanja svih ugovornih obaveza od strane Koncesionara;

Bankarska garancija za rekultivaciju označava bezuslovnu obnovljivu bankarsku garanciju plativu na prvi poziv, bez prava prigovora, izdatu u skladu sa članom 11 Ugovora, na iznos utvrđen od strane Koncedenta u skladu sa zakonom, u formi i sa sadržinom kao u Prilogu 2 Ugovora, koja se izdaje kao sredstvo obezbjeđenja izvršavanja ugovornih obaveza sanacije i rekultivacije površina na kojima su izvođeni rudarski radovi;

Istražno-eksploatacioni prostor označava prostor na kojem je utvrđena Mineralna sirovina koja je predmet ovog Ugovora, a koji je određen Koncesionim aktom i članom 3 Ugovora;

Elaborat klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi Mineralne sirovine označava Elaborat koji izrađuje Koncesionar u skladu sa zakonom, a koji sadrži podatke o klasifikaciji, i kategorizaciji i proračunu rezervi mineralne sirovine crvenih boksita uključujući ali ne ograničavajući se na ležište „Podplaninik II“; ili teren između ležišta "Zagrad" i "Kutsko brdo – "teren Zavraca"; ili sa ležišta na neistraženom dijelu "Bloka broj 4"; ili sa bilo kojih ležišta u okviru prostora definisanog članom 3 Ugovora, čiju ovjeru vrši Organ uprave, u skladu sa zakonom;

Ležište označava ležišta crvenih boksita, uključujući ali ne ograničavajući se na ležište „Podplaninik II“; ili na prostor ležišta "Kutsko brdo" i na prostoru "Kutskog tmora", na širi prostor "Zavraca"; ili ležišta na neistraženom dijelu "Bloka broj 4"; ili bilo koja ležišta u okviru prostora definisanog članom 3 Ugovora;

Mineralna sirovina	označava mineralnu sirovinu crvenih boksita sa ležišta, uključujući ali ne ograničavajući se na ležište „Podplaninik II“; ili na prostor ležišta "Kutsko brdo" i na prostoru "Kutskog tmora", na širi prostor "Zavraca"; ili sa ležišta na neistraženom dijelu "Bloka broj 4"; ili sa bilo kojih ležišta u okviru prostora definisanog članom 3 Ugovora;
Koncesiona djelatnost	označava sve aktivnosti Koncesionara na detaljnim geološkim istraživanjima i eksploataciji mineralne sirovine crvenih boksita sa ležišta, uključujući ali ne ograničavajući se na ležište „Podplaninik II“; ili teren između ležišta "Zagrad" i "Kutsko brdo – "teren Zavraca"; ili sa ležišta na neistraženom dijelu "Bloka broj 4"; ili sa bilo kojih ležišta u okviru prostora definisanog članom 3 Ugovora;
Koncesiona naknada	označava naknadu utvrđenu članom 8 Ugovora koju Koncesionar plaća Koncedentu u skladu sa zakonom i Ugovorom;
Koncessioni akt	označava Koncessioni akt o rudi crvenog boksita sa ležišta "Blok broj 4", opština Nikšić, usvojen od stane Koncedenta na sjednici od ----- 201-. godine;
Koncessionalno društvo [u slučaju dodjele ugovora inostranom društvu ili čerki kompaniji osnovanoj u CG]	označava privredno društvo sa sjedištem u Crnoj Gori, osnovano i registrovano u skladu sa zakonom od strane Koncesionara za potrebe vršenja Koncessione djelatnosti i koje je u 100% vlasništvu Koncesionara;
Organ uprave	označava Ministarstvo ekonomije, odnosno drugi državni organ nadležan za oblast detaljnih geoloških istraživanja i/ili rudarstva;
Period koncesije traganja	označava period određen članom 4 ovog Ugovora na koji se Koncesionaru daje koncesija za vršenje Koncessione djelatnosti, uključujući period izrade rudarske i tehničke dokumentacije za eksploataciju Mineralne sirovine, period eksploatacije, kao i period sanacije i rekultivacije;
Ponuda	označava ponudu Koncesionara dostavljenu u skladu sa Javnim oglasom _____, na osnovu kojeg je Koncesionar izabran za najpovoljnijeg ponuđača i koja čini sastavni dio ovog Ugovora;
Ugovor	označava ovaj Ugovor o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralne sirovine crvenih boksita sa ležišta "Blok broj 4", opština Nikšić, sa svim prilozima, koji čine sastavni dio Ugovora;
Viša sila	označava događaje bliže definisane članom 14 Ugovora;
Zakon ili propis	označava sva pravna akta (Ustav, zakone i druge propise donijete na osnovu zakona) koji su važeći na teritoriji Crne Gore.

Član 2 Predmet koncesije

1 **Ugovorne strane su saglasne da je predmet Ugovora pravo na detaljna geološka istraživanja i eksploataciju Mineralne sirovine, koja će Koncesionar vršiti u skladu sa zakonom, uslovima i rokovima navedenim u ovom Ugovoru, tehničkom dokumentacijom, izdatim saglasnostima i odobrenjima.**

2 **Ugovorne strane su saglasne da Koncesionar po osnovu Ugovora nema pravo da u okviru Istražno-eksploatacionog prostora vrši detaljna geološka istraživanja i eksploataciju drugih mineralnih sirovina.**

Član 3 Istražno-eksploatacioni prostor

1. Istražno-eksploatacioni prostor "Blok broj 4", na kojem je utvrđena Mineralna sirovina koji je predmet Ugovora, administrativno pripada Opštini Nikšić, a bliže je određen u Koncesionom aktu.

2. Istražno-eksploatacioni prostor „Blok br. 4 pripada topografskom listu Danilovgrad, 1:100 000, odnosno sekciji Danilovgrad, 1:50 000.

3. Koordinate graničnih tačaka, dužine strana i površina prostora Istražno-eksploatacionog prostora dati su u sljedećoj tabeli:

T A Č K E	K O O R D I N A T E		K O T E (m.n.m.)
	X	Y	
C ₄	4 738 500	6 590 000	1 240
C ₅	4 738 500	6 594 400	1 580
D ₃	4 734 580	6 590 000	950
D ₄	4 734 620	6 593 500	1200
D ₅	4 735 400	6 593 500	1460
D ₆	4 735 400	6 594 400	1480

Dužina strana: C₄ - C₅ = 4 400 m, C₄ - D₃ = 3 920 m, D₃ - D₄ = 3 500 m, D₄ - D₅ = 800 m, D₅ - D₆ = 900 , D₆ - C₅ = 3 100 m

Ukupna površina: 16,4 km²   **Perspektivna površina: 9,8 km²**

Član 4 Period trajanja koncesije

1. Period trajanja koncesije iznosi 30 (slovima: trideset) godina i počinje teći od dana zaključivanja Ugovora. [odrediće se u skladu sa ponudom]

2. Iste kom roka iz stava 1 ovog člana Ugovor prestaje da važi osim u slučaju produženja u skladu sa zakonom.

3. Bez obzira na odredbe stava 2 ovog člana ugovorne strane su saglasne da iako Period trajanja koncesije istekne, ili dođe do potpunog iskorišćenja eksploatacionalih rezervi Mineralne sirovine sa bilo kojeg ležišta, ili Ugovor bude raskinut u skladu sa odredbama Ugovora i zakona, svaka finansijska obaveza, obaveza rekultivacije i sanacije površina na kojima su izvođeni rudarski radovi, kao i druge obaveze Koncesionara koja su nastale prije isteka Perioda trajanja koncesije, ili potpunog iskorišćenja eksploatacionalih rezervi Mineralne sirovine sa bilo kojeg ležišta, ili raskida Ugovora, će i dalje imati

obavezujući karakter za Koncesionara do njihovog konačnog ispunjenja u skladu sa zakonom i Ugovorom, i u tu svrhu odredbe Ugovora koje odnose na obavještenja, mjerodavno pravo i rješavanje sporova će se i dalje primjenjivati.

Član 5 Uslovi obavljanja Koncesione djelatnosti

1. Koncesionar je dužan da u roku od šest mjeseci od dana zaključivanja ovog Ugovora uradi Projekat osnovnih geoloških istraživanja "Bloka br. 4", kojim će obuhvatiti cijelokupan prostor "Bloka br. 4".

2. Koncesionar je dužan da, u roku od šest mjeseci od dana dobijanja odobrenja na Projekat iz stava 1 ovog člana od Organa uprave, izvede projektovana osnovna geološka istraživanja na širem prostoru Podplaninika i da uradi Projekat detaljnih geoloških istraživanja ležišta „Podplaninik II“.

3. Koncesionar je dužan da u toku druge godine trajanja ovog Ugovora, u slučaju otkrivanja novih ležišta Mineralne sirovine na širem prostoru Podplaninika, uradi Projekat detaljnih geoloških istraživanja i da, po dobijanju odobrenja na isti od Organa uprave, izvrši detaljna geološka istraživanja novih ležišta Mineralne sirovine.

U ovoj fazi Koncesionar je u obavezi da izvede detaljna geološka istraživanja na ležištu „Podplaninik II“.

4. U toku treće godine trajanja ovog Ugovora, Koncesionar je dužan da uradi ēlaborate o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi novootkrivenih ležišta, odnosno Mineralne sirovine na širem prostoru Podplaninika, da uradi Elaborat o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi rude crvenog boksita na ležištu „Podplaninik II“, da izradi rudarsku i drugu tehničku dokumentaciju i pribavi odobrenja za eksploataciju Mineralne sirovine, odobrenja za izvođenje radova po glavnim rudarskim projektima eksploatacije i odobrenja za upotrebu rudarskih objekata i da otpočne sa eksploatacijom Mineralne sirovine na utvrđenim novim ležištima i na ležištu „Podplaninik II“.

5. Pod uslovom da je izvršio sve obaveze propisane st. 1, 2, 3 i 4 ovog člana, Koncesionar se obavezuje da će najkasnije do kraja treće (3) godine računajući od dana zaključivanja ovog Ugovora dostaviti Koncedentu:

- obavještenje o odluci ulaska u novi period realizacije koncesije definisanu st. 8, 9 i 10 ovog člana, koje ne može biti uslovljeno novim zahtjevima po pitanju rokova za izvršenje ugovornih obaveza ili mijenjanju postojećih uslova Ugovora; ili

- zahtjev za sporazumno raskid Ugovora uslijed odustajanja od dalje realizacije Ugovora.

6. Ugovorne strane su saglasne da u slučaju sporazumnog raskida Ugovora u skladu sa stavom 5 alineja 2 ovog člana, Koncesionar nema pravo na naknadu štete, odnosno pravo na naknadu troškova za izvršene radove i uložena sredstva, kao i da se Koncesionar odriče svih drugih potraživanja i tužbenih zahtjeva prema Koncedentu.

7. Bez uticaja na odredbe stava 6 ovog člana, ugovorne strane su saglasne da u slučaju sporazumnog raskida Ugovora u skladu sa stavom 5 alineja 2 ovog člana, Koncesionar ima pravo na povraćaj tekuće bankarske garancije iz člana 12 Ugovora.

8. Tokom četvrte i pete godine trajanja ovog Ugovora, Koncesionar je dužan da izvede osnovna geološka istraživanja po Projektu iz stava 1 ovog člana, na širem prostoru ležišta "Kutsko brdo" i na prostoru „Kutskog tmora“.

9. Tokom šeste i sedme godine trajanja ovog Ugovora, Koncesionar se obavezuje da, u slučaju otkrivanja novih ležišta Mineralne sirovine na širem prostoru ležišta "Kutsko brdo" i na prostoru „Kutskog tmora“, uradi Aneks Projekta detaljnih geoloških istraživanja otkrivenih ležišta i da, po dobijanju odobrenja od Organa uprave, izvrši detaljna geološka istraživanja novih ležišta Mineralne sirovine.

10. U toku osme godine trajanja ovog Ugovora, obaveza Koncesionara je da uradi ēlaborate o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi, novootkrivenih ležišta, odnosno rudnih tijela Mineralne sirovine na širem prostoru lokaliteta "Kutsko brdo" i na prostoru „Kutskog tmora“, da izradi rudarsku i drugu tehničku dokumentaciju i pribavi odobrenja za eksploataciju Mineralne sirovine, odobrenja za izvođenje radova po glavnim rudarskim projektima eksploatacije i odobrenja za upotrebu rudarskih objekata i otpočne sa eksploatacijom Mineralne sirovine.

11. Pod uslovom da je izvršio sve obaveze propisane st. 8, 9 i 10 ovog člana, Koncesionar se obavezuje da će najkasnije do kraja osme (8) godine računajući od dana zaključivanja ovog Ugovora dostaviti Koncedentu:

- obavještenje o odluci ulaska u novi period realizacije koncesije definisanu st. 14, 15 i 16 ovog člana, koje ne može biti uslovljeno novim zahtjevima po pitanju rokova za izvršenje ugovornih obaveza ili mijenjanju postojećih uslova Ugovora; ili
- zahtjev za sporazumno raskid Ugovora uslijed odustajanja od dalje realizacije Ugovora.

12. Ugovorne strane su saglasne da u slučaju sporazumnog raskida Ugovora u skladu sa stavom 11 alineja 2 ovog člana, Koncesionar nema pravo na naknadu štete, odnosno pravo na naknadu troškova za izvrštene radove i uložena sredstva, kao i da se Koncesionar odriče svih drugih potraživanja i tužbenih zahtjeva prema Koncedentu.

13. Bez uticaja na odredbe stava 12 ovog člana, ugovorne strane su saglasne da u slučaju sporazumnog raskida Ugovora u skladu sa stavom 11 alineja 2 ovog člana, Koncesionar ima pravo na povraćaj tekuće bankarske garancije iz člana 12 Ugovora.

14. Tokom devete, desete i jedanaeste godine trajanja ovog Ugovora, Koncesionar je dužan da uradi izvede osnovna geološka istraživanja na širem prostoru "Zavraca" u skladu sa Projektom iz stava 1 ovog člana.

15. U toku dvanaeste i trinaeste godine trajanja ovog Ugovora, Koncesionar se obavezuje da, u slučaju otkrivanja novih ležišta Mineralne sirovine na širem prostoru "Zavraca", uradi Aneks Projekta detaljnih geoloških istraživanja i da, po dobijanju odobrenja od Organa uprave, izvrši detaljna geološka istraživanja novih ležišta Mineralne sirovine na pomenutom prostoru.

16. U toku četrnaeste godine trajanja ovog Ugovora, obaveza Koncesionara je da uradi ēlaborate o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi mineralne sirovine za ležišta koja se eventualno utvrde na prostoru "Zavraca", da izradi rudarsku i drugu tehničku dokumentaciju i pribavi odobrenja za eksploataciju

Mineralne sirovine, odobrenja za izvođenje radova po glavnim rudarskim projektima eksploatacije i odobrenja za upotrebu rudarskih objekata i otpočne sa eksploatacijom Mineralne sirovine.

17. Pod uslovom da je izvršio sve obaveze propisane st. 14, 15 i 16 ovog člana, Koncesionar se obavezuje da će najkasnije do kraja četrnaeste (14) godine računajući od dana zaključivanja ovog Ugovora dostaviti Koncedentu:

- obavještenje o odluci ulaska u novi period realizacije koncesije definisan stavom 20 ovog člana, koje ne može biti uslovljeno novim zahtjevima po pitanju rokova za izvršenje ugovornih obaveza; ili mijenjanju postojećih uslova Ugovora; ili
- zahtjev za sporazumno raskid Ugovora uslijed odustajanja od dalje realizacije Ugovora.

18. Ugovorne strane su saglasne da u slučaju sporazumnog raskida Ugovora u skladu sa stavom 17 alineja 2 ovog člana, Koncesionar nema pravo na naknadu štete, odnosno pravo na naknadu troškova za izvrštene radove i uložena sredstva, kao i da se Koncesionar odriče svih drugih potraživanja i tužbenih zahtjeva prema Koncedentu.

19. Bez uticaja na odredbe stava 18 ovog člana, ugovorne strane su saglasne da u slučaju sporazumnog raskida Ugovora u skladu sa stavom 17 alineja 2 ovog člana, Koncesionar ima pravo na povraćaj tekuće bankarske garancije iz člana 12 Ugovora.

20. Tokom petnaeste godine trajanja ovog Ugovora, Koncesionar je dužan da izvede osnovna geološka istraživanja u sjevernom dijelu "Bloka br. 4", na prostoru Raspuća, Stojage, Pandurice i Planinika, u skladu sa Projektom iz stava 1 ovog člana.

21. U šesnaestoj godini trajanja ovog Ugovora, Koncesionar je dužan da uradi Izvještaj o izvršenim osnovnim geološkim istraživanjima sa predlogom daljih aktivnosti u sjevernom dijelu "Bloka br. 4", na prostoru Raspuća, Stojage, Pandurice i Planinika.

Član 6 Ostale obaveze Koncesionara

Ugovorne strane su saglasne da je Koncesionar dužan da:

- a) racionalno eksploatiše Mineralnu sirovinu i vrši njenu obradu uz obezbjeđenje ljudi i imovine, u skladu sa zakonom;
- b) poštuje projektovane i ugovorene kapacitete i dinamiku realizacije koncesije;
- c) tokom eksploatacije, u skladu sa zakonom, izvodi geološka istraživanja u cilju povećanja ukupnih rezervi Mineralne sirovine;
- d) poštuje mjere zaštite životne sredine propisane i utvrđene odobrenom tehničkom dokumentacijom i zakonom;
- e) ulaže u istraživanje za poboljšanje sigurnosti radne sredine i za poboljšanje mjera zaštite životne sredine;
- f) postupa isključivo po projektima i odobrenim tehnološkim postupcima;
- g) izvještava Koncedenta o eventualnoj pojavi drugih mineralnih sirovina u ležištima;
- h) obavlja rudarska mjerena i izrađuje rudarske planove;

- i) dostavlja redovno Koncedentu podatke o otkopanim količinama Mineralne sirovine u skladu sa zakonom, kvalitetu i stanju rezervi Mineralne sirovine, kao i sve druge podatke koje zahtijeva Koncedent a koji su neophodni za praćenje realizacije Ugovora;
- j) vrši doistraživanje Istražno-eksploatacionog prostora u skladu sa zakonom;
- k) vrši redovnu izradu Elaborata o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi Mineralne sirovine u skladu sa zakonom;
- l) sprovodi mjere u cilju unaprjeđenja energetske efikasnosti;
- m) održava putnu infrastrukturu koju koristi za potrebe realizacije koncesije;
- n) obezbijedi novčana sredstva za realizaciju koncesije.

Član 7 Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa

1. Imovinsko-pravni odnosi rješavaće se u skladu sa članom 44 Zakona o koncesijama ((1) Ako se u vezi sa korišćenjem koncesije mora izvršiti eksproprijacija nepokretnosti, odnosno uređenje građevinskog zemljišta, troškovi, način i rokovi plaćanja naknade za eksproprijaciju nepokretnosti, odnosno uređenja građevinskog zemljišta, utvrđuju se i sprovode u skladu sa zakonom. (2) Ukoliko je vlasnik zemljišta iz stava 1 ovog člana koncedent, ne vrši se eksproprijacija već se smatra da je koncesionar dobijanjem koncesije dobio saglasnost za njegovo korišćenje), kao i u skladu sa odredbama Zakona o državnoj imovini ("Sl. list CG", br. 21/09 i 40/11).

Član 8 Pripadnost grupi ležišta, minimalna godišnja proizvodnja i minimalni-početni iznos koncesione naknade

Nakon izvedenih geoloških istraživanja u prvom periodu realizacije koncesije (član 5, st. 1, 2, 3 i 4 ovog Ugovora), Aneksom ovog Ugovora utvrđice se pripadnost grupi ležišta, minimalna godišnja proizvodnja Mineralne sirovine i minimalni-početni iznos koncesione naknade, u skladu sa tada važećim propisom koji uređuje kriterijume i način obračuna iznosa minimalne koncesione naknade za ustupanje prava na istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina.

Član 9 Kontrola otkopnih količina

1 Ugovorne strane su saglasne da kontrolu otkopnih količina Mineralne sirovine može jedanput godišnje izvršiti institucija, komisija ili drugo lice koju odredi Organ uprave.

2 Ugovorne strane su saglasne da ukoliko se kontrolom iz stava 1 ovog člana utvrdi da je Koncesionar otkopao količine Mineralne sirovine u količini većoj od prikazanih, Koncesionar će izvršiti plaćanje Koncesione naknade za utvrđenu razliku otkopnih količina Mineralne sirovine prema parametrima koji su utvrđeni Ugovorom i zakonom, na način i u rokovima koje odredi Organ uprave.

3 Bez uticaja na odredbe stava 2 ovog člana Koncedent zadržava pravo da raskine ovaj Ugovor u slučaju da se utvrdi da je Koncesionar otkopao količine Mineralne sirovine u količini većoj od prikazanih.

4 Troškove kontrole otkopnih količina Mineralne sirovine snosi Koncesionar.

Član 10 Bankarska garancija

1 Koncesionar je dužan da Koncedentu redovno dostavlja obnovljivu bankarsku garanciju platitu na prvi poziv bez prava prigovora, prihvatljivu za Koncedenta, kao sredstvo obezbeđenja izvršenja ugovornih obaveza.

2 Koncesionar je dužan da, kao preduslov stupanja na snagu ovog Ugovora, na dan zaključivanja Ugovora dostavi Koncedentu bankarsku garanciju platitu na prvi poziv bez prava prigovora, u formi i sadržaju kao u Prilogu 1 ovog Ugovora, u iznosu od 500.000, 00 € (slovima: pet stotina hiljada eura) i sa rokom važenja ne kraćim od 42 (slovima: četrdeset dva) mjeseca računajući od dana izdavanja bankarske garancije, kao sredstvo obezbjeđenja izvršenja ugovornih obaveza propisanih članom 5 st. 1, 2, 3 i 4 Ugovora, kao i drugih ugovornih obaveza.

3 Koncesionar je dužan da, najkasnije šest mjeseci prije isteka garancije iz stava 2 ovog člana, odnosno najkasnije 30 dana od dana dostavljanja obavještenja iz člana 5 stava 5 alineja 1 Ugovora, pri čemu je relevantan rok koji prvi nastupi, dostavi Koncedentu bankarsku garanciju platitu na prvi poziv bez prava prigovora u formi, sadržaju i iznosu koji će biti utvrđeni aneksom ovog Ugovora sa rokom važenja ne kraćim od 18 (slovima: osamnaest) mjeseci računajući od dana izdavanja bankarske garancije, kao sredstvo obezbjeđenja izvršenja ugovornih obaveza definisanih članom 5 st. 8, 9, 10, 14, 15, 16, 20 i 21 i članom 8 Ugovora (u dijelu koji se odnosi na plaćanje minimalnog iznosa koncesione naknade), kao i svih drugih ugovornih obaveza.

4 Koncesionar će za vrijeme perioda trajanja Ugovora vršiti redovno obnavljanje bankarske garancije iz stava 3 ovog člana, i to na način što će svaku narednu bankarsku garanciju dostavljati najkasnije šest (6) mjeseci prije isteka tekuće bankarske garancije.

5 Propuštanje Koncesionara da dostavi novu Bankarsku garanciju u rokovima i na način definisanim ovim članom smatraće se osnovom za aktiviranje tekuće Bankarske garancije.

6 Po dostavljanju nove bankarske garancije prethodna bankarska garancija će se vratiti Koncesionaru.

7 Ugovorne strane saglasno konstatuju da je Koncedent ovlašćen da važeću bankarsku garanciju u cijelosti naplati u slučaju propuštanja obnavljanja bankarske garancije, odnosno u slučaju raskida ovog Ugovora predviđenog članom 15 istog, kao i da će izvršiti djelimičnu naplatu nezavisno od raskida u slučajevima djelimičnog neispunjena obaveze Koncesionara. U slučaju nastupanja raskidnih okolnosti definisanih članom 15 Ugovora, Koncedent je nezavisno od činjenice i momenta izjavljivanja raskida ovog Ugovora, ovlašćen izvršiti aktiviranje bankarske garancije i prije eventualnog raskida, a posebno u slučajevima u kojima se bankarska garancija bliži isteku važenja. U slučaju eventualnog odustanka Koncedenta od raskida Ugovora, uprkos postojanju uslova za isti, ne može se smatrati ili tumačiti da je isti dužan izvršiti povraćaj iznosa naplaćenog aktiviranjem bankarske garancije.

8 Nezavisno od realizacije bankarske garancije i visine iznosa naplaćene istom, Koncedent ima pravo na punu naknadu štete od Koncesionara, koju je isti prouzrokovao svojom krivicom, odnosno nepoštovanjem odredbi Ugovora.

Član 11 Rekultivacija i sanacija površina i sredstvo obezbjeđenja

1 Koncesionar je dužan da u toku i po završetku izvođenja rudarskih radova na eksploataciji Mineralne sirovine, bez obzira na uzrok završetka izvođenja radova, izvrši sanaciju i rekultivaciju površina na kojima su izvođeni rudarski radovi u skladu sa zakonom.

2 Ugovorne strane su saglasne da ako u roku od godinu dana od završetka izvođenja rudarskih radova na eksploataciji Mineralne sirovine, a prije isteka ovog Ugovora, bez obzira na uzrok završetka izvođenja radova, Koncesionar ne izvrši ili u nedovoljnoj mjeri izvrši sanaciju i rekultivaciju površina na kojima su izvođeni rudarski radovi, istu može izvršiti Koncedent o trošku Koncesionara.

3 Bez obzira na odredbe stava 2 ovog člana, u slučaju da Koncesionar u roku od četiri mjeseca od dana završetka izvođenja rudarskih radova na eksploataciji Mineralne sirovine ne otpočne sa izvođenjem radova na sanaciji i rekultivaciji površina na kojima su izvođeni rudarski radovi, Koncedent može dostaviti obavještenje Koncesionaru kojim se zahtijeva da otpočne sa izvođenjem radova u roku od 60 (slovima: šezdeset) dana od datuma dostavljanja obavještenja. Ukoliko u ostavljenom roku Koncesionar ne otpočne sa izvođenjem radova na sanaciji i rekultivaciji, Koncedent može izvršiti sanaciju i rekultivaciju površina na kojima su izvođeni rudarski radovi o trošku Koncesionara.

4 Ugovorne strane su saglasne da je Koncesionar dužan da Koncedentu, u trenutku kada se steknu uslovi za obračun godišnjeg iznosa sredstava za rekultivaciju, dostavi u skladu sa zakonom Bankarsku garanciju za rekultivaciju, platitu na prvi poziv bez prava prigovora, u formi i sadržaju kao u Prilogu 2 Ugovora, sa rokom važenja od 12 (slovima: dvanaest) mjeseci od datuma izdavanja, kao sredstvo obezbjeđenja izvršavanja obaveza rekultivacije i sanacije površina na kojima su izvođeni rudarski radovi.

5 Koncesionar će tokom Perioda trajanja koncesije, kao i tokom izvršenja obaveza definisanih ovim članom, bez obzira na činjenicu da li je Period trajanja koncesije istekao ili je Ugovor raskinut od strane Koncedenta, vršiti redovno obnavljanje Bankarske garancije za rekultivaciju iz stava 4 ovog člana, i to na način što će svaku narednu Bankarsku garanciju za rekultivaciju dostavljati najkasnije 30 dana prije isteka tekuće Bankarske garancije za rekultivaciju, ili u roku koji u skladu sa zakonom odredi Koncedent.

6 U slučaju da Koncedent u skladu s st. 2 ili 3 ovog člana izvrši sanaciju i rekultivaciju površina na kojima su izvođeni rudarski radovi, isti ima pravo na aktivaciju Bankarske garancije za rekultivaciju ili povlačenje drugog oblika novčanog plaćanja u zavisnosti od zakona. U slučaju da troškovi Koncedenta za sanaciju i rekultivaciju prelaze visinu novčanih sredstava obezbijeđenih u skladu sa ovim stavom, Koncesionar je dužan nadoknaditi nastalu razliku Koncedentu.

7 Ugovorne strane su saglasne da Koncedent u skladu sa zakonom određuje visinu novčanog iznosa na koji se izdaje Bankarska garancija za rekultivaciju iz st. 4 i 5 ovog člana.

8 Propuštanje Koncesionara da dostavi novu Bankarsku garanciju za rekultivaciju u rokovima definisanim ovim članom ili u rokovima koje odredi Koncedent u skladu sa zakonom, smatraće se osnovom za aktiviranje tekuće Bankarske garancije za rekultivaciju.

9 Po dostavljanju nove Bankarske garancije za rekultivaciju, prethodna Bankarska garancija za rekultivaciju će se vratiti Koncesionaru.

10 Ugovorne strane su saglasne da Koncedent ima pravo da u skladu sa zakonom zahtijeva drugi oblik novčanog plaćanja različit od Bankarske garancije za rekultivaciju, kao sredstvo obezbjeđenja izvršenja obaveza definisanih ovim članom. U tom slučaju, nakon obezbjeđenja drugog oblika novčanog plaćanja od stane Koncesionara na način koji definiše Koncedent u skladu sa zakonom, Koncedent će izvršiti povraćaj tekuće Bankarske garancije za rekultivaciju.

Član 12 Koncesiono društvo

1 Koncesionar je dužan da u skladu sa zakonom u roku od 60 dana od potpisivanja ovog Ugovora, osnuje i registruje privredno društvo sa sjedištem u Crnoj Gori, koje će obavljati Koncesionu djelatnost i koje će biti u 100% vlasništvu Koncesionara.

2 Nakon osnivanja Koncesionog društva iz stava 1 ovog člana i njegove registracije, sva prava i obaveze Koncesionara iz ovog Ugovora predstavljajuće istovremeno prava i obaveze Koncesionog društva.

3 Bez obzira na stav 3 ovog člana, Koncesionar i Koncesiono društvo ostaju neograničeno solidarno odgovorni Koncedentu za ispunjenje svih ugovornih obaveza.

4 Koncedent je ovlašćen da po sopstvenom nahođenju i/ili od Koncesionara i/ili od Koncesionog društva:

- i.zahtijeva ispunjenje bilo koje ugovorne obaveze, odnosno traži prinudno izvršenje bilo koje ugovorne obaveze, i
- ii.zahtijeva obeštećenje za bilo koji gubitak koji je pretrpio uslijed radnje Koncesionara, odnosno uslijed toga što neka obaveza Koncesionara, u skladu s ovim Ugovorom, nije ispunjena u vrijeme i na način kao što je to ovim Ugovorom određeno.

5 Koncesionar ne može na bilo koji način raspolagati (prodaja, prenos ili uspostavljanje tereta) udjelima u Koncesionom društvu, niti smije na bilo koji način efektivno prenijeti pravo upravljanja nad Koncesionim društvom, bez prethodne saglasnosti Koncedenta.

6 Koncesionar neće preduzeti nikakvu radnju koja vodi statusnoj promjeni ili reorganizaciji Koncesionog društva, niti promijeniti njegovo sjedište bez prethodne pisane saglasnosti Koncedenta.

[Navedena ugovorna obaveza se odnosi na slučaj dodjele Ugovora o koncesiji pravnom licu osnovanom u inostranstvu, odnosno dodjele Ugovora o koncesiji čerki kompaniji osnovanoj u Crnoj Gori. U slučaju dodjele Ugovora o koncesiji pravnom licu osnovanom u Crnoj Gori, odnosno licu koje nije čerka kompanija pravnog lica osnovanog u inostranstvu, gore navadeni tekst će se brisati]

Član 13 Odgovornost Koncesionara i Koncesionog društva

1 Koncesionar i Koncesiono društvo su neograničeno solidarno odgovorni za svu štetu nastalu obavljanjem Koncesione djelatnosti koju pretrpi Koncedent ili treća strana.

2 Koncesionar i Koncesiono društvo su dužni da obeštete i oslobole Koncedenta odgovornosti u slučaju bilo kakvih zahtjeva za naknadu štete koje treća strana podnese protiv Koncedenta, a u pogledu povrede, gubitka ili štete koju prouzrokuje Koncesionar, Koncesiono društvo, ili lice angažovano od strane istih, u vršenju Koncesione djelatnosti.

3 Koncesionar i Koncesiono društvo su neograničeno solidarno odgovorni za svu štetu koju prouzrokuju lica angažovana od strane Koncesionara i Koncesionog društva za potrebe vršenja Koncesione djelatnosti.

[Navedena ugovorna obaveza se odnosi na slučaj dodjele Ugovora o koncesiji pravnom licu osnovanom u inostranstvu, odnosno dodjele Ugovora o koncesiji čerki kompaniji osnovanoj u Crnoj Gori. U slučaju dodjele Ugovora o koncesiji pravnom licu osnovanom u Crnoj Gori, odnosno

licu koje nije čerka kompanija pravnog lica osnovanog u inostranstvu, gore navedeni tekst će se prilagoditi na način što će se brisati dio koji se odnosi na Koncesiono društvo, tj Koncesionar će ostati odgovorno lice)

Član 14 Viša sila

1 Za svrhe ovog Ugovora, pojam „Viša sila” odnosi se na svaki uzrok ili događaj koji je van razumne kontrole i nije nastao kao posljedica djelovanja Ugovorne strane koja tvrdi da je pretrpjela posljedice uslijed nastupnja takvog događaja, a koji je doveo do neispunjerenja obaveze ili kašnjenja u ispunjenju obaveza predviđenih Ugovorom. Pod pojmom Više sile podrazumijevaju se prirodne pojave ili nepogode, požar, objavljeni ili neobjavljeni ratovi, prekogranična neprijateljstva, blokade, karantinska ograničenja, građanski nemiri ili neredi.

2 Kašnjenja u eksploatacionim radovima, koja nastanu kao rezultat, inače, razumno predvidivih nepovoljnih vremenskih uslova ili razumno predvidivih neodgovarajućih hidroloških, geoloških uslova, socijalnih ili ekoloških uslova, neće se smatrati Višom silom.

3 Neispunjavanje obaveza preuzetih Ugovorom ili kašnjenje u ispunjavanju istih od strane Koncedenta ili Koncesionara, osim obaveze vršenja plaćanja dospjele Koncesione naknade u skladu sa Ugovorom i zakonom, ne smatra se kršenjem ugovornih obaveza u obimu u kojem je pomenuto kašnjenje ili neispunjavanje obaveza uzrokovano Višom silom.

4 Ugovorna strana koja se poziva na Višu silu obavezna je da preduzme razumne mjere, odnosno radnje, da pretrpliju štetu i gubitke svede na minimum i da drugu Ugovornu stranu obavijesti pisanim putem o dejstvu Više sile, najkasnije u roku od sedam dana od dana saznanja o uticaju Više sile. Obavještenje sadrži detaljan opis događaja prouzrokovanih Višom silom, kao i mjere i radnje koje Ugovorna strana preduzima, radi maksimalnog smanjenja posljedica tog djelovanja.

5 U slučaju Više sile privremeno miruju prava i obaveze iz Ugovora do prestanka dejstva Više sile. Odluku o mirovanju prava i obaveza Koncesionara iz Ugovora donosi Koncedent na osnovu pisanih zahtjeva Koncesionara. Ugovorne strane će, što je prije moguće, sprovesti konsultacije u dobroj vjeri kako bi se dogоворile o odgovarajućim radnjama radi umanjenja posljedica Više sile i kako bi obezbijedile dalje izvršenje ugovornih obaveza.

6 Ugovorna strana pogodena Višom silom će obavijestiti drugu stranu što je prije moguće o prestanku okolnosti koja predstavlja Višu silu. Nakon tog obavještenja Ugovorne strane će nastaviti da ispunjavaju svoja prava i obaveze iz Ugovora na način i pod uslovima koji su predviđeni Ugovorom.

Član 15 Raskid Ugovora

1 **Ugovorne strane su saglasne da Koncedent ima pravo da raskine Ugovor dostavljanjem obavještenja o raskidu, bez davanja roka za otklanjanje povreda Ugovora, ukoliko:**

- a) je pokrenut postupak bankrotstva ili likvidacije nad Koncesionarom [ili Koncesionim društvom] ili Koncesionim društvom;
- b) je koncesija data na osnovu netačnih podataka bitnih za donošenje odluke o davanju koncesije i zaključivanje ovog Ugovora;
- c) Koncesionar svoja prava i obaveze iz ovog Ugovora prenese na drugo privredno društvo bez prethodne saglasnosti Koncedenta;

- d) Koncesionar izvrši prenos vlasničkoj udjela na drugo pravno ili fizičko lice bez prethodne saglasnosti Koncedenta;
- e) Koncesionar raspolaže (prodaja, prenos ili uspostavljanje tereta) ili prenese vlasničke udjele u Koncesionom društvu na drugo pravno ili fizičko lice bez prethodne saglasnosti Koncedenta, ili na bilo koji drugi način krši odredbe člana 12 Ugovora *[u slučaju dodjele Ugovora o koncesiji pravnom licu osnovanom u inostranstvu, odnosno čerki kompaniji tog lica osnovanoj u Crnoj Gori]*;
- f) Koncesionar prikaže netačne podatke o eksploatisanim količinama Mineralne sirovine, njihovom vrijednosti, strukturi i cijeni;
- g) Koncesionar ne obnavlja Bankarsku garanciju u rokovima, sadržaju i visini određenom članom 10 Ugovora.
- h) ne dostavi Bankarsku garanciju za rekultivaciju, u roku, sadržaju i visini određenom Ugovorom, odnosno ako iste ne obnavlja na ugovoren način.

2. Pored slučajeva iz stava 1 ovog člana, Koncedent ima pravo da raskine Ugovor u slučajevima kada Koncesionar:

- a) najkasnije do kraja treće (3) godine, računajući od dana zaključivanja Ugovora, ne izvrši sve obaveze propisane članom 5 st. 1, 2, 3 i 4 Ugovora;
- b) najkasnije do kraja treće (3) godine, računajući od dana zaključivanja Ugovora, ne dostavi Koncedentu obavještenje o ulasku u novi period realizacije koncesije definisanu članom 5 st. 8, 9 i 10 Ugovora, odnosno ako takvo obavještenje bude uslovljeno novim zahtjevima po pitanju rokova za izvršenje ugovornih obaveza ili mijenjanju postojećih uslova Ugovora;
- c) najkasnije do kraja osme (8) godine, računajući od dana zaključivanja Ugovora, ne izvrši sve obaveze propisane članom 5 st. 8, 9 i 10 Ugovora;
- d) najkasnije do kraja osme (8) godine, računajući od dana zaključivanja Ugovora, ne dostavi Koncedentu obavještenje o ulasku u novi period realizacije koncesije definisanu članom 5 st. 14, 15 i 16 Ugovora, odnosno ako takvo obavještenje bude uslovljeno novim zahtjevima po pitanju rokova za izvršenje ugovornih obaveza ili mijenjanju postojećih uslova Ugovora;
- e) najkasnije do kraja četrnaeste (14) godine, računajući od dana zaključivanja Ugovora, ne izvrši sve obaveze propisane članom 5 st. 14, 15 i 16 Ugovora;
- f) u roku definisanom članom 5 Ugovora, ne izradi geološku i rudarsku tehničku dokumentaciju i ne pribavi odobrenja i saglasnosti za izvođenje radova po istim, u skladu sa zakonom;
- g) vrši eksploataciju Mineralne sirovine bez potrebnih odobrenja i saglasnosti;
- h) odbije zahtjev Koncedenta da u skladu sa zakonom vrši drugi oblik novčanog plaćanja kao vid obezbjeđenja sredstava za rekultivaciju i sanaciju prostora na kojem su izvođeni rudarski radovi, odnosno ako nerедовно vrši takva plaćanja;
- i) duže od godinu dana ne obavlja eksploataciju Mineralne sirovine;
- j) ne vrši plaćanje, odnosno kasni u plaćanju Koncesione naknade iz člana 8 ovog Ugovora u periodu dužem od 30 dana;
- k) odbije da plati Koncesionu naknadu za količine Mineralne sirovine eksploatisane protivno odredbama zakona, na način i u rokovima koje odredi Koncedent;
- l) odbije da plati Koncesionu naknadu za razliku u količinama otkopane Mineralne sirovine, utvrđenu u skladu sa članom 9 ovog Ugovora, na način i u rokovima koje odredi Koncedent;
- m) ne dostavi podatke neophodne za obračun Koncesione naknade u zakonom predviđenom roku;
- n) vršenjem Koncesione djelatnosti u kontinuitetu ugrožava život i zdravlje ljudi, životnu sredinu i imovinu, a mjere predviđene posebnim propisima nijesu dovoljne da to spriječe;

- o) samovoljno izvrši promjene na rudarskim objektima, postrojenjima i uređajima koje koristi pri vršenju Koncesione djelatnosti, odnosno ako ne održava iste, zbog čega postoji opasnost od poremećaja u režimu racionalnog korišćenja Mineralne sirovine;
- p) ne vrši dodatna geološka istraživanja u okviru odobrenog eksplotacionog polja u skladu sa tehničkom dokumentacijom;
- q) ne vrši ovjeru elaborata o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi Mineralne sirovine, u skladu sa zakonom;
- r) prilikom vršenja Koncesione djelatnosti se ne pridržava zakona, odnosno istu vrši suprotno izdatim odobrenjima, saglasnostima i prihvaćenom tehničkom dokumentacijom;
- s) samovoljno mijenja uslove pod kojima je koncesija data;
- t) ne održava putnu infrastrukturu koju koristi za potrebe realizacije koncesije;
- u) odbije zahtjev Koncedenta za zaključivanje aneksa Ugovora u skladu sa članom 8 Ugovora ili na bilo koji drugi način krši odredbe člana 8 Ugovora;
- v) ne poštuje druge odredbe Ugovora ili zakona, čija povreda nije izričito propisana stavom 1 ili stavom 2 ovog člana.

3. Prije pokretanja postupka raskida Ugovora iz stava 2 ovog člana, Koncedent je dužan da u pisanoj formi obavijesti Koncesionara i odredi mu rok od 90 (slovima: devedeset) dana, za otklanjanje povrede Ugovora i zakona.

4. Bez obzira na odredbu stava 3 ovog člana Koncedent može da raskine ovaj Ugovor ukoliko u roku od 60 (slovima: šezdeset) dana nakon što Koncesionar primi obavještenje iz stava 3 ovog člana:

- Koncesionar nije pokušao da ispravi povredu Ugovora ili zakona kako je to navedeno u obavještenju; ili
- U koliko je jasno van postojanja osnovane sumnje da se povreda koja je navedena u obavještenju ne može ispraviti ili ukloniti u roku od 90 (slovima: devedeset) dana.

5. U zavisnosti od stepena realizacije ugovornih obaveza od strane Koncesionara, Koncedent ima pravo da odluči da li će Ugovor raskinuti u cijelini ili samo za neko/a od ležišta definisanih Ugovorom.

6. U slučaju raskida Ugovora iz razloga definisanih ovim članom Koncesionar nema pravo na nadoknadu štete.

Član 16 Sporazumno raskid Ugovora

1. Ukoliko se nakon ovjere ēlaborata o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi Mineralne sirovine, pod uslovom da je isti izrađen i ovjeren u skladu sa zakonom u roku definisanom članom 5 Ugovora, utvrdi da ukupno procijenjene eksplotacione rezerve Mineralne sirovine, u pogledu količine i kvaliteta, utiču na mogućnost ostvarivanja ugovorene dinamike eksplotacije i kvaliteta Mineralne sirovine, Koncesionar može podnijeti zahtjev za sporazumno raskid Ugovora.

2. Koncedent je dužan odgovoriti na zahtjev iz stava 1 ovog člana u roku od 30 (slovima: trideset) dana od dana prijema zahtjeva.

3. U slučaju sporazumnog raskida Ugovora u skladu sa ovim članom, Koncesionar nema pravo na naknadu štete.

Član 17 Prenos Ugovora o koncesiji i vlasničkih udjela

1. Ugovorne strane su saglasne da Koncesionar može prenijeti Ugovor o koncesiji na drugo privredno društvo samo uz prethodnu saglasnost Koncedenta datu u skladu sa zakonom.
2. Ugovorne strane su saglasne da se vlasnički udio nad Koncesionarom može prenijeti na drugo fizičko ili pravno lice samo uz prethodnu saglasnost Koncedenta.
3. Ugovorne strane su saglasne da se odredbe stava 2 ovog člana naročito odnose i na vlasničke udjele u Koncesionom društvu. *[Navedena ugovorna obaveza se odnosi na slučaj dodjele Ugovora o koncesiji pravnom licu osnovanom u inostranstvu, odnosno dodjeli Ugovora o koncesiji čerki kompaniji osnovanoj u Crnoj Gori. U slučaju dodjelu Ugovora o koncesiji pravnom licu osnovanom u Crnoj Gori, odnosno licu koje nije čerka kompanija pravnog lica osnovanog u inostranstvu, gore navadeni tekst će se brisati].*
4. Ne ograničavajući se na naprijed navedeno, u slučaju prenosa iz st. 1, 2 (ili 3) ovog člana Koncedent će naročito cijeniti, ukoliko je to primjenjivo, podobnost, mjesto osnivanja, finansijsku sposobnost, tehničku opremljenost i iskustvo u obavljanju Koncesione ili druge relevantne djelatnosti lica na koje se prenos vrši, kao i druge uslove u skladu sa zakonom.

Član 18 Producenje Perioda trajanja koncesije

1. Ugovorne strane su saglasne da Koncesionar može, ukoliko zakonom nije drugačije određeno, najkasnije godinu dana prije isteka trajanja Perioda koncesije, podnijeti zahtjev za produženje Perioda trajanja koncesije.
2. Ne ograničavajući se na prethodno navedeno, prilikom razmatranja zahtjeva iz stava 1 ovog člana, Koncedent će naročito cijeniti dosadašnji stepen realizacije koncesije, način vršenja Koncesione djelatnosti, poštovanje ugovornih obaveza od strane Koncesionara a naročito plaćanje Koncesione naknade, kao i druge uslove definisane zakonom.
3. Ugovorne strane su sagasne da u slučaju produženja Perioda trajanja koncesije Koncedent može propisati dodatne ili nove uslove za realizaciju koncesije.
4. U slučaju da Koncesionar ne podnese zahtjev za produženje ovog Ugovora u roku iz stava 1 ovog člana, dužan je pristupiti sanaciji i rekultivaciji, u skladu sa zakonom.

Član 19 Rizici

Ugovorne strane su saglasne da je Koncesionar odgovoran za rizike:

- a) utvrđivanja komercijalnih rezervi Mineralne sirovine;
- b) dobijanja svih odobrenja i saglasnosti potrebnih za zakonito izvođenje Koncesione djelatnosti;
- c) finansiranja i ostvarivanja gubitaka u poslovanju;
- d) rizike po zdravlje, zaštitu lica i imovine;
- e) ekološki rizik i
- f) druge rizike u vezi sa vršenjem Koncesione djelatnosti.

Član 20 Kontrola izvršenja Ugovora

1. Koncesionar će vršiti Koncesionu djelatnost u skladu sa Ugovorom i zakonom, a o svim bitnim promjenama u odnosu na Ugovor i obavljanje Koncesione djelatnosti blagovremeno će obavještavati Koncedenta.
2. Koncedent ima pravo i obavezu da vrši stalnu kontrolu izvršenja obaveza iz Ugovora, naročito vezano za dinimiku, uslove i rokove za realizaciju koncesije, kao i kontrolu poštovanja zakona i izdatih odobrenja i saglasnosti.
3. Kontrolu izvršavanja ugovornih obaveza i poštovanja zakona, zaštitu prava i interesa, kao i dostavljanje obavještenja i komunikaciju sa Koncesionarom po osnovu Ugovora, u ime Koncedenta vrši Organ uprave.
4. Bez uticaja na odredbu stava 3 ovog člana, u zavisnosti od zakonskih ovlašćenja, kontrolu izvršavanja ugovornih obaveza i poštovanja zakona u ime Koncedenta mogu vršiti i drugi nadležni državni i/ili inspekcijski organi.

Član 21 Mjerodavno pravo

1. Izvršenje, sprovođenje i tumačenje Ugovora vršiće se u skladu sa zakonima Crne Gore.
2. U slučaju kolizije između odredbi Ugovora i zakona Crne Gore, preovladaće odredbe zakona.
3. Sve izmjene ili druge promjene zakona primjenjivaće se na ovaj Ugovor.

Član 22 Način rješavanja sporova

Sporovi koji nastanu u toku izvršenja Ugovora ili koji su u vezi sa Ugovorom rješavaće se pred Osnovnim sudom u Podgorici.

Član 23 Jezik Ugovora

Ovaj Ugovor je zaključen na crnogorskom jeziku.

Član 24 Izmjene i dopune Ugovora

1. **Izmjene i dopune Ugovora vrše se saglasnošću Ugovornih strana aneksima Ugovora sačinjenim u pismenoj formi.**
2. **Aneksi ovog Ugovora po svom redoslijedu zaključivanja označavaju se arapskim brojevima i čine sastavni dio Ugovora.**
3. **Inicijativu za izmjene i dopune ovog Ugovora može dati svaka od Ugovornih strana.**
4. **Ugovorna strana, koja je primila pisanu inicijativu za izmjenu i dopunu Ugovora dužna je da se u roku od 30 (slovima: trideset) dana izjasni o predloženoj inicijativi.**

Član 25 Obavještenja

1. Sva obavještenja i ostala komunikacija u skladu sa Ugovorom smatra se da je propisno obavljena ili predstavljena, ukoliko je dostavljena u pisanom obliku, preko kurira ili poslata faksom. Sva pomenuta obavještenja naslovljavaju se na Koncedenta ili Koncesionara, u skladu sa sljedećim:

a) Koncedent:

Vlada Crne Gore - Ministarstvo ekonomije

Rimski trg 46, 81000 Podgorica

Za: Ministar

telefon: +382 20 482 163

faks: + 382 20 234 027

Adresa:

Za: (odgovorno lice)

telefon:

faks:

2. Svaka Ugovorna strana može da zamijeni ili promijeni navedenu adresu uz slanje pisanog obavještenja drugoj Ugovornoj strani.

Član 26 Ugovorna dokumentacija

Sastavni dio ovog Ugovora čine i:

1. Koncesioni akt broj _____;
2. Ponuda Koncesionara broj _____;
3. Prilozi Ugovora (odлуka o dodjeli koncesija, bankarske garancije);
4. Izvod iz sudskog registra Koncesionara;
5. [Izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata za Koncesiono društvo]

Član 27 Završna odredba

Ovaj Ugovor je sačinjen u 13 (trinaest) istovjetnih primjeraka od kojih po dva primjerka pripadaju Ugovornim stranama, a po jedan primjerak Državnom tužiocu, Ministarstvu finansija, Poreskoj upravi, Zaštitniku imovinsko pravnih interesa Crne Gore, Komisiji za koncesije Vlade Crne Gore, Upravi za inspekcijske poslove, Upravi za imovinu Crne Gore, Upravi za nekretnine - Područna jedinica Nikšić i Opštini Nikšić.

ZA KONCEDENTA

MINISTARSKA

Dragica Sekulić

ZA KONCESIONARA

IZVRŠNI DIREKTOR

_____

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

K O N C E S I O N I   A K T
o rudi crvenog boksita na ležištima "Blok br. 4",
opština Nikšić

Podgorica, maj 2018. godine

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

Podgorica, 30. maj 2018. godine
Broj: 970-40/2018-2

K O N C E S I O N I A K T
o rudi crvenog boksita na ležištima "Blok br. 4",
opština Nikšić

MINISTARKA

Dragica Sekulić

**Generalna direktorica Direktorata
za rudarstvo i geološka istraživanja**

Biljana Jestrović

OPŠTI PODACI O KONCESIONOM AKTU

Naziv Koncesionog akta:

Koncesioni akt o rudi crvenog boksita na ležištima „Blok br. 4“, opština Nikšić

Naručilac izrade Koncesionog akta:

Izrada Koncesionog akta izvršena je na osnovu Plana koncesija za 2016. godinu koji je Vlada Crne Gore donijela na sjednici od 21. aprila 2016. godine.

Izrada Koncesionog akta:

Koncesioni akt je uradilo Ministarstvo ekonomije preko Radne grupe za izradu Koncesionog akta o rudi crvenog boksita na ležištima "Blok br. 4", opština Nikšić, koju je obrazovalo Rješenjem, broj: 970-40/2018-1, od 14.02.2018. godine i na osnovu geoloških podloga koje je uradila JU Zavod za geološka istraživanja – Podgorica.

Koncesioni akt je urađen u skladu sa čl. 9, 17 i 19 Zakona o koncesijama („Sl. list CG“, br. 08/09).

Izvori podataka za izradu Koncesionog akta:

- Raspoloživa geološka i rudarska dokumentacija Ministarstva ekonomije;
- Podaci Uprave za nekretnine Crne Gore, Područna jedinica Nikšić;
- Prostorno-urbanistički plan Opštine Nikšić („Sl.list CG-opštinski propisi“, br. 16/15);
- Podaci Zavoda za statistiku, akt br. 01-705/2, od 01.03.2018. godine, o prosječno ostvarenoj cijena proizvoda mineralnih sirovina u Crnoj Gori u 2017. godini;
- Podaci o ostvarenoj proizvodnji rude crvenog boksita u Crnoj Gori u 2017. godini;
- Podaci o ostvarenim normativima osnovnih materijala i energije na analognim ležištima u Crnoj Gori.

Zakonski propisi korišćeni pri izradi Koncesionog akta:

- Zakon o koncesijama („Sl. list CG“, br. 08/09);
- Zakon o rudarstvu („Sl. list CG“, br. 65/08, 74/10 i 40/11);
- Zakon o geološkim istraživanjima („Sl. list RCG“, br. 28/93, 27/94, 42/94 i 26/07 i „Sl. list CG“, br. 28/11);
- Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG“, br. 80/05 i „Sl. list CG“, br. 40/10, 73/10, 40/11 i 27/13);
- Uredba o kriterijumima i načinu obračuna iznosa minimalne koncesione naknade za ustupanje prava na istraživanje i eksplotaciju mineralnih sirovina („Sl. list CG“, br. 37/11);
- Uredba o visini sredstava za sanaciju i rekultivaciju prostora na kojem se izvode rudarski radovi, načinu obračunavanja, plaćanja i korišćenja tih sredstava („Sl. list CG“, br. 51/11).

Mjesto i vrijeme izrade Koncesionog akta:

Podgorica, maj 2018. godine

Sadržaj

1. Uvod
2. Tehnički izvještaj o "Blok br. 4"
3. Rok trajanja koncesije
4. Osnovni parametri za ocjenu ekonomske opravdanosti investicije
5. Mjere za zaštitu životne sredine
6. Rekultivacija istražno-eksploatacionog prostora "Blok br. 4"
7. Unaprjeđenje energetske efikasnosti
8. Uslovi koje je dužan da ispunjava koncesionar u pogledu tehničke opremljenosti, finansijske sposobnosti i ostale reference i dokaze o ispunjavanju tih uslova
9. Minimalni – početni iznos koncesione naknade
- 10 Kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude
11. Spisak potrebne tehničke dokumentacije sa uslovima za njenu izradu, odobrenja, saglasnosti i mišljenja za obavljanje koncesione djelatnosti
12. Osnovni elementi tenderske dokumentacije (oglas, dokumentacija vezana za ponudu)
13. Spisak propisa koji se primjenjuju u postupku davanja koncesije i u vršenju koncesione djelatnosti

Prilozi

1 Uvod

U skladu sa Zakonom o koncesijama („Službeni list CG”, broj 08/09) i Planom davanja koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina za 2016. godinu, Ministarstvo ekonomije Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Ministarstvo) je pripremilo Koncesioni akt o rudi crvenog boksita na ležištima „Blok br. 4”, opština Nikšić (u daljem tekstu: Koncesioni akt). Cilj izrade Koncesionog akta je pokretanje postupka javnog nadmetanja za izbor najpovoljnije ponude za dodjelu Ugovora o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju rude crvenog boksita na ležištima „Blok br. 4”, opština Nikšić.

U skladu sa članom 2 st. 1 i 2 Zakona o koncesijama, koncesije se daju pod jednakim, transparentnim i nediskriminatornim uslovima za korišćenje prirodnih bogatstava, dobara u opštoj upotrebi i drugih dobara od opšteg interesa, obavljanje djelatnosti od javnog interesa i obezbeđenja razvoja i funkcionalisanja infrastrukture. Koncesije se daju radi racionalnog, ekonomičnog, pravilnog i efikasnog korišćenja prirodnih bogatstva, dobara u opštoj upotrebi i drugih dobara od opšteg interesa.

Koncesioni akt definiše aktivnosti i obaveze ponuđača za vrijeme trajanja javnog nadmetanja, kao i uslove i obaveze koje treba da ispunjava Koncesionar za vrijeme obavljanja koncesione djelatnosti.

Primjenom zakonskih i drugih propisa, pristup u sprovođenju procedure davanja koncesija zasniva se na jednakim, transparentnim i nediskriminatorskim uslovima, uz nadoknadu koja je adekvatna valorizaciji prirodnog bogatstva, kako bi se na optimalan način koristio mineralni resurs.

Koncesije se daju na osnovu Javnog oglasa putem javnog nadmetanja u otvorenom postupku (u daljem tekstu: otvoreni postupak).

Otvoreni postupak obuhvata:

- javno oglašavanje;
- otkup tenderske dokumentacije;
- dostavljanje ponuda od strane ponuđača u ostavljenom roku;
- otvaranje blagovremeno pristiglih ponuda, po redoslijedu prijema;
- vrednovanje i rangiranje ponuda od strane Tenderske Komisije;
- utvrđivanje obrazloženog predloga za davanje koncesije i izbor najpovoljnijeg ponuđača.

Cilj javnog nadmetanja je uspostavljanje ravnopravnosti svih zainteresovanih subjekata, odnosno učesnika u postupku davanja predmetne koncesije, izbor kvalitetnog ponuđača, kao i stvaranje uslova za rješavanje otvorenih pitanja od značaja za ostvarivanje prava na koncesiju.

Ponuđač dostavlja ponudu i ostalu dokumentaciju propisanu Javnim oglasom i tenderskom dokumentacijom. U skladu sa članom 21 stav 5 Zakona o koncesijama, rok za dostavljanje ponuda određuje se prema periodu potrebnom za pripremu ponude i teče od dana objavljivanja javnog oglasa u "Službenom listu Crne Gore" i ne može biti kraći od 30 dana. Ponuđač, čija ponuda bude ocijenjena kao najpovoljnija, biće predložen za Koncesionara na predmetnom istražno-eksploatacionom prostoru.

Za davanje koncesija za geološka istraživanja i eksploataciju u ključne faktore spadaju:

- rezerve i kvalitet mineralne sirovine,
- pristup lokaciji,
- pristup zemljištu,

- investicije i operativni troškovi,
- zakonski okvir,
- pristup stručnoj radnoj snazi,
- istraživanje i inovacije,
- zaštita zdravlja i sigurnosti ljudi.

Uzimaju se u obzir sljedeće specifičnosti mineralnih sirovina:

- mineralne sirovine su iscrpljive i neobnovljive,
- neravnomjerno su raspoređene na teritorije naše zemlje,
- imaju veliki ekonomski, politički, socijalni i strateški značaj.

Dalje, treba imati u vidu da upravljanje mineralnim resursom obuhvata niz međusobno povezanih aktivnosti koje se moraju oslanjati na zakonsku regulativu. Te aktivnosti su:

- ocjena potencijalnosti,
- naučna istraživanja u oblasti geologije, rudarstva i tehnologije (posebno u oblastima novih materijala), monitoring, primjena principa održivog razvoja.

Eksplotacija mineralnih resursa ima izuzetan značaj za održivi razvoj – uravnotežen odnos ekologije i privrede kako bi se prirodno bogatstvo i zdrava životna sredina sačuvali za buduće generacije.

Osnovni principi na kojima Ministarstvo ekonomije zasniva razvoj oblasti mineralnih sirovina su princip održivog razvoja, održiva geološka istraživanja, rudarska proizvodnja i potrošnja mineralnih sirovina i dr.

Ministarstvo ekonomije u najvažnije od svojih prioriteta stavlja održivi razvoj rudarske djelatnosti i upravljanja mineralnim sirovinama, koji podrazumijeva uravnoteženi odnos ekonomске, ekološke i sociološke komponente.

Najznačajnija metalična mineralna sirovina u Crnoj Gori su crveni boksiti, a zajedno sa ugljem, najznačajnija mineralna sirovina uopšte za uravnotežen razvoj Crne Gore, sada i u bližoj budućnosti.

Na osnovu dosadašnjih geoloških istraživanja - rezultata strukturnog bušenja i najnovijih saznanja do kojih se došlo kroz izradu Metalogenetsko-prognozne karte boksitonošnog rejon-a Vojnik-Maganik, 1:50 000 (1989-2009), čiju izradu je finansirala država kroz Program geoloških istraživanja od interesa za Crnu Goru, a koju je uradila JU Zavod za geološka istraživanja - Podgorica, u sjeveroistočnom rudnom rejonu Nikšićke Župe nalazi se najveći broj ležišta ovog rudnog rejona, po svojim razmjerama, kvalitetu rude i drugim geološko-ekonomskim karakteristikama. Prostor "Blok br. 4" nalazi se u centralnom dijelu boksitonošne zone sjeveroistočnog krila antiklinale Nikšićke Župe.

Mišljenje Uprave za zaštitu kulturnih dobara

Mišljenje Uprave za zaštitu kulturnih dobara, akt br. 03-479/2016-2, od 27.10.2016. godine: „... utvrđeno je da na eksplotacionom prostoru, kao i na udaljenosti od 500 m od granice istog, ne postoje evidentirana pojedinačna kulturna dobra.“

U aktu Uprave za zaštitu kulturnih dobara, br. 01-511/2017-1, od 20.12.2017. godine, napominje se da je u svim fazama planske, projektne i tehničke dokumentacije, obavezno unijeti odredbe

čl. 87 i 88 Zakona o zaštiti kulturnih dobara („Sl.list CG“, br. 49/10, 40/11 i 44/17), koje se odnose na slučajna otkrića – nalaza od arheološkog značaja. Ukoliko se prilikom izvođenja geoloških i rudarskih radova nađe na arheološke ostatke, sve radove treba obustaviti i o tome obavijestiti Ministarstvo kulture i Uprava za zaštitu kulturnih dobara, kako bi se preduzele sve neophodne mјere za njihovu zaštitu.

Na osnovu akta Uprave za zaštitu kulturnih dobara, br. 03-224/2018-1, od 25.07.2018. godine, s obzirom da u predmetnom zahvatu nema zakonom zaštićenih kulturnih dobara, ni dobara sa potencijalnim kulturnim vrijednostima i arheoloških lokaliteta, sa aspekta zaštite kulturnih dobara, Uprava je mišljenja da se može nastaviti dalji rad na dokumentaciji, uz obavezu da se unesu odredbe date ovim mišljenjem.

2 Tehnički izvještaj o boksitonosnom prostoru „Blok br. 4“

2.1 Predmet Koncesionog akta

Predmet ovog Koncesionog akta je boksitonosni (istražno-eksploatacioni prostor) „Blok br. 4“, opština Nikšić. Na osnovu do sada izvedenih geoloških i metalogenetsko-prognoznih istraživanja prostor „Blok br. 4“ ocijenjen je kao najperspektivniji u okviru rudnog rejona Vojnik-Maganik, odnosno na širem prostoru Nikšićke Župe.

2.2 Položaj i opis istražno-eksploatacionog prostora „Bloka br. 4“

Rudni rejon Vojnik-Maganik, odnosno boksitonosni prostor Nikšićke Župe zahvata, relativno, širok prostor istočno od Nikšića sa kojim je najuže povezan, kako u administrativnom, tako i u društveno-ekonomskom pogledu. Prostire se od Nikšićkog polja na zapadu do planina Maganika i Žurimova na istoku i od zaravni Krnova i Konjska na sjeveru, do planina Prekornice i Ostroških greda na jugu. Površina ovako ograničenog prostora iznosi oko 360 km².

Istražno-eksploatacioni prostor, koji je predmet Koncesionog akta, označen je kao "Blok br. 4" iz razloga što je perspektivni boksitonosni rejon Nikšićke Župe izdijeljen u više blokova, te je samim tim oznaka sa brojem najpogodniji način za njegovu prostornu identifikaciju.

"Blok br. 4" se nalazi u centralnom dijelu Crne Gore, na širem prostoru Nikšićke Župe, istočno od Nikšića na udaljenosti od oko 12 do 20 km vazdušnom linijom. To je poznati boksitonosni rejon u kojem se od 1948. godine vrši eksploatacija crvenih boksita. Pripada topografskom listu Danilovgrad, 1:100 000, odnosno sekciji Danilovgrad, 1:50 000. "Blok br. 4" obuhvata prostor poznatog ležišta crvenog boksita "Kutsko brdo", koje je eksploatisano u periodu 1951-1979. godine i prostor malih ležišta "Podplaninik I" i "Podplaninik II". Na ležištu "Podplaninik I" eksploatacija je završena 1977. godine. Prostor "Blok br. 4" nalazi se između velikog ležišta crvenog boksita "Zagrad", sa zapadne strane i grupe vrlo velikih ležišta („Đurakov do“, „Biočki stan“ i dr.) sa njegove istočne strane i jugoistočne strane. To je planinski teren sa nadmorskom visinom od 1 000 m na jugozapadu do 1 750 m na sjeveroistoku.

"Blok br. 4" ima približno pravougaoni oblik, čiji su uglovi označeni sa C₄, C₅, D₃, D₄, D₅ i D₆. Ukupna površina Bloka je 16,4 km², dok je perspektivna oko 9,8 km². Perspektivna površina obuhvata samo boksitonosni dio "Bloka br. 4", kako je prikazano u sljedećoj tabeli:

T A Č K E	K O O R D I N A T E		K O T E (m.n.m.)
	X	Y	

C₄	4 738 500	6 590 000	1 240
C₅	4 738 500	6 594 400	1 580
D₃	4 734 580	6 590 000	950
D₄	4 734620	6 593 500	1 200
D₅	4 735400	6 593 500	1 460
D₆	4 735400	6 594 400	1 480
Dužina strana:			
$C_4 - C_5 = 4\ 400\ m$, $C_4 - D_3 = 3\ 920\ m$, $D_3 - D_4 = 3\ 500\ m$, $D_4 - D_5 = 800\ m$, $D_5 - D_6 = 900\ , D_6 - C_5 = 3\ 100\ m$			
Ukupna površina: 16,4 km²		Površina perspektivna za istraživanje: 9,8 km²	

2.3 Geološke karakteristike

2.3.1 Geološka građa istražno-eksploracionog prostora "Blok br. 4"

Prostor "Blok br. 4" nalazi se u centralnom dijelu boksitonsne zone sjeveroistočnog krila antiklinale Nikšićke Župe. Obuhvata kontaktne djelove podinskih i povlatnih geoloških formacija crvenih jurskih boksita. Podinske stijene zauzimaju južni a povlatne sjeverni dio bloka.

Kompleks podinskih stijena, obuhvaćenih granicama "Blok br. 4", čine: srednjotrijaski vulkaniti i piroklastiti, sprudni krečnjaci ladinika, gornjotrijaska lofer formacija i krečnjaci sa megalodonima. Na paleoreljefu krečnjaka sa megalodonima nalaze se jurska ležišta crvenih boksita.

Povlatnim formacijama pripadaju: gornojurski krečnjaci i dolomiti sa klipeinama i krečnjaci i dolomiti sa tintinidama, a od donjokrednih litostratigrafskih jedinica izdvojeni su krečnjaci i dolomiti neokoma (K_1^{1-2}) i karbonatni sedimenti valendis-barema (K_1^{1-3}).

Pored navedenog, značajno rasprostranjenje u središnjem dijelu prostora „Blok br. 4“ imaju glacijalni (morenski) nanosi, a manje su zastupljeni glaciofluvijalni sedimenti.

Srednjotrijaski vulkaniti i piroklastiti (αT_2) otkriveni su na krajnjem jugu istražnog bloka, u ataru sela Kuti. Po sastavu su andezitske stijene sive i sivozelene boje, sa jasnom porfirskom strukturom. Fenokristali su predstavljeni plagioklasom, koji je najčešće zamijenjen sa sericitom i kalcitom. Bojeni mineral je uglavnom amfibol, a rijetko i piroksen. Obično su pretvoreni u hlorit. Najveći dio ove vulkanske formacije predstavljen je piroklastičnim stijenama: vulkanskim bombama, grubozrnim i sitnozrnim hloritisanim tufovima koji se nepravilno smjenjuju sa tankim ili debljim izlivima lave. Karakteristično je da se u ovim vulkanskim stijenama nalaze pojave grafita, u vidu žilica (sa kalcitom) ili u vidu impregnacija.

Sprudni krečnjaci ladinika (T_2^2) nalaze se jedino u ataru sela Kuti, lokalitet Lazine, na jugu istražnog bloka. Otkriveni su na maloj površini. To su bankoviti i masivni krečnjaci sive i crvenkaste boje. Sadrže tipičnu fosilnu faunu spruda: korale, hidrozoe, sprudne alge, krinoide, gastropode i školjke itd. Razvijeni su na prethodno opisanim vulkanskim stijenama. Gornja

granica ove formacije je obilježena pojavama i tragovima crvenih trijaskih boksita i tragovima paleokarstifikacije, nastalih u kraćoj kontinentalnoj fazi između ladinika i karnijskog kata.

Gornjotrijaska lofer formacija ($T_3^{1,2}$) ima najveće rasprostranjenje u južnom dijelu bloka 4. U sastavu ove formacije učestvuju slojeviti i laminirani (stromatolitski) i fenestralni karbonati koji se u srednjem i gornjem dijelu stuba smjenjuju sa megalodonskim dolomitisanim krečnjacima i dolomitima (član C). Ovu formaciju karakterišu cikloteme debljine od 1,0 do 2,5 sa sva tri člana: A, C, B ili sa dva člana: C i B. U gornjem dijelu stuba član A je češće zastupljen. Debljina ovih gornjotrijaskih (karnijsko-noričkih) sedimenata karbonatne platforme, u Nikšićkoj Župi, iznosi 400 do 650 m.

Krečnjaci sa megalodonima (T_3^3). Najmlađi dio stuba gornjotrijaskih sedimenata karbonatne platforme na geološkim kartama je izdvojen kao posebna jedinica, iz razloga što se na terenu jasno litološki razlikuje ovaj dio stuba od starije loferitske formacije. Naime, u ovoj geološkoj jedinici najveće učešće imaju bankoviti do masivni svijetlosivi kristalasti krečnjaci sa krupnim megalodonima i brojnim involutinama – na osnovu kojih je dokazana njihova retska starost. I ova geološka jedinica ima karakteristike loferitske sedimentacije, s tim što je debljina ciklotema znatno veća (od 2,0 do 10 m), u kojim član C ima dominirajuću zastupljenost (oko 80%). Debljina ove jedinice je oko 200 m.

Gornjojurski crveni boksiti. Megalodonski krečnjaci imaju poseban značaj zato što su na njegovoj gornjoj paleokarstnoj površini smještena skoro sva kvalitetna ležišta crvenih jurskih boksita u ovom regionu. Krajem gornjeg trijasa karbonatna platforma u regionu Nikšićke Župe počinje da se uzdiže i formiraju se ostrvski prostori koji se postepeno šire – sve do gornje jure (kimeridža). U toj dugoj kopnenoj fazi megalodonski krečnjaci su intenzivno karstifikovani, kada su formirane karstne depresije različitog oblika i dimenzija (dubine i do 50 m), u kojima su formirana ležišta crvenih boksita.

Dakle, period od gornjeg trijasa do kimeridža (preko 40 miliona godina) na ovom prostoru obilježen je kontinentalnom fazom za vrijeme koje su nastala jurska ležišta crvenih boksita: „Laz“, „Liverovići“, „Zagrad“, „Kutsko brdo“, „Đurakov do“, „Biočki stan“, „Štitovo I i II“, „Borovnik“ i druga.

Površina svih boksitnih tijela na Kutskom brdu, sa bilansnim konturama rudnih tijela iznad 2,0 m, iznosila je oko 150.000 m², a debljina boksita je bila od 1 do 30m. Ukupne geološke rezerve crvenih boksita u ležištu Kutsko brdo prije eksplotacije procijenjene su na oko 3 miliona tona.

Gornjojurski krečnjaci i dolomiti sa klipeinama ($^2J_3^{2,3}$). Na paleokarstifikovanim gornjotrijaskim krečnjacima i na ležištima crvenih jurskih boksita Štitova, nataloženi su transgresivni sedimenti srednjeg kimeridža i titona, sa karakterističnim biofacijalnim razvojem, zbog čega su na geološkoj karti izdvojeni kao posebna jedinica – karbonati sa klipeinama. Debljina ove geološke jedinice u Kutskom brdu kreće se od 4 do 10 m. U njenom sastavu smjenjuju se pločaste žutosive gline sa sivosmeđim biomikritima, a zatim slijedi smjena mikrita i biomikrita sa *Clypeina jurassica*, gastropodima, ostrakodama i dr. U stubu ove formacije mjestimično su prisutni proslojci crvenih boksita i glina koji su nastali spiranjem sa okolnih visočijih terena u prvim fazama transgresije. Prisustvo slojeva boksita takođe ukazuje na cikličnost transgresivnog procesa.

Gornjojurski krečnjaci sa tintinidama (J_3^3) takođe su izdvojeni na osnovu biofacijalnih karakteristika. To su najmlađi gornjojurski sedimenti (titonske starosti) koji, za razliku od prethodne jedinice, imaju kontinuiran razvoj. Mjestimično na prostoru Štitova sedimenti ove geološke jedinice direktno (transgresivno) leže na crvenim boksimima ili na gornjotrijaskom

paleoreljefu. U njenom sastavu učestvuju slojевити, а у горњем делу bankовити svijetlosivi krečnjaci sa tintinidama, koji se nepravilno smjenjuju sa dolomitičnim krečnjacima i dolomitima. Debljina ovih gornjojurskih naslaga iznosi od 130 do 150 m.

Donjokredni sedimenti (K_1^{1-2} , K_1^{1-3} i $K_1^{2,3}$). Na geološkoj karti izdvojene su tri donjokredne litostratigrafske jedinice, uglavnom na osnovu paleontoloških podataka. Ove karbonatne naslage, debljine preko 500 m, predstavljaju visoku povlatu jurskih crvenih boksita, te samim tim ne predstavljaju karakteristične geološke formacije za ocjenu boksonosnosti ovog regiona. U njihovom sastavu učestvuju slojевити и bankoviti krečnjaci, dolomitični krečnjaci i dolomiti sa ostrakodama, algama, dazikladaceama, a manje sa školjkama, gastropodima i dr. Ovi karbonatni sedimenti su taloženi u priobalskom plitkovodnom nivou mora – dubine do 200 m.

Glacijalni sedimenti (gl) ili morene imaju veliko rasprostranjenje na platou Štitova, a naročito u prostoru Kutskog brda i Podplaninika. U sastavu ovih nanosa učestvuje šljunkovito-glinoviti pretežno karbonatni materijal, sa oblicima dimenzija od 4 do 20 cm, a rjeđe i sa blokovima prečnika i preko 1 m. Debljina ovih naslaga na terenu Kutskog brda i okoline procjenjuje se do 50 m, a na prostoru brda Bilo i do 70 m.

Glaciofluvijalni sedimenti (glf) na prostoru bloka 4 jedino su razvijeni na krajnjem jugoistoku, u dolini sela Zagrad. Predstavljeni su pjeskovito-šljunkovitim naslagama debljine do 10 m.

2.3.2 Tektonske karakteristike istražno-eksploatacionog bloka br. 4.

Na geološkoj karti tektonska građa terena u okviru „Bloka br. 4“ djeluje relativno jednostavno. Naime, konstatovani su uglavnom rasjedi pravca pružanja jugozapad-sjeveroistok, a manje rasjedi druge orientacije. Na osnovu njihovog značaja podijelili smo ih u tri klase: prvog, drugog i trećeg reda.

Dislokaciji prvog reda pripada **rasjed Dugi doli**, čiji je sjeverozapadni blok spušten za preko 300 m.

Rasjedima drugog reda označeni su rasjedi Kutskog brda i Podplaninika (između ležišta Podplaninik i Lokve). Spušteni blokovi ova dva rasjeda imaju skokove do 100 m.

Rasjedima trećeg reda pripadaju ostale dislokacije, sa skokovima do 30, a rjeđe i do 50 m.

Na osnovu istražnog bušenja na prostoru Kutskog brda i Podplaninika I došlo se do podataka o vrlo složenim tektonskim odnosima, sa čestim rasjedima i rasjednim zonama različite orijentacije i skokovima čak i do 40m.

2.4 Geomorfološke, hidrogeološke i klimatske karakteristike

2.4.1 Geomorfološke karakteristike

U geomorfološkom pogledu rudni rejon Nikšićke Župe pripada oblasti crnogorskih brda. U savremenom reljefu Nikšićke Župe se javljaju tektonski i erozioni oblici. Tektonski oblici, iako primarni u reljefu ovoga područja, su veoma morfološki izmijenjeni i modifikovani egzogenim erozivnim uticajima, tako da su teško prepoznatljivi u savremenom reljeffu. Takođe, u relativno razuđenom reljefu javljaju se oblici kraške (paleo i neokarst), fluvijalne i glacijalne erozije.

U centralnom dijelu rudnog rejona Nikšićke Župe posebnu i markantnu reljefnu cjelinu čini dolina rijeke Gračanice. Dolina je duga 20 km, a široka 1 do 4 km. Sa sjeveroistočne strane doline

protežu se planinske zaravni Štitova i Kutskog brda, koje se veoma strmim otsijecima spuštaju u dolinu, a sa jugozapadne strane grebeni planina Prekornice, Zakamena i Kablene glave.

Sjeverni, sjeveroistočni i sjeverozapadni dio Nikšićke Župe čine planine koje se u obliku bila protežu dinarskim pravcem i sve su visočije idući od doline rijeke Gračanice prema sjeverozapadu i sjeveru ka najvišim planinskim vrhovima na potezu Vojnik – Žurimovi – Maganik. Smjena različitih litoloških osnova, koju na velikom dijelu ovoga terena, pored krečnjaka, dolomita i njihovih međusobnih prelaza, čine laporoviti krečnjaci, donjokredni fliš i glacijalni nanos (morene), učinila je ovaj predio reljefno vrlo raznovrsnim i dosta rasčlanjenim. Ovaj dio rudnog rejona Nikšićke Župe karakterišu blaže forme reljefa i relativno bujan biljni pokrivač.

Veliki dio planinskog područja na sjeverozapadu i sjeveru od doline rijeke Gračanice zahvataju planinske zaravni. Najvisočije zaravni su: Krnovo i Lukavice, koje se protežu na dužini od oko 14 km, a širene su oko 5 km.

Južni i jugozapadni dio Nikšićke Župe čini planinski predio u kome se dominantno uzdižu Ostroške grede (1.154 m) i planina Prekornica (1.927 m). Krečnjačko-dolomitski sastav ovih planina uslovio je formiranje velikog broja dubokih vrtača, često bez rastresitog tla na dnu. I ovdje je glacijacija ostavila jasan i dubok trag u izgledu reljefa, osobito na sjevernim padinama planine Prekornice.

2.4.2 Hidrogeološke karakteristike

Nikšićka Župa pripada karstu dinarskog sistema. Najveći dio planinskog terena, koji okružuje područje Nikšićke Župe, predstavlja u osnovi bezvodan kraj, koji se odlikuje vrtačama, jamama, ponorima, pećinama i drugim oblicima karstne erozije i kao takvi omogućavaju nesmetano poniranje površinskih voda. Iz tog razloga izvori su veoma rijetki, a stalnih površinskih vodotoka, osim rijeke Gračanice, nema.

Ovakve hidrogeološke karakteristike području uslovili su reljef i litološko-tektonska osnova terena. Najveći dio stijenskih masa, koje izgrađuju područje Nikšićke Župe pripada, prema svojim hidrogeološkim svojstvima, grupi vodopropusnih stijena. Kao vodonepropusne stijene, odnosno hidrogeološke barijere, na ovim prostorima, pojavljuju se permski i verfenski klastiti i trijaski vulkaniti, koji su otkriveni u dolini rijeke Gračanice. Takođe, često se u morenskom materijalu iznad glinovito-pjeskovitih proslojaka formira tzv. viseća izdan koja nije bogata vodom, ali može imati praktičnu primjenu lokalno, kao bunarska voda.

2.4.3 Klimatske karakteristike

Područje Nikšića se odlikuje prelaznom klimom, od mediteranske do planinsko-kontinentalne. S druge strane, područje Nikšićke Župe ima dosta specifična i raznovrsna klimatska obilježja. Njegove osnovne klimatske odlike uslovljene su geografskim položajem, nadmorskom visinom, reljefom i donekle blizinom Jadranskog mora. Značajne su i razlike koje postoje između pojedinih djelova područja u pogledu eksponicije, kao i razlike u pogledu visinske razlike između ravni polja i najviših vrhova planinske zone.

Od ukupne sume padavina koje se tokom godine izluče na području Nikšićke Župe najveći dio otpada na kišu, mada u višim djelovima terena ima i snijega, koji počinje da pada obično početkom novembra i može da ima značajno učešće u ukupnoj sumi padavina.

Uopšteno, osnovne klimatske karakteristike su:

- Srednja temperatura vazduha u mjesecu januaru iznosi 1,3°C, a u julu 21,1°C.

- Srednja vrijednost relativne vlažnosti je 68,6 %.
- Ukupni godišnji sunčani sati iznose 2.245 h.
- Ljeta su topla sa malo padavina. Najviše padavina je u novembru i decembru.
- Snijeg prosječno pada 19 dana, a zadržava se 29 dana godišnje u Nikšićkom polju, dok se na planinama i površima zadržava i do šest mjeseci.

2.5 Podaci o imovinsko-pravnim odnosima

Na osnovu dostavljenih podataka od strane Uprave za nekretnine, Područna jedinica Nikšić, br. 958-103-567/18, od 07.05.2018. godine, eksplotacioni prostori Kutskog brda i Podplaninika nalaze se u KO Kuta II:

- Katastarske parcele na Listu nepokretnosti 36 – svojina: Crna Gora, raspolaganje: opština Nikšić (ne postoje tereti i ograničenja);
- Katastarske parcele na Listu nepokretnosti 61 – svojina: Crna Gora, upravljanje: Uprava za šume, raspolaganje: Vlada Crne Gore (ne postoje tereti i ograničenja);
- Katastarske parcele na Listu nepokretnosti 53 – svojina: Crna Gora, upravljanje: Uprava za šume, raspolaganje: Vlada Crne Gore (ne postoje tereti i ograničenja);
- Katastarske parcele na listovima nepokretnosti 48, 35, 26, 52, 17, 32, 50, 58, 14, 51, 59, 12, 8, 5, 41 (ne postoje tereti i ograničenja), 11 (upisana je hipoteka u korist države Crne Gore, radi duga) su u privatnom vlasništvu;

Napomena: Katastarska parcela br. 158, LN 11, KO Kuta II, nije predmet ovog Koncesionog akta.

- Katastarske parcele na Listu nepokretnosti 43 – osnov prava: korišćenje DOO "Uniprom Metali" – Nikšić - osnov sticanja: kupovina (upisane zabilježbe žalbi na rješenja o upisu).

Na osnovu dostavljenih podataka Uprave za nekretnine, Područna jedinica Nikšić, najveći dio zemljišta, na kojima se nalaze eksplotacioni prostori Kutsko brdo i Podplaninik je u vlasništvu države Crne Gore (87,67%), dok je manji dio u vlasništvu DOO "Uniprom Metali" – Nikšić (11,80%) i u privatnom vlasništvu (0,52%).

Imajući u vidu pomenute periode u realizaciji predmetne koncesije (tačka 3.1 koncesionog akta), imovinsko-pravni odnosi rješavaće se u skladu sa članom 44 Zakona o koncesijama (1). Ako se u vezi sa korišćenjem koncesije mora izvršiti eksproprijacija nepokretnosti, odnosno uređenje građevinskog zemljišta, troškovi, način i rokovi plaćanja naknade za eksproprijaciju nepokretnosti, odnosno uređenja građevinskog zemljišta, utvrđuju se i sprovode u skladu sa zakonom. (2) Ukoliko je vlasnik zemljišta iz stava 1 ovog člana koncedent, ne vrši se eksproprijacija već se smatra da je koncesionar dobijanjem koncesije dobio saglasnost za njegovo korišćenje), kao i u skladu sa odredbama Zakona o državnoj imovini ("Sl. list CG", br. 21/09 i 40/11).

2.6 Podaci iz prostorno-urbanističke dokumentacije

Na osnovu izvoda (grafički i tekstualni) iz Prostorno-urbanističkog plana Opštine Nikšić („Sl.list CG – opštinski propisi, br. 16/15), koji je dostavio Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine Opštine Nikšić, UP/Ilo broj: 07-350-711, od 28. 09. 2016. godine, namjena prostora, na kojem se nalaze ležišta „Bloka br. 4“, su nalazišta crvenih/bijelih boksita. U tekstualnom dijelu Plana navedeno je da ruda crvenog boksita, na ležištima Podplaninik i Kutsko brdo, spada među najkvalitetnije u Crnoj Gori.

U aktu Ministarstva održivog razvoja i turizma, br. 101-1880/3 od 02.12.2016. godine, navedeno je da se lokacije crvenog boksita na ležištima „Bloka br. 4“ i „Đurakov do I“, opština Nikšić ne nalaze u obuhvatu državnih planskih dokumenata, kao što su Prostorni plan posebne namjene, Detaljni prostorni plan i Državne studije lokacije. Namjena ovih prostora definisana je kroz lokalnu plansku dokumentaciju, za čije su tumačenje nadležne lokalne samouprave.

2.7 Infrastrukturni objekti

Prostor "Bloka br. 4" povezan je saobraćajnicama sa zapada, istoka i sjevera. Glavna i najbliža saobraćajnica je put Nikšić-Zagrad dužine oko 15 km kojom se transportuje boksit iz ležišta "Zagrad".

Ovim putem se direktno ulazi na prostor Bloka-sa njegove zapadne strane. Do "Bloka br. 4" se može doći i sa njegove istočne strane-makadamskim putem od "Biočkog stana" i sa sjeverne strane ležišta "Đurakov do". Postoji i makadamski put iz dva pravca, i to: iz pravca Konjskog i iz pravca Bojovića Luka.

Za potreba bivšeg rudnika "Kutsko brdo" izgrađen je vodovod kojim se slobodnim padom dovodi pitka voda sa Lukavice do rezervoara na koti 1 440 m.n.m., odakle se vodovodom transportuje za "Đurakov do" i "Biočki stan".

Kutsko brdo je preko Zagrada uključeno u elektromrežu ovog regiona sa dalkovodom od 10 KWh, gdje je izgrađena i trafostanica od 10/04, koja napaja postrojenje za pumpanje vode.

Bivši objekti Rudnika boksita na Kutskom brdu za smještaj, ishranu i kancelarije sada su, uglavnom, porušeni.

2.8 Dosadašnja geološka istraživanja

Bokstonosni rejon Nikšićke Župe do sada je bio obuhvaćen regionalnim, osnovnim i detaljnim geološkim istraživanjima. Detaljna geološka istraživanja izvođena su samo na neposrednom prostoru ležišta crvenih boksita. Za ovaj prostor urađena je i štampana Osnovna geološka karta, 1:100 000, (list "Šavnik", 1970), dok su u okviru osnovnih geoloških istraživanja rađene geološke karte, 1:10 000 i 1:25 000. Bokstonosni rejon ovog područja obuhvaćen je metalogenetsko-prognoznim istraživanjima, sa urađenim geološkim kartama, 1:25 000 i 1:50 000. Regionalna i osnovna geološka istraživanja ležišta crvenih boksita vršila je JU Zavod za geološka istraživanja – Podgorica, dok su detaljna geološka istraživanja vršili Rudnici boksita – Nikšić.

Pored naprijed navedenog, geološki podaci i podaci o mineralnim sirovinama bokstonosnog rejona Nikšićke Župe, nalaze se i na štampanim kartama: Geološka karta Crne Gore, 1:200 000 (Mirković i sar., 1985) i Metalogenetska karta Crne Gore (Pajović, 1999).

Za istraživanje bokstonosnih terena ovog rejona povremeno su od 1967. do 1984. godine primjenjivane i geofizičke metode (geoelektrično profiliranje i sondiranje, a manje radiometrija) koje nijesu pokazale zadovoljavajuće rezultate.

Započeti višegodišnji projekti 80-tih godina prošlog vijeka nastavljeni su i tokom 90-tih. Među njima je i projekat Metalogenetsko-prognozna karta boksitnog rejona između Morače i Nikšićkog polja (1989-2009), 1:50 000, koji je realizovala JU Zavod za geološka istraživanja –Podgorica. Rezultati ovog projekta u značajnoj mjeri koristili su se za izradu Koncesionog akta. Inače, rezultati ovog projekta predstavljaju naučno-stručni doprinos istraživanjima i proučavanjima karstnih boksita ne samo u Dinaridima.

2.8.1 Rezerve i kvalitet crvenih boksita i perspektivnost "Bloka br. 4"

Zbog različitog stepena istraženosti nije moguće na jedinstven način tretirati potencijalnost istražno-eksploatacionog prostora bloka br. 4. Naime, u dijelu ovog bloka postoje ranijim istraživanjima dokazana manja ležišta ili boksitna tijela sa utvrđenim rezervama i kvalitetom boksita (a); jedan manji dio ovog bloka istraživan je kroz osnovna geološka istraživanja sa strukturnim bušenjem gdje su u pojedinim buštinama dokazani boksi (b) i najveći dio perspektivne površine obog bloka nije istraživan strukturnim bušenjem, te se ovaj teren može tretirati kao neistraživani teren (c).

a) Tereni sa dokazanim ležištima crvenih boksita

Blok br. 4., kao što je već istaknuto, obuhvata prostore ležišta crvenih boksita: "Kutsko brdo", "Podplaninik I" i "Podplaninik II".

Ležište "Kutsko brdo" je jedno od najkarakterističnijih karstnih ležišta crvenih boksita u rejonu Nikšićke Župe, u kome su pojedina boksitna tijela bila sasvim otkrivena (bez povlate), zbog čega je njegova eksploatacija počela odmah nakon Drugog svjetskog rata, 1951. godine, i trajala je do 1979. godine. Maksimalna proizvodnja boksita iz ovog ležišta iznosila je 197.500 t rude u 1967. godini. Iz Kutskog brda otkopano je 1.869.532 tone boksita (Gomilanović i sar., 1999).

Ležište Kutsko brdo obuhvatalo je prostor od oko 300.000 m², na kome je utvrđeno sedam rudnih tijela boksita. Procjenjuje se da su ukupne rezerve boksita Kutskog brda iznosile oko 3 miliona tona kvalitetnog boksita, sa srednjim sadržajem SiO₂ ispod 5%.

Podplaninik obuhvata teren između ležišta "Kutsko brdo" i "Đurakov do". Na ovom prostoru do 2000. godine pronađena su dva mala ležišta boksita "Podplaninik I" i "Podplaninik II". Na ležištu "Podplaninik I" se odvijala eksploatacija, dok ležište "Podplaninik II", sa geološkim rezervama od oko 200.000 tona, nije eksploatisano.

Geološke rezerve crvenih boksita na prostoru ležišta Podplaninik II

Lokacija (rudno tijelo/ležište)	K a t e g o r i j a			Srednji sadržaj (%)		
	A	B	C ₁	Al ₂ O ₃	SiO ₂	CaO
Podplaninik II	-	-	200.000	57,45	5,25	0,81
EKSPLOATACIONE REZERVE (ki 80%) ≈ 160.000 tona						

Postoje različite procjene perspektivnih rezervi boksita u neposrednoj okolini ležišta Kutsko brdo i Podplaninika. Naša je ocjena da se u neposrednoj okolini Kutskog brda, na prostoru Kutskog tmora i širem prostoru ležišta Podplaninik I i Podplaninik II, na površini od oko 3 km², pored rezervi navedenih u prethodnoj tabeli, može očekivati **pronalazak novih ležišta boksita sa rezervama od oko 4 miliona tona kvalitetnog crvenog boksita**.

b) Teren između ležišta "Zagrad" i "Kutsko brdo" – teren Zavraca

Sa jugoistočne strane ovaj boksitonošni prostor ograničen je velikim gravitacionim rasjedom Dugih dola čije je sjeverozapadno krilo spušteno za više od 300 m. Upravo, taj spušteni blok predstavlja potencijalni boksitonošni teren. Za njegovu sjevernu "granicu" označen je morenski

greben pod nazivom Bilo, koji se od Kutskog brda spušta do Zagrada. Ovako ograničen boksitonosni prostor nazvan je teren Zavraca, po imenu katuna lociranom u njegovom središnjem dijelu. Teren Zavraca je padina koja se prema zapadu spušta od 1 350 m.n.m. do 1 000 m.n.m.. Nalazi se u ataru ležišta "Zagrad". Ograničen prostor Zavraca površine je oko 1 km².

Na osnovu dosadašnjih geoloških istraživanja - rezultata strukturnog bušenja i najnovijih saznanja do kojih se došlo kroz izradu Metalogenetsko-prognozne karte boksitonosnog rejona Vojnik-Maganik, može se zaključiti da je teren Zavraca bez sumnje boksitonosan. Stepen koncentracije boksita u terenu od Liverovića na zapadu do Štitova II na istoku, u prosjeku iznosi oko 3,5 miliona tona boksita/km². Osim toga, teren Zavraca se nalazi između "Zagrada" i "Kutskog brda" – dva velika ležišta sa vrlo kvalitetnim boksitima.

Na osnovu navedenog, **sa velikom vjerovatnoćom može se očekivati pronalazak ležišta, odnosno više boksitnih tijela, sa ukupnim rezervama od oko 3 miliona tona.**

c) Neistraženi teren "Bloka br. 4"

Sjeverni dio "Bloka br. 4" (sjeverno od ležišta "Kutsko brdo" i "Podplaninik II", kao i sjeverno od terena Zavraca), obuhvata prostor Raspuća, Stojage, Pandurice i Planinika površine oko 5 km², pripada neistraženom dijelu "Bloka br. 4". Ovdje se pod pojmom neistraženosti podrazumijeva nedostatak istražnih bušenja sa kojim se, za sada, može dokazati boksitonosnost određenog terena. Sa druge strane, za ovaj teren su urađene kvalitetne geološke i metalogenetsko-prognozne podloge, koje, svakako, daju informacije o geološkoj i geotektonskoj evoluciji ovog prostora. Geološki sastav ovog terena čine isključivo povlatni sedimenti jurskih boksita, predstavljeni najvećim dijelom karbonatima starije donje krede, a samo u manjem dijelu – i najmladjim titonskim krečnjacima. Tektonska struktura ovog terena dosta složena, a naročito u dijelu prostora sjeverozapadno od regionalnog rasjeda Dugi doli.

Imajući u vidu debljinu litostratigrafskih jedinica i njihov prostorni položaj, proizilazi da se u najvećem dijelu ovog terena paleorelief sa mogućim ležištima boksita nalazi na dubinama većim od 300 m.

Sjeverni neistraženi dio "Bloka br. 4", u suštini predstavlja direktni nastavak terena sa ležištima "Zagrad", "Kutsko brdo" i "Podplaninik II" i u prostornom i u geološkom pogledu. Prema tome, logično je pretpostavljati da je i ovaj dio terena boksitonosan. Na osnovu svih raspoloživih podataka, **možemo procijeniti da se na ovom prostoru može očekivati pronalazak oko 2 miliona tona boksita.**

* * *

Na osnovu naprijed navedenog, stanje dokazanih i procijenjenih perspektivnih geoloških rezervi crvenih boksita na prostoru "Bloka br. 4" je sljedeće:

Utvrđene rezerve C₁ kategorije u ležištu "Podplaninik II" ..... 200.000 t.

Perspektivne (procijenjene rezerve):

- u okolini ležišta "Kutsko brdo" i "Podplaninika" ..... 4.000.000 t
  - u terenu "Zavraca" ..... 3.000.000 t
  - u neistraživanom dijelu "Bloka br.4" ..... 2.000.000 t
-

UKUPNO: 9.000.000 t

3 Rok trajanja koncesije

Rok trajanja eksploatacije mineralne sirovine (vijek eksploatacije) zavisi od utvrđenih rezervi istih, godišnjeg kapaciteta eksploatacije. U skladu sa članom 8 Zakona o koncesijama, rok na koji se daje koncesija određuje se u zavisnosti od javnog interesa, predmeta koncesije, vremena potrebnog za povrat investicije i ostvarivanja primjerene dobiti po osnovu koncesione djelatnosti. Rok ne može biti duži od 30 godina kada odluku o davanju koncesije donosi Vlada. Rok trajanja koncesije može se produžiti nakon isteka prвobitno ugovorenog roka i to najduže za polovinu roka koji je propisan ugovorom o koncesiji.

Ovim Koncesionim aktom daje se rok koncesije za geološka istraživanja perspektivnih boksitonosnih terena i eksploataciju rude crvenog boksita na prostoru „Bloka br. 4“.

Koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju rude crvenog boksita na prostoru "Bloka br. 4" može se dati na maksimalni period od 30 godina.

3.1 Dinamika realizacije koncesionih aktivnosti

Planiranje i projektovanje osnovnih i detaljnih geoloških istraživanja predmetnog boksitonosnog prostora uz primjenu metode istražnog bušenja, neophodno je uraditi u skladu sa principima postupnosti, potpunosti i ekonomičnosti kroz sljedeće periode:

A. PRVI PERIOD

Prvi period koncesije obuhvata izradu Projekta osnovnih geoloških istraživanja "Bloka br. 4" i izvođenje projektovanih istražnih radova na prostoru Podplaninika u široj okolini ležišta "Podplaninik II". U zavisnosti od rezultata istraživanja, dokazanih rezervi boksita i njihovog kvaliteta, koncesione aktivnosti bi dalje išle u pravcu rudarskog projektovanja, dobijanja zakonima definisanih dozvola i odobrenja i eksploatacije novoprонаđenih ležišta boksita.

1. Koncesionar je dužan da u **prvoj polovini prve godine** trajanja Ugovora o koncesiji uradi Projekat osnovnih geoloških istraživanja "Bloka br. 4". Projektom je neophodno obuhvatiti cijelokupan prostor "Bloka br. 4". Koncepcjski i metodski projektovati istraživanja u više faza, uz poštovanje principa postupnosti, potpunosti i ekonomičnosti.
2. Tokom **druge polovine prve godine** trajanja Ugovora o koncesiji koncesionar je dužan da izvede projektovana osnovna geološka istraživanja na prostoru Podplaninika u okviru Projekta osnovnih geoloških istraživanja cijelokupnog prostora "Bloka br. 4". Cilj ove faze istraživanja je otkrivanje novih ležišta crvenih boksita na širem prostoru Podplaninika.

Koncesionar je dužan da u ovoj fazi uradi i Projekat detaljnih geoloških istraživanja ležišta „Podplaninik II“.

3. U toku **druge godine** trajanja Ugovora o koncesiji, koncesionar se obavezuje da, u slučaju otkrivanja novih ležišta boksita na širem prostoru Podplaninika, uradi Projekat detaljnih geoloških istraživanja i izvrši detaljna geološka istraživanja novih ležišta boksita.

U ovoj fazi Koncesionar je u obavezi da izvede detaljna geološka istraživanja na ležištu "Podplaninik II".

4. U toku **treće godine** trajanja Ugovora o koncesiji, obaveza koncesionara je da uradi elaborate o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi novootkrivenih ležišta, odnosno rudnih tijela boksita na širem prostoru Podplaninika, da uradi Elaborat o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi rude crvenog boksita na ležištu „Podplaninik II“, da izradi rudarsku i drugu tehničku dokumentaciju i pribavi odobrenja za eksploataciju mineralne sirovine, odobrenja za izvođenje radova po glavnim rudarskim projektima eksploatacije i odobrenja za upotrebu rudarskih objekata, i, na kraju, otpočne sa eksploatacijom boksita na, eventualno, utvrđenim novim ležištima i na ležištu „Podplaninik II“.

B. DRUGI PERIOD

Drugi period koncesije obuhvata izvođenje projektovanih istražnih radova na širem prostoru lokaliteta "Kutsko brdo" i na prostoru Kutskog tmora. U zavisnosti od rezultata istraživanja, dokazanih rezervi boksita i njihovog kvaliteta, koncesione aktivnosti bi dalje obuhvatale rudarsko projektovanje, dobijanje dozvola i odobrenja i eksploataciju novopronađenih ležišta boksita.

5. Tokom **četvrte i pete godine** trajanja Ugovora o koncesiji koncesionar je dužan da izvede projektovana osnovna geološka istraživanja na širem prostoru lokaliteta "Kutsko brdo" i na prostoru Kutskog tmora. Cilj ove faze istraživanja je otkrivanje novih ležišta crvenih boksita na širem prostoru lokaliteta "Kutsko brdo" i na prostoru Kutskog tmora.

6. Tokom **šeste i sedme godine** trajanja Ugovora o koncesiji, koncesionar se obavezuje da, u slučaju otkrivanja novih ležišta boksita na širem prostoru lokaliteta "Kutsko brdo" i na prostoru Kutskog tmora, uradi Aneks Projekta, i izvrši detaljna geološka istraživanja novih ležišta boksita.

7. U toku **osme godine** trajanja Ugovora o koncesiji, obaveza koncesionara je da uradi Elaborate o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi novootkrivenih ležišta odnosno rudnih tijela boksita koja se utvrde na širem prostoru lokaliteta "Kutsko brdo" i na prostoru Kutskog tmora, da izradi rudarsku i drugu tehničku dokumentaciju i pribavi odobrenja za eksploataciju mineralne sirovine, odobrenja za izvođenje radova po glavnim rudarskim projektima eksploatacije i odobrenja za upotrebu rudarskih objekata, i otpočne sa eksploatacijom boksita.

C. TREĆI PERIOD

Treći period koncesije obuhvata izvođenje projektovanih istražnih radova na širem prostoru "Zavraca". U zavisnosti od rezultata istraživanja, dokazanih rezervi boksita i njihovog kvaliteta, koncesione aktivnosti bi dalje išle u pravcu ocjene opravdanosti eksploatacije, rudarskog projektovanja i eksploatacije novoprionađenih ležišta boksita.

8. Tokom **devete, desete i jedanaeste godine** trajanja Ugovora o koncesiji koncesionar je dužan da izvede projektovana osnovna geološka istraživanja na širem prostoru "Zavraca", sa ciljem otkrivanja novih ležišta crvenih boksita.

9. U toku **dvanaeste i trinaeste godine** trajanja Ugovora o koncesiji, koncesionar se obavezuje da, u slučaju otkrivanja novih ležišta boksita na širem prostoru "Zavraca", uradi Aneks Projekta, i izvrši detaljna geološka istraživanja novih ležišta boksita.

10. U toku **četrnaeste godine** trajanja Ugovora o koncesiji, obaveza koncesionara je da uradi Elaborate o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi mineralne sirovine za ležišta koja se eventualno utvrde na prostoru "Zavraca", da izradi rudarsku i drugu tehničku dokumentaciju i pribavi odobrenja za eksploataciju mineralne sirovine, odobrenja za izvođenje radova po glavnim rudarskim projektima eksploatacije i odobrenja za upotrebu rudarskih objekata, i otpočne sa eksploatacijom boksita.

D. ČETVRTI PERIOD

Četvrti period koncesije obuhvata izvođenje osnovnih geoloških istraživanja sjevernog dijela „Bloka br. 4“.

11. Tokom **petnaeste godine** trajanja Ugovora o koncesiji, dužnost koncesionara je da izvede geološka istraživanja u sjevernom dijelu "Bloka br. 4" na prostoru Raspuća, Stojage, Pandurice i Planinika. Ova istraživanja imaju karakter osnovnih istraživanja. Cilj ove faze istraživanja je utvrđivanje prostornog položaja boksonosnog paleoreljefa, gdje je pretpostavljena debljina povlatnih sedimenata najveća, kao i eventualno otkrivanje novih ležišta crvenih boksita.

12. U šesnaestoj godini trajanja ovog Ugovora, Koncesionar je dužan da uradi Izvještaj o izvršenim osnovnim geološkim istraživanjima sa predlogom daljih aktivnosti u sjevernom dijelu "Bloka br. 4", na prostoru Raspuća, Stojage, Pandurice i Planinika.

* * *

Prema naučno-stručnim kriterijumima, „Blok br. 4“ je najperspektivniji prostor za otkrivanje novih ležišta kvalitetnih crvenih boksita u području Nikšićke Župe i vrlo je vjerovatan pronalazak prognoziranih ležišta sa rezervama od oko 9 miliona tona.

U slučaju dokazivanja prognoznih rezervi na ovom nivou, imajući u vidu kapacitete eksploatacije i mogućnosti plasmana boksita, može se pretpostaviti da se na prostoru „Blok br. 4“ može organizovati eksploatacija boksita u trajanju od 20 do 30 godina.

Ukupan koncesioni period, koji obuhvata sve gore navedene periode i faze istraživanja, kao i eksploataciju mineralnih sirovina, ne može da prelazi zakonom definisan rok trajanja koncesije od 30 godina.

Periodi i faze procesa geoloških istraživanja „Bloka br. 4“ mogu biti kraći, odnosno dinamika izvođenja geoloških istraživanja i priprememnih radova za eksploataciju pojedinih ležišta se mogu ubrzati.

Rokovi izrade geološke, rudarske i zakonom propisane ostale tehničke dokumentacije i pripremnih radova ne mogu biti duži od rokova definisanih ovim Koncesionim aktom.

Napomena: Budući Koncesionar je dužan da se pridržava zakonskih propisa koji tretiraju zaštitu prostora na kojima se nalaze kulturno-istorijski spomenici, prirodni spomenici i arheološka nalazišta. Na osnovu akta Uprave za zaštitu kulturnih dobara, br. 03-479/2016-2, od 27.10.2016. godine, na eksploatacionom prostoru „Blok br. 4“, kao i na udaljenosti od 500 m od granice istog, ne postoje evidentirana pojedinačna kulturna dobra.

4 Osnovni parametri za ocjenu ekonomske opravdanosti investicije

Činjenice koje su relevantne za ocjenu ekonomske opravdanosti investicije su da investitor ima stabilnu tržišnu poziciju kada je u pitanju postojeća djelatnost eksploatacije mineralne sirovine a koja mu omogućava da projektuje razvoj proizvodnih kapaciteta i širenje tržišnog potencijala sa ostvarivanjem sopstvene akumulacije i uz korišćenje povoljnih kreditnih sredstava, kao i da ima potencijala za poziciju na tržištu mineralnih sirovina u zemlji i inostranstvu.

Korišćenje mineralnih sirovina ima višestruki značaj za privredu lokalne samouprave kao i države, koja se ogleda u otvaranju novih radnih mjesta i smanjenje nezaposlenosti, većem izvozu, prihodu budžeta po osnovu poreza i koncesionih naknada.

U ovom poglavlju dati su osnovni parametri koji treba da posluže ponuđačima, odnosno potencijalnim investitorima pri obradi proizvodnog i ekonomskog aspekta ponude i tehnos-ekonomske ocjene opravdanosti investicije.

4.1 Ocjena mogućnosti korišćenja mineralne sirovine

U poglavlju 2.8.1 dati su podaci o dokazanim i perspektivnim rezervama crvenih boksita na prostoru „Bloka br. 4“. Crveni boksit, shodno svojim kvalitativnim svojstvima, prvenstveno, predstavlja metaluršku sirovину за proizvodnju glinice, odnosno aluminijuma. Pored navedenog, postoji niz drugih mogućnosti primjene boksite, i to: u hemijskoj industriji, u proizvodnji visokoaluminatnog cementa i portland cementa, u vatrostalnoj industriji, za proizvodnju abraziva, u industriji čelika, za podvodno zavarivanje, u naftnoj industriji i dr. Posebno su interesantne na prospeksijskom nivou utvrđene povišene koncentracije pojedinih mikroelemenata i elemenata rijetkih zemalja u crvenim jurskim boksitima, čijem je ispitivanju u boksitima „Bloka br. 4“ potrebno posvetiti posebnu pažnju.

4.2 Proizvodni kapacitet i vijek eksploatacije

U ovom Koncesionom aktu ne mogu se dati sigurni prognozni podaci i pokazatelji o kapacitetu i vijeku eksploatacije boksite iz ležišta i sa perspektivnog prostora „Bloka br. 4“, prvenstveno iz razloga nepoznavanja namjera budućeg Koncesionara i rezultata detaljnih geoloških istraživanja koja slijede.

Sasvim je drugačiji aspekt o pretpostavljenoj eksploataciji ležišta boksite čiji se pronalazak tek očekuje. Naime, nesumnjiva je perspektivnost prostora „Bloka br. 4“ i izvjestan je pronalazak ležišta sa ekonomičnom eksploatacijom boksite na prostoru „Bloka br. 4“. Ukoliko bi godišnja dinamika istraživanja bila 3.000 do 4.000 m dužnih bušenja, pretpostavlja se da bi se, u prva dva

perioda istraživanja, na prostoru Planinika i u neposrednoj okolini Kutskog brda moglo pronaći oko 4 miliona tona rude. Nakon četiri do pet godina može se, takođe, pripremiti jedno novootkriveno ležište za eksploataciju. Znači, nakon oko tri godine istraživanja i pripreme, može se računati na proizvodnju iz novih kopova, odnosno rudnika.

U slučaju pronalaska prognoziranih ležišta sa rezervama od oko 9 miliona tona boksita može se pretpostaviti da se na prostoru „Bloka br. 4“, u zavisnosti od kapaciteta i zahtjeva tržišta, može organizovati eksploatacija boksita u trajanju od 20 do 30 godina.

4.3 Opis tehničko-tehnološkog procesa eksploatacije

Eksplatacija boksita na istražno-eksploatacionom „Blok br. 4“ vjerovatno će se vršiti na prostoru bivšeg rudnika (ležišta) "Kutsko brdo", na lokaciji ranije istraženog ležišta boksita "Podplaninik II" i na jednoj ili više lokacija u kojima bude pronađeno ležište boksita sa ekonomskim rezervama rude.

Za eksplataciju boksita primjenjuju se dva načina: površinsko i podzemno otkopavanje. Prva metoda se mnogo češće primjenjuje za otkopavanje velikih ležišta, zavisno od debljine otkrivke (jalovine), jer omogućava ekonomičniju eksplataciju i povoljnije uslove rada, organizaciju i uslove proizvodnje.

Podzemna eksplatacija boksita imaće svoju primjenu samo ukoliko bude komercijalno-tržišno konkurentna i prihvatljiva svojom proizvodnom cijenom i kvalitetom. Tehnologija podzemne eksplatacije u proteklom periodu stalno je bila predmet izučavanja i usavršavanja saglasno rudarsko-geološkim uslovima ležišta, ali i usvajanja i prozvodnje opreme za dobijanje, transport i ostale tehnološke postupke pri podzemnom otkopavanju boksita.

4.4 Radna snaga

Realno čekivani pronalazak novih ležišta boksita i mogućnost primjene površinskog ili podzemnog načina otkopavanja usloviće neophodan broj zaposlenih, što će u prvom redu zavisiti od primjenjenih metoda i tehnologije eksplatacije, projektovanih kapaciteta i drugih parametara.

Napomena: Zaposleni treba da ispunjavaju uslove propisane čl. 93 Zakona o rudarstvu („Sl. list CG“, br. 65/08, 74/10 i 40/11).

4.5. Investiciona ulaganja

Struktura investicionih ulaganja zavisiće od projektovanih geoloških istraživanja i njihovih rezultata i odabira metode eksplatacije.

4.5.1 Investiciona ulaganja u geološka istraživanja

Polazeći od toga da je nepoznat obim sredstava koji će budući Koncesionar uložiti i kakva će biti dinamika istraživanja, pretpostavka je data na osnovu iskustvenih parametara i pokazatelja. Naime, za dokazivanje rezervi oko 50.000.000 tona boksita u sjevernom dijelu regiona Nikšićke Župe izbušeno je oko 350.000 m dužnih bušotina, što iznosi prosječno 7,0 mm po toni boksita. To znači da je za pronalazak i dokazivanje rezervi od jednog miliona tona potrebno, u prosjeku, izbušiti oko 7.000 m dužnih bušotina, ili 35 bušotina dužine po 200 m.

Ako je prosječna cijena bušenja trenutno, sa svim pratećim aktivnostima i analizama (lociranje bušotina, kartiranje, oprobovanje, hemijske analize, izvještaji), 300 €/m^3 , potrebna sredstva za dokazivanje 1.000.000 tona rezervi iznose 2.100.000 €.

Prema tome, sa jediničnom prosječnom efektivnošću istraživanja od 7 mm/ t (koji odgovara jediničnim troškovima istraživanja od 2,1 €/t) za dokazivanje 9.000.000 tona prognoznih ili pretpostavljenih rezervi boksita na prostoru „Bloka br. 4“, potrebno je uložiti oko 18,9 miliona €.

4.5.2 Investiciona ulaganja u eksploataciju boksita, cijena koštanja i ukupan prihod.

Za obavljanje tehnološkog procesa eksploatacije neophodna su investiciona ulaganja za: izradu prostorija otvaranja, izgradnju infrastrukturnih objekata, izradu projektne dokumentacije. Investiciona ulaganja u eksploataciju mineralne sirovine zavisiće od odabira metode buduće eksploatacije.

4.6 Sredstva za sanaciju i rekultivaciju

Sanacija i rekultivacija se definiše projektnim rješenjima i shodno tome izvršiće se i procjena sredstava za sanaciju i rekultivaciju, u skladu sa zakonom.

5 Mjere za zaštitu životne sredine

Detaljna geološka istraživanja u manjoj mjeri mogu imati uticaj na životnu sredinu, dok je eksploatacija proces koji se, sa aspekta ekologije, smatra rizičnim.

Izbor metode eksploatacije boksita zavisi od dubine zalijeganja i prostornog položaja ležišta, zatim od fizičko-mehaničkih karakteristika boksita i okolnih stijena, od oblika rudnih tijela, njihove debljine i ugla zalijeganja. Na izbor metode eksploatacije utiče i karakter kontakta boksita sa krovinskim i podinskim stijenama.

Obje metode otkopavanja u manjem ili većem stepenu utiču na oštećenje prirodne sredine i pejzaža. Kod površinskog otkopavanja su naročito ispoljeni zahvati u promjeni morfologije reljefa u domenu kopa, na prostoru gdje se odlaže jalovina, kao i na prostoru kompletne infrastrukture u neposrednoj okolini kopa. Eksploataciju i transport boksita i jalovine sa kopa obično prati emisija prašine, koja se ne može u potpunosti spriječiti ni stalnim prskanjem sa vodom. Buka od velikih transportnih mašina dampera i kamiona, od rada lafetnih bušilica i povremenog miniranja jalovine i boksita – predstavljaju sastavni dio procesa eksploatacije.

Kod jamskog otkopavanja boksita, nema bitnijih oštećenja morfologije reljefa niti promjene pejzaža iznad ležišta, izuzev u domenu ulaznog jamskog rada (potkopa ili rudarskog okna), i na prostoru gdje se odlaže jalovina. Buka, karbonatna i boksitna prašina na površini su manje ispoljene, jer se glavne rudarske aktivnosti odvijaju duboko ispod površine terena.

U zakonskim propisima koji regulušu zaštitu životne sredine naglašeni su osnovni principi njene zaštite, i to: prirodnih vrijednosti zemljišta, vode i vazduha, kao i biodiverziteta (biljni i životinjski svijet).

Shodno naprijed navedenom, Koncesinar je dužan da na istražno-eksploatacionom prostoru „Bloka br. 4“, pri planiranju i sprovođenju investicionog zahvata, sprovode postupak prethodne procjene uticaja na životnu sredinu, u skladu sa zakonom.

Rudarska aktivnost neminovno dovodi do nepovoljnih, odnosno, negativnih uticaja na životnu sredinu. U prvom redu, nepovoljni uticaji eksploatacije i obrade predmetne mineralne sirovine se odnose na značajniju promjenu reljefa, odnosno, značajniji uticaj na pejzaž, povećanu buku i neznatno zagađenje vazduha izdavnim gasovima i kamenom prašinom.

Shodno ovome, ekološko-tehnički uslovi treba da obezbijede zaštitu od uticaja buke, vibracija, prašine i dugih štetnih uticaja po okolinu. Ove zahtjeve Koncesionar treba imati u vidu prilikom izbora opreme i mehanizacije, odnosno, da se od proizvođača istih posjeduje garancija za ispunjavanje zakonom propisanih standarda.

Nadležni državni organ procjenjuje potrebu izrade Elaborata o procjeni uticaja zahvata na životnu sredinu, koji se radi u skladu sa Zakonom o procjeni uticaja zahvata na životnu sredinu („Sl. list RCG“, br. 80/05 i „Sl. list CG“, br. 40/10, 73/10, 40/11 i 27/13).

S obzirom na značaj očuvanja životne sredine, Koncesionar je dužan da se pridržava svih mjera zaštite u skladu sa zakonskim propisima.

Zakonska regulativa koja uređuje ovu djelatnost je sljedeća:

- Zakon o procjeni uticaja zahvata na životnu sredinu („Sl. list RCG“, br. 80/05 i „Sl. list CG“, br. 40/10, 73/10, 40/11 i 27/13);
- Zakon o zaštiti prirode („Sl. list CG“, br. 51/08, 21/09, 40/11 i 62/13);
- Uredba o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG“, br. 20/07 i „Sl. list CG“, br. 47/13);
- Uredba o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađenja životne sredine („Sl. list RCG“, br. 26/97, 09/00 i 52/00 i „Sl. list CG“, br. 33/08, 05/09, 64/09, 40/11 i 49/11);
- Pravilnik o sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG“, br. 14/07);
- Pravilnik o sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za određivanje obima i sadržaja Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG“, br. 14/07); i
- Pravilnik o sadržini Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG“, br. 14/07).

6 Rekultivacija istražno-eksploatacionog prostora „Bloka br.4“

Novi zakonski uslovi za eksploataciju zahtijevaju da se izvrši rekultivacija prostora koji će biti degradiran obavljanjem koncesione djelatnosti, a sve to u cilju poboljšanja ekoloških uslova na samom lokalitetu i neposrednoj okolini.

Ako bi se degradirane površine ostavile, nakon izvođenja radova na eksploataciji, u istom stanju, mogu se očekivati neki od sljedećih negativnih uticaja:

- produžavanje nepovoljnog uticaja pejzažnog izgleda terena,
- pogoršavanje stanja degradiranih površina zbog pojave erozije, klizišta i sl.,
- produžavanje negativnih uticaja na vazduh i okolno zemljište (podizanje prašine izazvane vjetrom, odnošenje materijala površinskim – atmosferskim vodama).

Osnovni cilj rekultivacije je da se prostoru, na kojem će biti vršena eksploatacija, da prirodna vrijednost slična ili bolja od prvobitne, što je, prema procijenjenim sadašnjim uslovima na ovom lokalitetu, sasvim moguće.

Crna Gora ima zakonske propise usaglašene sa standardima Evropske unije koji tretiraju rudarsku djelatnost, a u sklopu toga i obaveze Koncesionara za pridržavanje mera zaštite životne i radne sredine i rekultivacije degradiranog prostora (Zakon o koncesijama, Zakon o rудarstvu i propisi iz oblasti zaštite životne sredine).

Zbog velike važnosti ove faze rada, zakonskim propisima utvrđena je obaveza izrade projektnih rješenja rekultivacije, izradom Glavnog rudarskog projekta (Pravilnik o sadržaji rudarskih projekata) ili izradom posebnog tehničkog projekta rekultivacije, koji je sastavni dio Glavnog rudarskog projekta.

Projektima se daju rješenja rudarsko-tehničke i biološke rekultivacije površina degradiranih izvođenjem rudarskih radova, uz uvažavanje uslova koji su utvrđeni Elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu, vodnih uslova i sl.

Projekat se mora realizovati u fazama, odnosno radovi na rekultivaciji izvoditi sukcesivno, paralelno sa razvojem kopa. To znači da je sa radovima na rekultivaciji potrebno početi odmah po završetku svake etaže.

6.1 Zaključak

U skladu sa članom 71 Zakona o rудarstvu koncesionar je dužan da u toku i po završetku radova na eksploataciji predmetne mineralne sirovine, a najkasnije u roku od jedne godine od dana završetka radova, privede zemljište na eksploatacionom polju namjeni prema Projektu rekultivacije zemljišta, odnosno, da preduzme mjeru zaštite životne sredine sadržane u Elaboratu o procjeni uticaja na životnu sredinu na koji je od strane organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine data saglasnost i mjeru zaštite voda u skladu sa zakonom.

O naprijed navedenim mjerama izvještavaju se nadležno ministarstvo za rудarstvo i ministarstva nadležna za poslove poljoprivrede, vodoprivrede, zaštite životne sredine i nadležni organ lokalne uprave.

Za sanaciju i rekultivaciju, saglasno odredbi člana 73 Zakona o rудarstvu, Koncesionar je dužan da od svake jedinice proizvoda mineralne sirovine mjesečno izdvaja sredstva za djelimičnu ili potpunu sanaciju zemljišta, a prema odobrenim projektima sanacije i rekultivacije.

Visina sredstava za sanaciju i rekultivaciju prostora na kojem se izvode rудarski radovi, način obračunavanja, plaćanja i korišćenja sredstava bliže je uređen Uredbom o visini sredstava za sanaciju i rekultivaciju prostora na kojem se izvodi rудarski radovi, načinu obračunavanja, plaćanja i korišćenja tih sredstava ("Sl. list CG", br. 51/11).

7 Unaprjeđenje energetske efikasnosti

Radi efikasnog korišćenja energije, u skladu sa odredbama Zakona o efikasnom korišćenju energije

("Sl.list". CG br 57/2014 i br. 3/2015). Koncesionar je dužan da preduzima mjeru za poboljšanje energetske efikasnosti.

Koncesionar je dužan da kroz izradu tehničke i projektne dokumentacije predviđa sprovođenje mera za poboljšanje energetske efikasnosti, odnosno, ostvarivanje uštete energije i njeno

racionalno korišćenje primjenom provjerenih savremenih tehnologija, čije je korišćenje ekonomski opravdano.

Sprovodenje mjera energetske efikasnosti utiče na kvalitet radne i životne sredine.

8 Uslovi koje je dužan da ispunjava Koncesionar u pogledu tehničke opremljenosti, finansijske sposobnosti i ostale reference i dokaze o ispunjavanju tih uslova

Obaveze koncesionara u pogledu ispunjavanja uslova definisanih u ovom poglavlju su sljedeće:

- da, u skladu sa članom 51 stav 2 Zakona o koncesijama, u roku od 60 dana od dana zaključenja Ugovora o koncesiji, osnuje i registruje privredno društvo ili drugo pravno lice sa sjedištem u Crnoj Gori, koje će obavljati koncesionu djelatnost ili da proširi registraciju za vršenje koncesione djelatnosti;
- da obezbijedi svu potrebnu geološku i rudarsku dokumentaciju, odobrenja i saglasnosti potrebnih za zakonito izvođenje radova;
- da obezbijedi opremu i mehanizaciju saglasno verifikovanoj rudarskoj i tehničkoj dokumentaciji - oprema i mehanizacija treba da ispunjava uslove propisane pravilnicima o tehničkim normativima za izvođenje planirane vrste radova na predmetnom lokalitetu;
- da obezbijedi radnu snagu saglasno ovom Koncesionom aktu i rudarskoj i tehničkoj dokumentaciji - zaposleni moraju da ispunjavaju uslove (u pogledu stepena stručne spreme, radnog iskustva, obučenosti i ovlašćenja za vršenje tih poslova) u skladu sa Zakonom o rudarstvu;
- da izvršava finansijski dio u pogledu obaveza utvrđenih Ugovorom o koncesiji, u smislu plaćanja koncesione naknade, dostavljanja obnovljive godišnje bankarske garancije, izdvajanja sredstava za rekultivaciju. Koncesionar mora da ostvaruje takve poslovne rezultate koji će mu omogućiti redovno poslovanje (redovno izmirivanje poreskih i drugih obaveza), a time i ispunjavanje ugovornih obaveza.

9 Minimalni – početni iznos koncesione naknade

S obzirom da su dokazane samo rezerve C₁ kategorije u ležištu „Podplaninik II“ koje je potrebno doistražiti i time dokazati najmanje rezerve B kategorije i njihov kvalitet na osnovu kojih se izrađuje Rudarski projekat eksploatacije, ne može se u ovom trenutku dati minimalni-početni iznos koncesione naknade. Nakon izvedenih geoloških istraživanja u prvom periodu realizacije koncesije, Aneksom Ugovora utvrđiće se pripadnost grupi ležišta, minimalna godišnja proizvodnja Mineralne sirovine i minimalni-početni iznos koncesione naknade, u skladu sa tada važećim propisom koji uređuje kriterijume i način obračuna iznosa minimalne koncesione naknade za ustupanje prava na istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina.

10 Kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude

Kriterijumi na osnovu kojih se vrši vrednovanje ponuda su sljedeći:

R.B.	K R I T E R I J U M I	Broj bodova
1	Obim i trajanje perioda geoloških istraživanja	30
2	Reference ponuđača	40

3	Finansijski aspekt-prosječni bruto prihod u posljednje tri godine	10
4	Finansijski aspekt-prosječni profit u posljednje tri godine	10
5	Kvalitet poslovnog plana i efekti na zapošljavanje i ekonomski razvoj	10

Napomena: Broj bodova iz svakog kriterijuma se zaokružuje na prvu decimalu. Ukupan broj bodova iznosi 100.

10.1 Obim i trajanje perioda geoloških istraživanja

Najveći broj bodova po ovom kriterijumu daće se ponuđaču koji ponudi najveći obim geoloških istraživanja i najkraći period izvođenja istih u odnosu na obim i periode izvođenja geoloških istraživanja koji su dati u poglavlju 3 Koncesionog akta.

10.2 Reference ponuđača

Ponuđač je dužan da dokaže postojanje iskustva u eksploraciji čvrstih mineralnih sirovina, poštovanje izvršavanja koncesionih ugovornih obaveza, stepen realizacije koncesije, plasmana proizvoda na tržište, kao i da u skladu sa parametrima iz Koncesionog akta dokaže svoju tehničku i tehnološku opremljenost za vršenje koncesione djelatnosti eksploracije mineralne sirovine. Najveći broj bodova po ovom kriterijumu će se dati ponuđaču koji najbolje dokumentuje i dokaže prethodno opisane uslove.

10.3 Finansijski aspekt – Prosječni bruto prihod ponuđača u posljednje tri godine

Ovaj kriterijum se izračunava na sljedeći način:

Kriterijum: PBP / MBP x 10,

gdje:

PBP – označava prosječni bruto prihod ponuđača za posljednje tri godine

MBP – označava maksimalni prosječni bruto prihod za posljednje tri godine ponuđen na tenderu od ponuda koje se upoređuju

10 – označava broj bodova po ovom kriterijumu

10.4 Finansijski aspekt – Prosječni profit ponuđača u posljednje tri godine

Ovaj kriterijum se izračunava na sljedeći način:

Kriterijum: PP / MPP x 10,

gdje:

PP – označava prosječni profit ponuđača za posljednje tri godine

MPP – označava maksimalni prosječni profit za posljednje tri godine ponuđen na tenderu od ponuda koje se upoređuju

10 – označava broj bodova po ovom kriterijumu

10.5 Kvalitet poslovnog plana i efekti na zapošljavanje i ekonomski razvoj

Ponuđač je dužan da u skladu sa parametrima iz Koncesionog akta dokaže i opiše poslovni plan za realizaciju koncesije i efekte realizacije koncesije na zapošljavanje i ekonomski razvoj.

Ponuđač je, između ostalog, dužan opisati planirana investiciona ulaganja za realizaciju koncesije (ulaganja u geološka istraživanja, u nabavku opreme i mehanizacije, u izgradnju infrastrukturnih

objekata i u izradu projektne i ostale tehničke dokumentacije, itd..), zapošljavanje radnje snage, plasman proizvoda na tržište, itd..

Najveći broj bodova po ovom kriterijumu će se dati ponuđaču koji najbolje dokumentuje i dokaže prethodno opisane uslove.

11 Spisak potrebne tehničke dokumentacije sa uslovima za njenu izradu, odobrenja, saglasnosti i mišljenja za obavljanje koncesione djelatnosti

11.1 Geološka istraživanja

U skladu sa odredbama Zakona o geološkim istraživanjima ("Sl. list RCG", br. 28/93, 27/94, 42/94 i 26/07 i „Sl. list CG“, br. 28/11) za izvođenje osnovnih i detaljnih geoloških istraživanja potrebna je izrada **Projekta geoloških istraživanja**, čiju reviziju vrši investitor, u skladu sa zakonom.

Izvođenje istražnih radova prema revidovanom Projektu geoloških istraživanja **odobrava** nadležno ministarstvo za rudarstvo i geološka istraživanja, u skladu sa odredbama Zakona o geološkim istraživanjima.

Ako se Projektom geoloških istraživanja predviđi izvođenje rudarskih istražnih radova (potkopi, uskopi, niskopi i okna), kao i probna eksploatacija mineralne sirovine, za izvođenje istih je potrebno pribaviti **mišljenje** nadležnog organa za zaštitu životne sredine.

Ukoliko bi, Projektom predviđeni istražni radovi, izazvali promjene u prostoru pribavljaju se od nadležnog organa **urbanističko-tehnički uslovi**.

Uz zahtjev za dobijanje odobrenja za izvođenje detaljnih geoloških istraživanja dostavlja se dokaz o riješenim imovinsko-pravnim odnosima. Ukoliko je zemljište na kojem se nalazi ležište mineralne sirovine u državnom vlasništvu, u skladu sa odredbama Zakona o koncesijama ("Sl. list CG", br. 08/09), nadležni organ za poslove kataстра nepokretnosti vrši zabilježbu prava korišćenja istog za period trajanja koncesije.

Tokom procesa geoloških istraživanja vrši se laboratorijsko ispitivanje uzoraka crvenih boksita, kao i povlatnih i podinskih karbonatnih stijena, u cilju određivanje fizičko-mehaničkih svojstava, mineraloško-petrografske i hemijskog sastava.

Navedena ispitivanja se vrše za potrebe izrade Elaborata o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi mineralne sirovine i za potrebe rudarskog projektovanja.

Nakon sprovedenih terenskih radova, laboratorijskih i tehnoloških ispitivanja mineralne sirovine, pristupa se izradi **Elaborata o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi mineralne sirovine, čiju ovjeru vrši ministarstvo nadležno za poslove rudarstva i geoloških istraživanja**.

Tokom koncesionog perioda budući Koncesionar je dužan da, u skladu sa odredbama Zakona o geološkim istraživanjima, dostavlja nadležnom državnom organu za rudarstvo i geološka istraživanja svake pete godine na ovjeru Elaborat o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi mineralne sirovine, sa stanjem na dan 31. decembar prethodne godine, koji se izrađuje na osnovu posebnih propisa.

11.2 Eksploatacija mineralne sirovine

11.2.1 Odobrenje za eksploataciju mineralne sirovine na eksploatacionom polju

Odobrenje za eksploataciju mineralne sirovine na eksploatacionom polju, u skladu sa članom 33 Zakona o rudarstvu, izdaje Ministarstvo ekonomije na zahtjev investitora. Uz zahtjev se dostavlja i sljedeća dokumentacija:

- ugovor o koncesiji;
- situaciona karta u razmjeri 1:10.000 (ili krupnijoj) sa ucrtanim granicama eksploatacionog polja, javnim saobraćajnicama, rudarskim radovima i drugim objektima koji se nalaze na eksploatacionom polju, opisom granica, nazivom eksploatacionog polja i naznačenjem opštine na čijoj se teritoriji nalazi;
- potvrdu o bilansnim rezervama mineralnih sirovina koja se izdaje u skladu sa važećim propisima o klasifikaciji i kategorizaciji rezervi;
- studija izvodljivosti eksploatacije ležišta mineralnih sirovina sa prikazom uslova i načina eksploatacije i pripreme mineralnih sirovina sa dinamikom izvođenja radova i podacima o metanoobilnosti, zaprašenosti i zavodnjenošći, oplemenjivanju, upotrebi i plasmanu, mjerama zaštite i sanacije životne sredine kao i podacima o tehničkoj opremljenosti i stručnim kadrovima;
- mišljenje nadležnog organa za zaštitu životne sredine na studiju izvodljivosti eksploatacije;
- akt organa nadležnog za poslove urbanizma u pogledu usaglašenosti planirane eksploatacije mineralnih sirovina sa odgovarajućim prostornim, odnosno urbanističkim planovima;
- licenca za izvođenje radova;
- drugi podaci od značaja za izdavanje odobrenja na zahtjev nadležnog organa.

11.2.2 Odobrenje za izvođenje radova po rudarskom projektu

Nakon dobijanja odobrenja za eksploataciju mineralne sirovine na eksploatacionom polju, pristupa se izradi rudarske tehničke dokumentacije –rudarskog projekta eksploatacije.

Rudarski projekt izrađuje se za izgradnju novih rudarskih objekata, sistema otvaranja i pripreme rudarskih objekata radi eksploatacije mineralne sirovine. Rudarski projekt podliježe tehničkoj kontroli (reviziji), koju vrši nadležni organ preko stručne komisije ili pravnog lica koje ima Licencu za izradu rudarskih projekata.

Odobrenje za izvođenje radova po rudarskom projektu, u skladu sa članom 53 Zakona o rudarstvu, izdaje Ministarstvo ekonomije na zahtjev investitora. Uz zahtjev se dostavlja i sljedeća dokumentacija:

- rudarski projekt sa revizionom klauzulom;
- potvrda-saglasnost organa koji je izdao uslove da je rudarski projekt urađen u skladu sa izdatim uslovima;
- urbanističko-tehnički uslovi;
- dokaz o pravu svojine ili korišćenja na zemljištu, odnosno službenosti za najmanje dvije godine eksploatacije mineralne sirovine prema dinamici utvrđenoj koncesionim pravom;
- saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine na elaborat procjene uticaja na životnu sredinu ili odluku da nije potrebno vršiti procjenu uticaja koje se izdaju u skladu sa posebnim propisom;
- vodoprivredna saglasnost na projekte kada eksploatacija mineralnih sirovina utiče na režim voda;
- saobraćajna saglasnost za pristup javnim saobraćajnicama;
- licenca za izvođenje radova;
- dokaz o plaćenoj naknadi za promjenu namjene korišćenja poljoprivrednog zemljišta.

Za izgradnju rudarskih objekata i postrojenja dostavlja se i dokumentacija u skladu sa propisima o građenju u zavisnosti od vrste objekta i utvrđenih uslova za izradu tehničke dokumentacije, a naročito sljedeće saglasnosti: elektro-energetska, zaštite na radu, sanitarna, protivpožarna, vodovodna, za priključenje na telekomunikacionu mrežu.

11.2.3 Odobrenje za upotrebu rudarskih objekata

Izgrađeni rudarski objekti ili djelovi rudarskih objekata koji se mogu samostalno koristiti, prije početka korišćenja, podliježu tehničkom pregledu, koji obuhvata pregled: rudarskih i građevinskih radova, električnih postrojenja, uređaja i instalacija i rudarske opreme i postrojenja.

Tehničkim pregledom utvrđuje se usklađenost izvedenih radova sa tehničkom dokumentacijom na osnovu koje je izdato odobrenje za izvođenje radova, tehničkim propisima čija je primjena obavezna pri izgradnji rudarskih objekata i mjerama i normativima zaštite na radu i zaštite životne sredine. Troškove tehničkog pregleda snosi investitor.

Tehnički pregled i odobrenje za upotrebu rudarskih objekata ili dijela objekta vrši nadležni organ preko stručne komisije ili pravnog lica u skladu sa propisima o izgradnji objekata.

Ako je za izdavanje odobrenja za upotrebu rudarskih objekata posebnim zakonom propisana obaveza prethodnog pribavljanja saglasnosti ili dozvole drugih organa ili organizacija, uz zahtjev za izdavanje odobrenja podnosi se i saglasnost, odnosno, dozvola.

11.3 Hronologija izrade tehničke dokumentacije i pribavljanja odobrenja i saglasnosti za izvođenje rudarskih radova

Korak 1	Izdavanje Licence za izvođenje rudarskih radova;
Korak 2	Izrada rudarskog projekta i njegova revizija od strane Ministarstva ekonomije;
Korak 3	Dobijanje odobrenja za eksploraciju mineralne sirovine na eksploracionom polju;
Korak 4	Dobijanje odobrenja za izvođenje radova po rudarskom projektu;
Korak 5	Tehnički prijem rudarskih objekata.

12 Osnovni elementi tenderske dokumentacije (javni oglas, dokumentacija vezana za ponudu)

Tendersku dokumentaciju čine sljedeća dokumenta:

- Koncessijski akt;
- Dokumentacija vezana uz ponudu;
- Javni oglas;
- Uputstvo za podnošenje ponuda i
- Nacrt ugovora o koncesiji.

12.1 Opis dokumentacije

12.1.1 Dokumentacija koja se prilaže uz ponudu

Shodno članu 23 Zakona o koncesijama nepodobni da učestvuju na javnom nadmetanju za davanje koncesije su:

- privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici nad kojima je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, osim postupka reorganizacije u skladu sa zakonom kojim je uređena insolventnost privrednih društava;
- privredna društva, druga pravna lica, preduzetnici i fizička lica koja su pravosnažnom presudom osuđena za krivično djelo izvršeno u vršenju profesionalne djelatnosti;

- privredna društva, druga pravna lica, preduzetnici i fizička lica koja imaju neizmirene poreske obaveze i obaveze po osnovu kazni izrečenih u krivičnom ili prekršajnom postupku, u periodu od najmanje tri godine prije objavljivanja javnog oglasa.

S tim u vezi, u cilju dokazivanja da je ponuđač podoban da učestvuje u postupku javog nadmetanja, neophodno je dostaviti sljedeću dokumentaciju:

- Izvod iz sudskega, ili drugog odgovarajućeg registra države u kojoj ponuđač ima sjedište;
- dokaz da protiv privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije - dokaz/potvrdu izdaje Privredni sud;
- dokaz da privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice nije pravosnažno osuđeno za krivično djelo izvršeno u vršenju profesionalne djelatnosti – dokaz/potvrdu izdaje Centralni registar privrednih subjekata Poreske uprave za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, a za fizička lica dokaz/potvrdu izdaje nadležni Osnovni sud;
- dokaz da je privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice izmirilo obaveze po osnovu plaćanja poreza – dokaz/potvrda se izdaje od poreskog organa uprave u kojem je naznačeno da su izmirene obaveze po osnovu poreza;
- dokaz da privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice nema neizmirenih obaveza po osnovu kazni izrečenih u krivičnom ili prekršajnom postupku u periodu od najmanje tri godine prije objavljivanja javnog oglasa:

a) ponuđač kao privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik:

- dokaz/potvrda Centralnog registra privrednih subjekata Poreske uprave kojom se dokazuje da se ponuđač ne nalazi u kaznenoj evidenciji istog;
- dokaz/potvrda područnog organa za prekršaje iz mjesta sjedišta ponuđača ili nadležnog organa, kojom se dokazuje da ponuđač nema neizmirenih obaveza po osnovu kazni izrečenih u prekršajnom postupku;

b) ponuđač kao fizičko lice:

- dokaz/potvrda Ministarstva pravde kojom se dokazuje da je ponuđač izmirio obaveze po osnovu kazni izrečenih u krivičnom postupku;
- dokaz/potvrda Ministarstva pravde kojom se dokazuje da isto nema neizmirenih obaveza po osnovu kazni izrečenih u prekršajnom postupku.

Navedeni dokazi ne smiju biti stariji od devedeset (90) dana od dana objavljivanja oglasa.

Ukoliko država u kojoj ponuđač ima sjedište ne izdaje navedene dokaze, ovi dokazi mogu biti zamijenjeni izjavom ponuđača pod krivičnom i materijalnom odgovornošću, odnosno ukoliko u državi u kojoj je sjedište ponuđača nema zakonskih odredbi koje se tiču izjava pod krivičnom i materijalnom odgovornošću, izjavom datom pred nadležnim sudskeim ili upravnim organom ili notarom.

Pored navedenog, ponuđač je dužan dostaviti i:

- Bankarsku garanciju ponude u skladu sa Uputstvom za podnošenje ponuda i
- Popunjeni Obrazac iz Uputstva za podnošenje ponuda.

U slučaju da Ponađač nastupa kao konzorcijum kompanija, onda je za svakog člana konzorcijuma neophodno dostaviti dokaze kojima se potvrđuje da je član podoban da učestvuje u postupku javog nadmetanja, kao i ugovor o konzorcijumu, koji izričito predviđa:

- da će svi članovi konzorcijuma biti solidarno odgovorni za izvršenje Ugovora u skladu sa njegovim uslovima;
- procenat učešća u konzorcijumu;
- obaveze svakog člana konzorcijuma i
- ovlašćenje jednog člana koji će istupati u ime konzorcijuma.

Vlasnička struktura u koncesionom društvu mora odgovarati procentu učešća članova u konzorcijumu utvrđenom prilikom podnošenja ponude i ista se ne može mijenjati bez saglasnosti Koncedenta.

12.1.2 Javni oglas

Javni oglas, u skladu sa članom 21 Zakona o koncesijama, objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore“, najmanje u jednom dnevnom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji cijele Crne Gore i na Internet stranici nadležnog organa, odnosno, u ovom slučaju Ministarstva ekonomije.

Javni oglas za dodjelu predmetne koncesije sadrži sljedeće:

- opis predmeta koncesije, granice istražno-eksploatacionog prostora;
- osnovne elemente Koncesionog akta;
- adresu i rok za dostavljanje ponude na Javni oglas (rok se određuje prema periodu za pripremu ponude i teče od dana objavljivanja javnog oglasa u „Službenom listu Crne Gore“ i ne može biti kraći od 30 dana);
- kriterijume za učešće na Javnom oglasu i mogućnost podnošenja zajedničke ponude;
- pravila prema kojima se Javni oglas sprovodi;
- način dostavljanja ponude;
- moguće vrijeme posjete lokacije na kojoj će se vršiti koncesiona djelatnost;
- datum, vrijeme i mjesto otvaranja prispjelih ponuda na Javni oglas;
- rok u kome se ponuda na Javni oglas može povući;
- određivanje vrste ponude (tehničke i finansijske ili samo finansijske ponude);
- podatke o visini i obliku depozita i garancije i perioda za koji se traže;
- uslove, rok i način vraćanja depozita i garancije;
- ime lica zaduženog za davanje relevantnih informacija u postupku Javnog oglasa;
- mjesto na kojem se može i vrijeme u kojem se može preuzeti Koncesioni akt i Tenderska dokumentacija, kao i cijena Tenderske dokumentacije u visini troškova njene izrade.

Javni oglas, nakon objavljivanja, nadležni organ može izmijeniti, osim elemenata utvrđenih Koncesionim aktom. Izmjena Javnog oglasa se objavljuje na način na koji je objavljen osnovni tekst Javnog oglasa, s tim što se rok za dostavljanje ponuda produžava za vrijeme koje je proteklo od dana objavljivanja Javnog oglasa.

12.1.3 Ugovor o koncesiji

Sastavni dio Tenederske dokumentacije je i Nacrt ugovora o koncesiji, koji je dat kao Prilog Koncesionog akta.

12.1.4 Uputstvo za podnošenje ponuda

Sastavni dio Tenederske dokumentacije je i Uputstvo za podnošenje ponuda, koji je dato kao Prilog Koncesionog akta.

13 Spisak propisa koji se primjenjuje u postupku davanja koncesije i u vršenju koncesione djelatnosti

Propisi koji se primjenjuju u postupku davanja koncesije i vršenja koncesione djelatnosti:

- Zakon o koncesijama („Sl. list CG”, br. 08/09);
- Uredba o bližem načinu sprovođenja postupka javnog nadmetanja u otvorenom idvostepenom postupku davanja koncesije („Sl. list CG”, br. 08/09);
- Zakon o rudarstvu („Sl. list CG”, br. 65/08, 74/10 i 40/11);
- Zakon o geološkim istraživanjima („Sl. list RCG”, br. 28/93, 27/94, 42/94 i 26/07 i „Sl. list CG”, br. 28/11);
- Zakon o zaštiti i zdravlju na radu („Sl. list CG”, br. 34/14);
- Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG”, br. 64/17);
- Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG”, br. 80/05 i „Sl. list CG”, br. 40/10, 73/10, 40/11 i 27/13);
- Zakon o državnoj imovini („Sl. list CG”, br. 21/09 i 40/11);
- Uredba o kriterijumima i načinu obračuna iznosa minimalne koncesione naknade za ustupanje prava na istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina („Sl. list CG”, br. 37/11);
- Uredba o visini sredstava za sanaciju i rekultivaciju prostora na kojem se izvode rudarski radovi, način obračunavanja, plaćanja i korišćenja tih sredstava („Sl. list CG”, br. 51/11);
- Pravilnik o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi čvrstih mineralnih sirovina i vođenju evidencije o njima („Sl. list SFRJ”, br. 53/79);
- Pravilnik o rudarskim mjerjenjima („Sl. list RCG”, br. 26/94);
- Pravilnik o izradi projekata geoloških istraživanja („Sl. list SRCG”, br. 09/85 i 16/85);
- Pravilnik o sadržini rudarskih projekata („Sl. list CG”, br. 74/09);
- Pravilnik o tehničkim normativima za površinsku eksploataciju ležišta mineralnih sirovina („Sl. list SFRJ”, br. 62/87);
- Pravilnik o tehničkim normativima za površinsku eksploataciju arhitektonsko-građevinskog (ukrasnog) kamena, tehničko-građevinskog kamena, šljunka i pjeska i preradu arhitektonsko-građevinskog (ukrasnog) kamena („Sl. list SFRJ”, br. 11/86);
- Uputstvo o izradi godišnjeg tehničkog izvještaja i godišnjeg finansijskog izvještaja o poslovanju koncesionara koji imaju pravo na eksploataciju mineralnih sirovina („Sl. list RCG”, br. 10/95) i
- ostali propisi.

Napomena

Prikazani parametri i podaci predstavljaju samo okvirnu, aproksimativnu ocjenu ekonomске opravdanosti investicije i nijesu garancija investitorima na osnovu koje imaju pravo na bilo kakvu štetu, već ponuđač prihvata kompletan rizik prilikom podnošenja ponude.

P R I L O Z I

1. Predlog Ugovora o koncesiji

2. Javni poziv

3. Uputstvo i obrasci:

- Obrazac A – Podaci o ponuđaču
- Obrazac B – Tehnička ponuda
- Obrazac C – Forma bankarske garancije za ponudu
- Prilog 1 – Forma bankarske garancije za izvršavanje ugovornih obaveza
- Prilog 2 – Forma bankarske garancije za rekultivaciju
- Prilog 3 – Uputstvo za podnošenje ponuda

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

**PRILOG 1
UPUTSTVO ZA PODNOŠENJE PONUDA**

**OBRAZAC A
PODACI O PONUĐAČU**

OBRAZAC SA INFORMACIJAMA O KOMPANIJI KOJA PODNOSI PONUDU

Dio I

Naziv ponuđača

Podaci o predstavniku ponuđača

- a. Naziv
predstavnika
kompanije:

- b. Adresa za
kontakt:

Mjesto: Poštanski kod:

- c. Tel / Faks za
kontakt:

- d. E-mail adresa za
kontakt:

- e. Registracioni broj
privrednog
društva ili broj
socijalnog
osiguranja
(alternativno
jedinstveni
matični broj)

1. Formalnosti

- a. Naziv pravnog ili fizičkog lica koji podnosi ponudu:

For more information about the study, please contact the study team at 1-800-258-4929 or visit www.cancer.gov.

- b. Registracioni broj privrednog društva ili broj socijalnog osiguranja (alternativno jedinstveni matični broj)

Figure 1. The relationship between the number of species and the area of forest cover in each state.

- c. Mjesto osnivanja ili
mjesto rođenja:

For more information about the study, please contact Dr. [REDACTED] at [REDACTED].

- d. Sjedište poslovanja ili prebivalište:

For more information about the study, please contact the study team at 1-800-258-4929 or visit www.cancer.gov.

- e. Adresa sjedišta (za pravna lica i poštanska adresa) ili prebivališta:

Mjesto: Poštanski kod:
Država:

- f. Tel / Faks:

For more information about the study, please contact the study team at 1-800-258-4929 or visit www.cancer.gov.

- g. E-Mail adresa za kontakt:

For more information about the study, please contact Dr. [REDACTED] at [REDACTED].

- h. Mjesto iz kojeg će se poslovanje po osnovu ugovora usmjeravati i kontrolisati:

2. Članovi odbora direktora ili drugog upravnog tijela ponuđača:

Naziv (cjelokupni)	Adresa stalnog prebivališta	Državljanstvo i datum rođenja

Dio III**Izjava**

Dužni ste da obezbijedite da informacije date u Dijelovima I, II i III ovog obrasca budu odobrene od strane propisno ovlašćenog predstavnika kompanije ili fizičkog lica.

Ja/mi ovim izjavljujem/o da su informacije date u ovom obrascu ili pratećim dokumentima tačne:

Potpis	Naziv (štampanim slovima)	Svojstvo potpisnika	Ovlašćen da potpiše u ime
1.			

Datum:

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

**PRILOG 1
UPUTSTVO ZA PODNOŠENJE PONUDA**

**OBRAZAC B
TEHNIČKA PONUDA**

Podaci o ponuđaču

a. Naziv pravnog ili fizičkog lica koji podnosi ponudu:

b. Registracioni broj privrednog društva ili broj socijalnog osiguranja (alternativno jedinstveni matični broj)

c. Mjesto osnivanja ili mjesto rođenja:

d. Sjedište poslovanja ili prebivalište:

e. Adresa sjedišta (za pravna lica i poštanska adresa) ili prebivališta:

Mjesto:	Poštanski kod:
Država:	

f. Tel / Faks:

g. E-Mail adresa za kontakt:

h. Mjesto iz kojeg će se poslovanje po osnovu ugovora usmjeravati i kontrolisati:

Obim i trajanje perioda geoloških istraživanja

U skladu sa ponuđenim parametrima iz Koncesionog akta ponuđač je dužan da dostavi pregled obima geoloških istraživanja koja planira izvesti, u ponuđenom roku za ležišta za koje dostavlja ponudu. Periodi i faze procesa geoloških istraživanja „Bloka br. 4“ mogu biti kraći, odnosno dinamika izvođenja geoloških istraživanja i priprememnih radova za eksploataciju pojedinih ležišta se mogu ubrzati.

1.1 Reference ponuđača

Finansijski aspekt - prosječni bruto prihod u poslednje tri godine

GODINA	2015	2016	2017
Bruto prihod u 1000 €			

UKUPNO	€
PROSJEK	€

Finansijski aspekt - prosječni profit u poslednje tri godine

GODINA	2015	2016	2017
Neto profit u 1000 €			

UKUPNO	€
PROSJEK	€

1.2 Poslovni plan i efekti na zapošljavanje i ekonomski razvoj

1.4 Dodatne informacije

Izjava

Dužni ste da obezbijedite da informacije date u ovom Obrascu budu odobrene od strane propisno ovlašćenog predstavnika kompanije ili fizičkog lica.

Ja/mi ovim izjavljujem/o da su informacije date u ovom obrascu ili pratećim dokumentima tačne:

Potpis	Naziv (štampanim slovima)	Svojstvo potpisnika	Ovlašćen da potpiše u ime
1.			

Datum:

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

UPUTSTVO ZA PODNOŠENJE PONUDA

**OBRAZAC C
FORMA BANKARSKE GARANCIJE ZA PONUDU**

Korisnik:

Vlada Crne Gore - Ministarstvo ekonomije
Rimski trg 46
81000 Podgorica
Montenegro

Poštovani,

Mi razumijemo da je [PONUĐAČ] sa sjedištem u (_____), podnio ponudu u vezi sa za **Javni oglas za dostavljanje ponuda za dodjelu ugovora o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploraciju crvenog boksita na ležištima „Blok br. 4”, opština Nikšić**, i da je potrebno da Ponuđač obezbijedi bankarsku garanciju za ponudu platitu na prvi poziv, bez prava prigovora (Garancija), u iznosu od 50.000,00 € (slovima: pedeset hiljada eura), u skladu sa rokovima i uslovima iz Javnog oglasa.

Uzimajući u obzir gore navedeno, mi [IME I ADRESA BANKE KOJA IZDAJE GARANCIJU], ovim se neopozivo i bezuslovno obavezujući kao prvoobaveznući da Vam isplatimo iznos od 50.000,00 € (slovima: pedeset hiljada eura), na Vaš prvi pisani zahtjev („Zahtjev za isplatu”), i bez obzira na validnost i pravne efekte predmetne transakcije i odričući se svih prava na izuzetke ili prigovore u vezi sa tim, ukoliko takav pisani zahtjev sadrži Vašu izričitu napomenu da je nastupio Događaj aktiviranja garancije (kao što je dolje definisano). Podrazumijevamo da će Vaša izjava biti prihvaćena sa naše strane kao dokaz da je iznos koji potražujete dospio u skladu sa svrhom ove Garancije. Za potrebe ove Garancije, dogovoren je „Događaj aktiviranja garancije” podrazumijeva Vašu tvrdnju da je nastupio jedan od slijedećih događaja:

- 1. ponuđač povuče ili opozove svoju ponudu nakon isteka roka za podnošenje ponuda, a u toku propisanog perioda važenja ponuda, ili**
- 2. ponuđač odbije da potpiše Ugovor o koncesiji, nakon donošenje odluke Vlade Crne Gore o dodjelu Ugovora o koncesiji, ili**
- 3. ponuđač, nakon što potpiše Ugovor o koncesiji, a u periodu važenja ove Garancije, odbije da u ugovorenom roku dostavi bankarsku garanciju za valjano izvršavanje ugovornih obaveza.**

Potvrđujemo i prihvatamo da ne treba da nas obavijestite ni o kakvom razlogu za naplatu Garancije, osim o razlozima koji su gore navedeni, niti da nam dostavite bilo kakav dokaz da imate pravo da naplatite ovu Garanciju.

Ova garancija će ostati na snazi šest (6) mjeseci računajući od dana krajnjeg roka za podnošenje ponuda po Javnom oglasu, i istekom roka Garancija automatski u potpunosti ističe nezavisno od toga da li je Garancija vraćena ili nije, osim ukoliko nam je poslat Zahtjev za isplatu prije datuma isteka.

Mi ovdje garantujemo da će na svaki Zahtjev za isplatu, koji nam je poslat u skladu sa uslovima iz ove Garancije, biti izmiren u roku od 3 radna dana nakon prijema takvog zahtjeva.

U svrhu identifikacije vašeg zahtjeva za plaćanje i vaše potvrde, iste treba da budu dostavljene putem posrednika odnosno vaše poslovne banke uz potvrdu da su potpisi pravno valjani i obavezujući za vašu instituciju, na adresu dolje:

(Ime banke)

(Adresa)

(Na pažnju) [•]

(Fax) [•]

Bilo kakav spor do koga dođe u vezi sa ovom Garancijom biće razriješen pred Osnovnim sudom u Podgorici, uz primjenu materijalnog i procesnog prava Crne Gore.

AUTORIZOVANI POTPISI

OBRAZAC BANKARSKE GARANCIJE ZA DOBRO IZVRŠENJE POSLA

Korisnik:

Ministarstvo ekonomije
Rimski trg 46
Podgorica
Crna Gora

Bankarska garanciju za dobro izvršenje posla

Informisani smo da je Vlada Crne Gore donijela Odluku o dodjeli koncesije za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju rude crvenog boksita na ležištima „Blok br. 4“, opština Nikšić („Sl.list CG“, broj: _____), kojom se _____, reg. broj: _____, sa sjedištem u _____ (u daljem tekstu: Koncesionar) kojom dodjeljuje pravo na detaljna geološka istraživanja i eksploataciju rude crvenog boksita na ležištima „Blok br. 4“, opština Nikšić.

Koncesionar je dužan da, kao preduslov stupanju na snagu Ugovora, na dan zaključivanja Ugovora dostavi Koncedentu Bankarsku garanciju plativu na prvi poziv bez prava prigovora, u formi i sadržaju kao u Prilogu 1 Ugovora, kao sredstvo obezbeđenja izvršenja svih ugovornih obaveza, u iznosu od 500.000,00 € (slovima: pet stotina hiljada eura) i sa rokom važenja od godinu dana od datuma izdavanja.

Mi [IME I ADRESA BANKE KOJA IZDAJE GARANCIJU], odričući se svih prava na prigovore, proteste ili odbranu od obaveze koja proizilazi iz Bankarske garancije, ovim neopozivo preuzimamo obavezu da Vam platimo, u roku od 5 radnih dana, ukoliko dobijemo Vaš zahtjev, maksimalan iznos od:

500.000,00 € (slovima: pet stotina hiljada eura),

nakon što dobijemo vaš pisani zahtjev za plaćanje i pismenu potvrdu da:

- Koncesionar ne poštuje i krši odredbe Ugovora, kojim nepoštovanje i kršenje dovede do raskida Ugovora, iz bilo kojeg od razloga predviđenih članom 15 Ugovora;
- Koncesionar ne izvršava obavezu obnavljanja ove Bankarske garancije na način i roku određenim članom 10 stav 3 Ugovora;
- su nastupili slučajevi predviđeni Ugovorom koji za posledicu ima aktiviranje Bankarske garancije u cijelosti ili djelimično.

U svrhu identifikacije vašeg zahtjeva za plaćanje i vaše potvrde, iste treba da budu dostavljene putem posrednika odnosno vaše poslovne banke uz potvrdu da su potpisi pravno valjani i obavezujući za vašu instituciju.

Potvrđujemo i prihvatamo da ne treba da nas obavijestite ni o kakvom razlogu za naplatu Bankarske garancije, osim o razlozima koji su gore navedeni, niti da nam dostavite bilo kakav dokaz da imate pravo da naplatite ovu Bankarsku garanciju.

Bankarska garancija će biti punovažno naplaćena samo ako se obaveštenje o naplati uputi na adresu:

[adresa Banke]

Bankarska garancija ostaje na snazi godinu dana od dana izdavanja. Nakon isteka ovog roka Bankarska garancija u potpunosti i automatski ističe, ukoliko do tada ne dobijemo vaš pisani zahtjev za plaćanje i potvrdu da su potpisi pravno valjani, ili obavještenje da se ova Bankarska garancija može povući iz razloga što je Koncesionar dostavio novu obnovljivu godišnju bankarsku garanciju na iznos od 500.000,00 € (slovima: pet stotina hiljada eura), u skladu sa članom 10 stav 3 Ugovora.

Bilo kakav spor do koga dođe u vezi sa ovom Bankarskom garancijom biće razriješen pred Privrednim sudom u Podgorici, uz primenu materijalnog i procesnog prava Crne Gore i Jednoobraznih Pravila za Garancije na prvi poziv broj 458, Međunarodne privredne komore u Parizu.

PEČAT BANKE

Potpis/ mjesto/ datum

OBRAZAC BANKARSKE GARANCIJE ZA REKULTIVACIJU

Korisnik:

Ministarstvo ekonomije
Rimski trg 46
Podgorica
Crna Gora

Bankarska garanciju za rekultivaciju

Informisani smo da je _____, Reg. broj _____, sa sjedištem u _____ (u daljem tekstu: Koncesionar) sa Vladom Crne Gore – Ministarstvom ekonomije zaključio Ugovor o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju rude crvenog boksita na ležištima „Blok br. 4“, opština Nikšić, broj _____ od _____. godine (u daljem tekstu: Ugovor).

U skladu sa članom 11 stav 4 Ugovora, Koncesionar je obavezan da obezbijedi u skladu sa zakonom Bankarsku garanciju za valjano izvršenje ugovornih obaveza rekultivacije i sanacije površina na kojima su izvođeni rudarski radovi (u daljem tekstu: Bankarska garancija za rekultivaciju), u iznosu od xx € (slovima: xx).

Mi [IME I ADRESA BANKE KOJA IZDAJE GARANCIJU], odričući se svih prava na prigovore, proteste ili odbranu od obaveze koja proizilazi iz Bankarske garancije za rekultivaciju, ovim neopozivo preuzimamo obavezu da Vam platimo, u roku od 5 radnih dana, ukoliko dobijemo Vaš zahtjev, maksimalan iznos od:

xx € (slovima:xx),

nakon što dobijemo vaš pisani zahtjev za plaćanje i pisanu potvrdu da:

- Koncesionar u roku od godinu dana od završetka izvođenja rudarskih radova na eksploataciji mineralne sirovine, bez obzira na uzrok završetka izvođenja radova, nije izvršio ili je u nedovoljnoj mjeri izvršio sanaciju i rekultivaciju površina na kojima su izvođeni rudarski radovi;
- Koncesionar u roku od 60 (slovima: šezdeset) dana od dana prijema obavještenja Koncedenta, dostavljenog u skladu sa članom 11 stav 3 Ugovora, nije otpočeo sa izvođenjem radova na sanaciji i rekultivaciju površina na kojima su izvođeni rudarski radovi;
- Koncesionar ne izvršava obavezu obnavljanja ove Bankarske garancije za rekultivaciju na način i u roku određenim članom 11 stav 5 i 7 Ugovora;

U svrhu identifikacije vašeg zahtjeva za plaćanje i vaše potvrde, iste treba da budu dostavljene putem posrednika odnosno vaše poslovne banke uz potvrdu da su potpisi pravno valjni i obavezujući za vašu instituciju.

Potvrđujemo i prihvatamo da ne treba da nas obavijestite ni o kakvom razlogu za naplatu Bankarske garancije za rekultivaciju, osim o razlozima koji su gore navedeni, niti da nam dostavite bilo kakav dokaz da imate pravo da naplatite ovu Bankarsku garanciju za rekultivaciju.

Bankarska garancija za rekultivaciju će biti punovažno naplaćena samo ako se obaveštenje o naplati uputi na adresu:

[adresa Banke]

Bankarska garancija za rekultivaciju ostaje na snazi godinu dana od dana izdavanja. Nakon isteka ovog roka Bankarska garancija za rekultivaciju u potpunosti i automatski ističe, ukoliko do tada ne dobijemo vaš pisani zahtjev za plaćanje i potvrdu da su potpisi pravno valjani, ili obavještenje da se ova Bankarska garancija za rekultivaciju može povući iz razloga što je Koncesionar dostavio novu obnovljivu godišnju bankarsku garanciju za rekultivaciju, u skladu sa članom 11 stav 5 Ugovora.

Bilo kakav spor do koga dođe u vezi sa ovom Bankarskom garancijom za rekultivaciju biće razriješen pred Privrednim sudom u Podgorici, uz primenu materijalnog i procesnog prava Crne Gore i Jednoobraznih Pravila za Garancije na prvi poziv broj 458, Međunarodne privredne komore u Parizu.

PEČAT BANKE

Potpis/ mjesto/ datum

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

K O N C E S I O N I   A K T
o rudi crvenog boksita na ležištima “BLOK br. 4”, opština Nikšić

PRILOG 3
UPUTSTVO ZA PODNOŠENJE PONUDA

Uputstvo za podnošenje ponuda (u daljem tekstu: Uputstvo) precizira postupak davanja koncesije za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralne sirovine crvenih boksita sa ležišta "Blok broj 4", opština Nikšić.

Postupak dodjele koncesije se sporovodi u skladu sa Zakonom o koncesijama ("Službeni list CG", broj 08/09), Uredbom o bližem načinu sprovodenja postupka javnog nadmetanja u otvorenom i dvostepenom postupku davanja koncesije ("Službeni list CG", broj 67/09) i drugim propisima. Ministarstvo ekonomije (u daljem tekstu: Ministarstvo) zadržava pravo da izmjeni Uputstvo najkasnije pet radnih dana prije krajnjeg roka za podnošenje ponuda. Izmjene će biti objavljene na isti način kao i Uputstvo.

Sastavni dio ovog Uputstva čini i :

- Obrazac A – Podaci o ponuđaču,
- Obrazac B – Tehnička ponuda,
- Obrazac C - Forma bankarske garancije za ponudu.

2 Komunikacija

Pitanja koja se odnose na tendersku dokumentaciju, zahtjeve za dobijanje dokumenata, plaćanje naknada i druge upite treba uputiti Ministarstvu na sljedeću adresu:

Ministarstvo ekonomije
Rimski trg 46
81000 Podgorica
Crna Gora

TEL: +382 20 482 300;
FAX: +382 20 482 300;

Kontakt lice: Vesna Vujačić, dipl.inž.geologije
E-mail: vesna.vujacic@mek.gov.me
Radno vrijeme: 10:00-15:00 UTC+01

Ministarstvo će na dobijena pitanja u vezi sa tenderskom dokumentacijom odgovoriti u roku od pet radnih dana. Odgovori Ministarstva na pitanja biće dostavljena i drugim licima koja su izvršila otkup tenderske dokumentacije bez navođenja strane koja je postavila pitanje. Ministarstvo neće odgovarati na pitanja koja prispaju pet radnih dana prije krajnjeg roka za podnošenje ponuda ili kraće. Ministarstvo nije u obavezi da odgovori na sva pitanja.

3 Tenderska dokumentacija

Tendersku dokumentaciju čini: Koncessioni akt o rudi crvenog boksita na ležištu "Blok broj 4", opština Nikšić (u daljem tekstu: Koncessioni akt), Javni oglas za dostavljanje ponuda za dodjelu ugovora o koncesiji za eksploataciju mineralne sirovine crvenih boksita sa ležišta "Blok broj 4", opština Nikšić (u daljem tekstu: Javni oglas), Nacrt ugovora o koncesiji i ovo Uputstvo, sa svim pripadajućim prilozima i obrascima..

Ponuđači koji žele učestvovati na javnom nadmetanju moraju prethodno otkupiti Tendersku dokumentaciju od Ministarstva. Pri otkupu Tenderske dokumentacije zainteresovano lice je dužno

podnijeti dokaz o uplati sredstava za otkup Tenderske dokumentacije u kojem je navedeno u čije ime otkupljuje dokumentaciju. Ukoliko zainteresovano lice nastupa kao ovlašteni predstavnik privrednog društva ili konzorcijuma neophodno je da prezentuje ovlašćenje da zastupa to društvo, tj. konzorcijum.

Samo lica koja su izvršila otkup Tenderske dokumentacije imaju pravo da učestvuju u postupku javnog nadmetanja za dodjelu koncesije.

Ministarstvo će izdati potvrdu o otkupljenoj Tenderskoj dokumentaciji.

Cijena Tenderske dokumentacije iznosi 5.000,00 EUR (slovima: pet hiljada eura) i uplaćuje se na žiro-račun Budžeta Crne Gore broj: 832-978-76 sa naznakom: "otkup Tenderske dokumentacije – Blok broj 4". Tenderska dokumentacija se može otkupiti do krajnjeg roka za podnošenje ponude.

Ukoliko ponuđač vrši plaćanje nakande za otkup Tenderske dokumentacije iz inostranstva, instrukcije za plaćanje se mogu dobiti od kontakt osobe .

Ministarstvo je dužno da Tendersku dokumentaciju preda u štampanoj i elektronskoj formi.

4 Jezik tenderskog postupka

Crnogorski jezik ili drugi jezik koji je u službenoj upotrebi u Crnoj Gori je zvanični jezik ovog tenderskog postupka.

Ponuđač može dostaviti ponudu i na engleskom jeziku uz priloženi i zvanični prevod na crnogorski jezik. Svi prevodi na crnogorski jezik sa drugih jezika, uključujući engleski, moraju biti prevedeni od strane ovlašćenih prevodilaca na crnogorski jezik. U slučaju spora odnosno neslaganja verzije na originalnom jeziku i prevoda na crnogorski, relevantna je verzija na crnogorskom jeziku.

5 Podobnost za učešće u postupku javnog nadmetanja

Shodno članu 23 Zakona o koncesijama nepodobni da učestvuju na javnom nadmetanju za davanje koncesija su:

- privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici nad kojima je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, osim postupka reorganizacije u skladu sa zakonom kojim je uređena insolventnost privrednih društava;
- privredna društva, druga pravna lica, preduzetnici i fizička lica koja su pravosnažnom presudom osuđena za krivično djelo izvršeno u vršenju profesionalne djelatnosti;
- privredna društva, druga pravna lica, preduzetnici i fizička lica koja imaju neizmirene poreske obaveze i obaveze po osnovu kazni izrečenih u krivičnom ili prekršajnom postupku, u periodu od najmanje tri godine prije objavljivanja javnog oglasa.

S tim u vezi, u cilju dokazivanja da je ponuđač podoban da učestvuje u postupku javnog nadmetanja, neophodno je dostaviti sljedeću dokumentaciju:

- Izvod iz sudskog, ili drugog odgovarajućeg registra države u kojoj ponuđač ima sjedište;
- dokaz da protiv privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije - dokaz/potvrdu izdaje Privredni sud;

- dokaz da privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice nije pravosnažno osuđeno za krivično djelo izvršeno u vršenju profesionalne djelatnosti – dokaz/potvrdu izdaje Centralni registar privrednih subjekata Poreske uprave za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, a za fizička lica dokaz/potvrdu izdaje nadležni Osnovni sud;
- dokaz da je privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice izmirilo obaveze po osnovu plaćanja poreza – dokaz/potvrda se izdaje od poreskog organa uprave u kojem je naznačeno da su izmirene obaveze po osnovu poreza;
- dokaz da privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice nema neizmirenih obaveza po osnovu kazni izrečenih u krivičnom ili prekršajnom postupku u periodu od najmanje tri godine prije objavljivanja javnog oglasa:

- a) ponuđač kao privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik:
- dokaz/potvrda Centralnog registra privrednih subjekata Poreske uprave kojom se dokazuje da se ponuđač ne nalazi u kaznenoj evidenciji istog;
  - dokaz/potvrda područnog organa za prekršaje iz mesta sjedišta ponuđača ili nadležnog organa, kojom se dokazuje da ponuđač nema neizmirenih obaveza po osnovu kazni izrečenih u prekršajnom postupku;
- b) ponuđač kao fizičko lice:
- dokaz/potvrda Ministarstva pravde kojom se dokazuje da je ponuđač izmirio obaveze po osnovu kazni izrečenih u krivičnom postupku;
  - dokaz/potvrda Ministarstva pravde kojom se dokazuje da isto nema neizmirenih obaveza po osnovu kazni izrečenih u prekršajnom postupku.

Navedeni dokazi ne smiju biti stariji od devedeset (90) dana od dana objavljivanja oglasa.

Ukoliko država u kojoj ponuđač ima sjedište ne izdaje navedene dokaze, ovi dokazi mogu biti zamijenjeni izjavom ponuđača pod krivičnom i materijalnom odgovornošću, odnosno ukoliko u državi u kojoj je sjedište ponuđača nema zakonskih odredbi koje se tiču izjava pod krivičnom i materijalnom odgovornošću, izjavom datom pred nadležnim sudskim ili upravnim organom ili notarom.

Pored navedenog, ponuđač je dužan dostaviti i:

- Bankarsku garanciju ponude u formi predviđenoj ovim Uputstvom i
- Popunjene Obrazase A i B sa pratećom dokumentacijom.

Naručilac će odbiti ponudu u slučaju ako:

- je ponuda neblagovremena;
- ponuđač ne dostavi neki od dokaza podobnosti za učešće na javnom nadmetanju;
- u slučaju ako nije dostavljena Bankarska garancija ponude ili ako sadržina teksta garancije ne odgovara zahtjevima iz ovog Uputstva;
- u slučaju ako ponuda nije dostavljena u formi propisanoj ovim Uputstvom ili ako ne sadrži sve elemente propisane ovim Uputstvom;
- u slučaju da informacije i podaci o poslovanju, vlasništvu, finansijska i fiskalna evidencija u zemlji u kojoj strani ponuđač ima sjedište ili prebivalište nijesu transparentni i dostupni crnogorskim nadležnim organima;

- u slučaju ako ponuda nije sačinjena u skladu sa uslovima i zahtjevima iz Koncesionog akta, Javnog poziva, ovog Uputstva i zakona;
- u skladu sa zakonom.

6 Dodjela ugovora o koncesiji stranom ponuđaču

Ugovor o koncesiji može biti dodijeljen i inostranom ponuđaču, pod uslovom da su informacije i podaci o poslovanju, vlasništvu, finansijska i fiskalna evidencija u zemlji u kojoj taj ponuđač ima sjedište ili prebivalište, transparentni i dostupni crnogorskim nadležnim organima. Ukoliko je ponuđač povezano lice jednog ili više pravnih lica, uslov transparentnosti i dostupnosti će se primjenjivati na svaku matičnu kompaniju koja vrši direktnu ili indirektnu kontrolu nad ponuđačem. U slučaju dodjele Ugovora o koncesiji stranom ponuđaču, isti je dužan da shodno članu 51 Zakona o koncesijama u roku od 60 dana od dana zaključivanja ugovora o koncesiji, osnuje i registruje privredno društvo ili drugo pravno lice, sa sjedištem u Crnoj Gori, koje će obavljati koncesionu djelatnost. Ministarstvo ekonomije zadržava pravo da, u slučaju dodjele ugovora o koncesiji stranom ponuđaču, izmijeni nacrt ugovora kako bi se navedena činjenica reflektovala u istom. Navedeno se naročito odnosi na odgovornost matične kompanije – inostranog ponuđača za ispunjavanje ugovornih obaveza od strane privrednog društva osnovanog u Crnoj Gori za potrebe vršenja koncesione djelatnosti, kao i za promjenu osnivačkih (vlasničkih) udjela u privrednom društvu osnovanom u Crnoj Gori za potrebe vršenja koncesione djelatnosti.

7 Dodjela ugovora o koncesiji konzorcijumu

U slučaju da ponuđač nastupa kao konzorcijum, onda je za svakog člana konzorcijuma neophodno dostaviti dokaze kojima se potvrđuje da je član podoban da učestvuje u postupku javog nadmetanja, kao i ugovor o konzorcijumu, koji izričito predviđa:

- da će svi članovi konzorcijuma biti solidarno odgovorni za izvršenje ugovora u skladu sa njegovim uslovima;
- procenat učešća u konzorcijumu ;
- obaveze svakog člana konzorcijuma i
- ovlašćenje jednog člana koji će istupati u ime konzorcijuma.

Vlasnička struktura u koncesionom društvu mora odgovarati procentu učešća članova u konzorcijumu utvđenom prilikom podnošenja ponude i ista se ne može mijenjati bez saglasnosti concedenta. U slučaju dodjele ugovora o koncesiji konzorcijumu kompanija, Ministarstvo zadržava pravo da izmijeni nacrt ugovora o koncesiji, kako bi se navedena činjenica reflektovala u istom.

Konzorcijum može odrediti koji će se član/ovi konzorcijuma bodovati za potrebe kriterijuma 9.3, dok će se za potrebe bodovanja kriterijuma 9.4 i 9.5 bodovati zbirni prosjek svih članova konzorcijuma.

8 Format ponude

Ponuda se dostavlja u zatvorenom omotu. Na omotu velikim štampanim slovima piše:

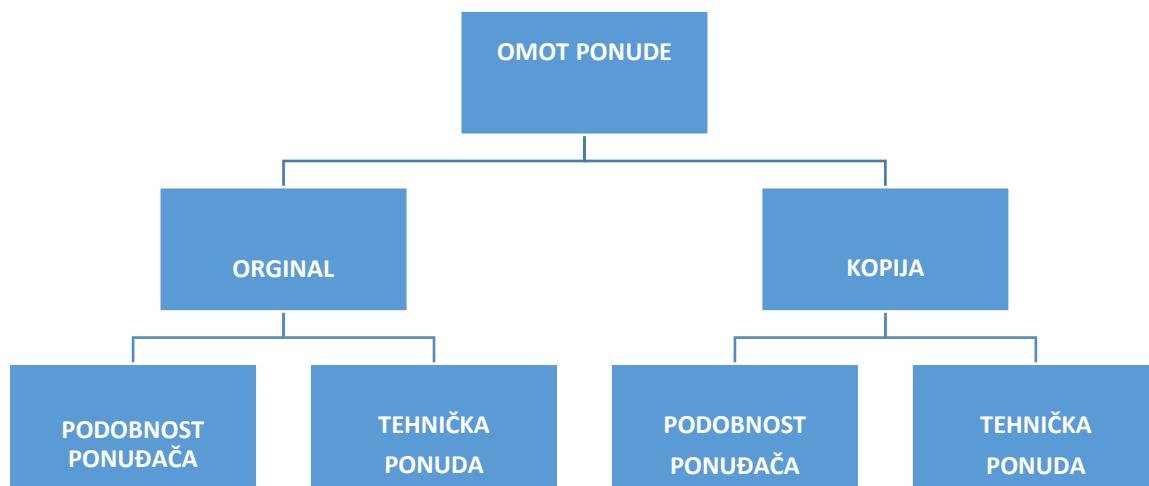
- "PONUDA ZA JAVNO NADMETANJE ZA DAVANJE KONCESIJE ZA DETALJNA GEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA I EKSPLOATACIJU RUDE CRVENOG BOKSITA NA LEŽIŠTIMA „BLOK BR. 4“, OPŠTINA NIKŠIĆ;
- Naziv i adresa ponuđača
- Adresa Ministarstva ekonomije

- upozorenje: "NE OTVARATI OSIM U PRISUSTVU TENDERSKE KOMISIJE".

Omot ponude sadrži dvije odvojene koverte, i to koverta sa originalom ponude, na kojoj piše „ORIGINAL“ i koverta sa jednom kopijom ponude, na kojoj piše „KOPIJA“. Obje koverte treba da sadrže po dvije posebne koverte i to kovertu sa dokumentacijom za utvrđivanje podobnosti ponuđača – naziva „PODOBNOŠT PONUĐAČA“ i kovertu sa ponudom – naziva „TEHNIČKA PONUDA“. Sadržaj ponude čine prijavnii obrasci, koji su dati kao Prilog 1 i Prilog 2 ovog Uputstva, sa dokumentacijom navedenom u dodacima obrazaca, ispunjeni u skladu sa ovim Uputstvom. Detaljan sadržaj ponude je objašnjen u poglavljima 8.1. i 8.2. Uputstva.

Ponuda se uvezuje na način da se ne mogu naknadno ubacivati, odstranjuvati ili zamjeniti pojedinačni djelovi ponude. Bankarsku garanciju ponude treba upakovati u posebnu pvc-dvoslojnu foliju koja je uvezana sa drugim dokazima koji čine sastavni dio ponude.

Organizacija ponude je prikazana na dijagramu.

8.1 Koverta Podobnost ponuđača

Koverta Podobnost ponuđača sadrži:

- Pismo ponude,
- Popunjeni Obrazac A – Podaci o ponuđaču,
- Dokazi o podobnosti iz tačke 5 ovog Uputstva i člana 23 Zakona o koncesijama,
- Bankarska garancija ponude u skladu sa tačkom 10 ovog Uputstva,
- Elektronska verzija ponude (CD/DVD) sa svim elementima ponude u PDF formatu,
- Ugovor o konzorcijumu i podatke za svakog člana konzorcijuma iz tačke b) i c), ukoliko je primjenjivo.

8.2 Koverta Tehnička ponuda

Koverta Tehnička ponuda sadrži:

- Popunjeni Obrazac B – Tehnička ponuda
- Revidovane finansijske iskaze za poslednje tri godine, sa izvještajima nezavisnih revizora

- c) Dokaze o ispunjenosti kriterijuma iz tačke 9.3 Uputstva (ugovor o koncesiji; izvod iz popisne liste osnovnih sredstava, itd.)

9 Kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude

Kriterijumi na osnovu kojih se vrši vrednovanje ponuda su sljedeći:

R.B.	K R I T E R I J U M I	Broj bodova
1	Obim i trajanje perioda geoloških istraživanja	30
2	Reference ponuđača	40
3	Finansijski aspekt-prosječni bruto prihod u posljednje tri godine	10
4	Finansijski aspekt-prosječni profit u posljednje tri godine	10
5	Kvalitet poslovnog plana i efekti na zapošljavanje i ekonomske razvoj	10

Napomena: Broj bodova iz svakog kriterijuma se zaokružuje na prvu decimalu. Ukupan broj bodova iznosi 100.

9.1 Obim i trajanje perioda geoloških istraživanja

Najveći broj bodova po ovom kriterijumu daće se ponuđaču koji ponudi najveći obim geoloških istraživanja i najkraći period izvođenja istih u odnosu na obim i periode izvođenja geoloških istraživanja koji su dati u poglavljju 3 Koncesionog akta.

9.2 Reference ponuđača

Ponuđač je dužan da dokaže postojanje iskustva u eksploataciji čvrstih mineralnih sirovina, poštovanje izvršavanja koncesionih ugovornih obaveza, stepen realizacije koncesije, plasmana proizvoda na tržište, kao i da u skladu sa parametrima iz Koncesionog akta dokaže svoju tehničku i tehnološku opremljenost za vršenje koncesione djelatnosti eksploatacije mineralne sirovine.

Najveći broj bodova po ovom kriterijumu će se dati ponuđaču koji najbolje dokumentuje i dokaže prethodno opisane uslove.

9.3 Finansijski aspekt – Prosječni bruto prihod ponuđača u posljednje tri godine

Ovaj kriterijum se izračunava na sljedeći način:

Kriterijum: PBP / MBP x 10,

gdje:

PBP – označava prosječni bruto prihod ponuđača za posljednje tri godine

MBP – označava maksimalni prosječni bruto prihod za posljednje tri godine ponuđen na tenderu od ponuda koje se upoređuju

10 – označava broj bodova po ovom kriterijumu

9.4 Finansijski aspekt – Prosječni profit ponuđača u posljednje tri godine

Ovaj kriterijum se izračunava na sljedeći način:

Kriterijum: PP / MPP x 10,

gdje:

PP – označava prosječni profit ponuđača za posljednje tri godine

MPP – označava maksimalni prosječni profit za posljednje tri godine ponuđen na tenderu od ponuda koje se upoređuju

10 – označava broj bodova po ovom kriterijumu

9.5 Kvalitet poslovnog plana i efekti na zapošljavanje i ekonomski razvoj

Ponuđač je dužan da u skladu sa parametrima iz Koncesionog akta dokaže i opiše poslovni plan za realizaciju koncesije i efekte realizacije koncesije na zapošljavanje i ekonomski razvoj.

Ponuđač je, između ostalog, dužan opisati planirana investiciona ulaganja za realizaciju koncesije (ulaganja u nabavku opreme i mehanizacije, u izgradnju infrastrukturnih objekata i u izradu projektne i ostale tehničke dokumentacije, itd..), zapošljavanje radnje snage, plasman proizvoda na tržište, itd..

Najveći broj bodova po ovom kriterijumu će se dati ponuđaču koji najbolje dokumentuje i dokaže prethodno opisane uslove.

Bankarska garancije ponude

Obavezan uslov za podnošenje ponude za dodjelu ugovora o koncesiji je dostava bankarske garancije za ponudu u iznosu od 50.000 € (slovima: pedeset hiljada eura), u formatu koji odgovara primjeru datom u Obrascu C, koja je izdata na ime i za račun Ministarstva.

U slučaju da ponuđač ne dostavi bankarsku garanciju ponude, Ministarstvo će odbaciti ponudu. Ministarstvo će aktivirati bankarsku garanciju ponude u sljedećim slučajevima:

- 1. ponuđač povuče ili opozove svoju ponudu nakon isteka roka za podnošenje ponuda, a u toku propisanog perioda važenja ponuda, ili**
- 2. ponuđač odbije da potpiše ugovor o koncesiji, nakon donošenje odluke Vlade Crne Gore o dodjelu ugovora o koncesiji, ili**
- 3. ponuđač ne dostavi bankarsku garanciju za dobro izvršenje ugovora o koncesiji, nakon donošenje odluke Vlade Crne Gore o dodjelu ugovora o koncesiji.**

Rok za podnošenje ponuda

Rok za podnošenje ponude po Javnom oglasu je _____ dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, do 12 časova, po lokalnom vremenu.

Ponude moraju biti poslate preporučenom poštom ili lično dostavljene na sljedeću adresu:

Ministarstvo ekonomije
Rimski trg 46
81 000 Podgorica
Crna Gora

Bilo koja ponuda dostavljena drugim sredstvima (kao što su e-mail, faks, itd.) koja su drugačija od onih prethodno opisanih neće biti razmatrana.

Za svaku ponudu će se izdati potvrda na kojoj je označen datum i vrijeme podnošenja svake ponude.

Javno otvaranje ponuda će biti izvršeno u prisustvu ovlašćenih predstavnika ponuđača _____ dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“ u 13 časova, po lokalnom vremenu, u prostorijama Ministarstva. Ovlašćeni predstavnici ponuđača koji prisustvuju javnom otvaranju ponuda su dužni da prezentuju ovlašćenje za prisustvovanje otvaranju ponuda, kao i lični dokument za identifikaciju.

Sve ponude moraju da imaju važenje najmanje 6 mjeseci od datuma zatvaranja roka za podnošenje ponuda.

Podnešene ponude se mogu povući uz pisani zahtjev ponuđača najkasnije do krajnjeg roka za podnošenje ponuda. Ponuda koja na primljenja nakon isteka krajnjeg roka za podnošenje ponuda, smatraće se neblagovremenom. Takođe, zahtjev za povlačenje ponude prispio nakon isteka krajnjeg roka za podnošenje ponuda, smatraće se neblagovremenim. Neblagovremene ponude ili zakašnjeli zahtjevi za povlačenje ponuda neće se razmatrati.